

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA

KÖZGYŰJTEMÉNYI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI IGAZGATÓSÁG

2020. | szeptember

Foglalkoztatáspolitikai és szociális intézkedések járványhelyzetben egyres EU tagállamokban

Elemzés

AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

infoszolg

Képviselői Információs Szolgálat
infoszolg@parlament.hu

Készítette:

DR. ÁCS VERA, HOLLE ALEXANDRA, KARDOS KRISZTINA ÉS DR. SAMU-NAGY DÁNIEL

Országgyűlés Hivatala

Közgyűjteményi és Közművelődési Igazgatóság

Képviselői Információs Szolgálat

Tel.: 441-4529, 441-6486

E-mail: infoszolg@parlament.hu

Az elemzés belső felhasználásra, az országgyűlési képviselők tájékoztatása céljából készült.
A háttéranyag a téma külföldi jogi szabályozásának és gyakorlatának összefoglalását tartalmazza.

Lezárva: 2020. szeptember 24.

További háttéranyagainkat megtalálhatja a parlamenti hálózaton
és az Országgyűlés honlapján elérhető információs oldalainkon:
<http://intra.parlament.hu/infoszolg/> | www.parlament.hu/infoszolg

Kérdéseivel és észrevételeivel forduljon bizalommal munkatársainkhoz!

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	3
ÖSSZEFOGLALÓ	4
EGYES EURÓPAI ORSZÁGOK INTÉZKEDÉSEI	9
Ausztria	9
Belgium	13
Csehország	17
Dánia	20
Észtország.....	24
Horvátország	27
Lengyelország	31
Németország.....	35
Olaszország	39
Románia	43
Spanyolország	46
Svédország	51
Szlovákia	55
Szlovénia	58
BIBLIOGRÁFIA	62

BEVEZETŐ

Az új koronavírus járvány első hulláma idején a Képviselői Információs Szolgálat (Infoszolg) számos kérdést kapott a járványhelyzet kezeléséről egyes európai országokban. Jelen elemzés a kérdések megválaszolásához gyűjtött információk részletes és strukturált összefoglalója.

A COVID-19 járvány példa nélküli válságot idézett elő az egyének, a családok, a társadalmak szokásaiban, életében, az országok munkaerőpiacain, a vállalkozások életében és a gazdaságban. Bár az országok próbáltak intézkedéseikkel gyorsan reagálni a válságra, hogy enyhítsék annak a gazdasági és szociális hatásait, azonban távol vagyunk még attól, hogy ennek eredményét lássuk, az intézkedések hatásait értékelni tudjuk. Ezért elemzésünkben inkább arra vállalkoztunk, hogy egy pár, általunk kiválasztott uniós tagállam intézkedéseit a foglalkoztatáspolitikai és a szociálpolitikai területén leírjuk, bemutassuk, tágabb képet adva így arról, hogy a tagállamok a foglalkoztatáspolitikai és szociálpolitikai területén mire helyezték, helyezik a hangsúlyt, az eltérő megközelítések milyen összefüggésben vannak az országok járványügyi, gazdasági és munkaerőpiaci helyzetével.

A háttéranyag tehát az egyes országok legfontosabb foglalkoztatási és szociális intézkedéseinek ismertetését tartalmazza. Nem törekszik minden intézkedés részletes bemutatására, de számos forrást feltüntet annak érdekében, hogy a téma iránt érdeklődő a részletesebb információkat, adatokat könnyebben megtalálja, elérje.

A vizsgált intézkedések köre alapvetően a 2020. június 30-ig meghozott döntésekre korlátozódik. Ennek oka egyrészt, hogy az [Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ](#) adatai¹ alapján június végére az Európai Unió szinte minden országában lezajlott vagy a végéhez közeledett a járvány első hulláma, másrészt a legfontosabb foglalkoztatáspolitikai döntések, szociálpolitikai intézkedések június végéig megszülettek, s a későbbiekben elsősorban azok kiterjesztésére vagy meghosszabbítására került sor, illetve erre lehet számítani.

Az intézkedések leírásánál alapvetően az [Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért](#) (Eurofound) [koronavírussal foglalkozó adatbázisát](#) használtuk, amely a tagállamok nemzeti szakértőinek hálózata által az EU háromoldalú ügynökségének rendszeresen szolgáltatott információin alapul. Emellett számos tagállam kormányának, minisztériumainak nemzeti oldalán található adatot, információt, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, [\(OECD\) országspecifikus jelentéseit](#) is beépítettük.

Az egyes országok járvány előtti foglalkoztatási, munkaerőpiaci helyzetét infografikusan ábrázolt adatsor szemlélteti az országismertető bevezetéseként, amelyet a munkaerőpiaci és szociális intézkedések követnek. Tekintettel arra, hogy az országok gazdasági helyzetüknél, társadalmi berendezkedésüknél fogva eltérő intézkedéseket hoztak, és a munkaerőpiaci és szociális intézkedéseken belül sokféle intézkedés, szabály született az elmúlt időszakban, ezért itt nem tudtunk egységes rendszert követni, bár törekedtünk arra, hogy a hasonló jellegű intézkedések (pl. jövedelempótló intézkedések, táppénzszabályok) minden országnál bemutatásra kerüljenek.

A vizsgált országok a következők: Ausztria (AT), Belgium (BE), Csehország (CZ), Dánia (DK), Észtország (EE), Horvátország (HR), Lengyelország (PL), Németország (DE),

¹ Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) [összefoglalója](#) a járvány terjedéséről. Július 25-i állapot.

Olaszország (IT), Románia (RO), Spanyolország (ES), Svédország (SE), Szlovákia (SK) és Szlovénia (SI). Az országok kiválasztása során a fő szempont az Európai Unión belüli főbb járványügyi, gazdasági és földrajzi eltérés lefedése volt.

Ugyanezen országok járványügyi és vállalkozásvédelmi intézkedéseinek áttekintése két másik általunk készített anyagban található.² Mivel bizonyos intézkedések nem sorolhatóak be egyértelműen járványügyi, szociális, foglalkoztatási, illetve vállalkozásvédelmi kategóriákba, ezért a járvánnyal összefüggő intézkedések komplex áttekintéséhez javasoljuk mindhárom háttéranyag megismerését. Átfedés elsősorban a szociális, foglalkoztatási és a vállalkozásvédelmi intézkedések között van. Az elemzések készítésekor született megállapodásnak megfelelően – a duplikálást elkerülve – az egyéni vállalkozók, magánvállalkozások jövedelempótlását szolgáló intézkedések vagy a rövidített munkavégzésre vonatkozó intézkedések a jelen elemzés tartalmát képezik, s nem az új koronavírus járvány kapcsán hozott vállalkozásvédelmi intézkedésekről szóló anyagba kerültek.

ÖSSZEFOGLALÓ

A 2008/09-es gazdasági válság, amely 2008 és 2013 között komoly recessziót eredményezett a világban, várhatóan eltörpül a COVID-19 járványnak a tagállamok munkaerőpiacára és gazdaságára gyakorolt hatásai mellett. Míg a korábbi recesszió két tőkeintenzív szektort érintett leginkább, az építőipart és a feldolgozóipart, addig a COVID-19 járvány leginkább a szolgáltatási szektort érinti, amely a fizikai közelségen és a társadalmi gyülekezésem, csoportosuláson alapul. Nehéz megjósolni, hogy a járvány közép- és hosszútávon mit hoz: hatásai függenek a járvány terjedésének sebességétől, a járványügyi szabályok betartásától, az oltóanyag kifejlesztésétől s a vakcina elérhetőségétől.

Az Európai Unió tagállamai igyekeztek gyorsan reagálni a járvány által előidézett új helyzetre. A munkahelyvédő és -megtartó intézkedések közel 70 százaléka a rövidített munkavégzési rendszerek (*ún. Kurzarbeit vagy Short working time schemes (SWT)*) bevezetéséhez kapcsolódott. A minden tagállamban valamilyen formában bevezetett rövidített/csökkentett munkaidős munkavégzési rendszerek³ ellenére nehéz megbecsülni a munkanélküliség alakulását.⁴ Az Európai Bizottság 2020 tavaszi prognózisa szerint a 2019-es 3,7 százalékos munkanélküliségi ráta 9,2 százalékra fog nőni 2020-ban, miközben a GDP visszaesés 7,5 százalékos lesz.⁵ A Gazdasági és Együttműködési Szervezet (OECD) júniusi előrejelzése 2020-ra a globális GDP 6 százalékos visszaesését, az OECD országokra minden idők történelmi csúcsa feletti 9,4 százalékos munkanélküliségi rátáját jósolja 2020 végére, amely egy évvel később még mindig 7,7 százalék körül várható.⁶

²[Vállalkozásvédelmi intézkedések járványhelyzetben egyes EU tagállamokban](#) anyagunk publikálásra került, amelyet követ a járványügyi intézkedésekről szóló elemzés is.

³ [COVID-19: Policy responses across Europe](#), Eurofound, 7-9. ábra 26-28.o.

⁴ Az [ILO Monitor 2nd edition: COVID-19 and the world of work](#) beszámoló szerint ötből négy embert (81%) érint már most is a munkahelyének részleges vagy teljes bezárása a globális munkaerőpiacon. 6.7 százalékos munkaidőkiesés várható 2020 második felében, ami nagyjából 195 millió teljes munkaidős munkavállalót érint majd világátszerte. A legnagyobb kiesésekre az Arab államokban (8.1%), Európában (7.8%), valamint Ázsiában és a Csendes-óceáni térségben (7.2%) kell számítani. A visszaesés mindenfajta jövedelmi besorolású területet érint majd, ám a legnagyobb veszteségek a felső-közepes jövedelmű országokban lesznek tapasztalhatók (7.0%).

⁵ [COVID-19: Policy responses across Europe](#), Eurofound, 51.o.

⁶ [OECD Employment Outlook 2020, Worker Security and the COVID-19 crisis](#). 3.o.

Ahol lehetett, a tagállamok elrendelték vagy ajánlották a távmunkára történő átállást. Látható azonban, hogy a távmunkára történő átállás, vagyis a munkahelyek megőrzése leginkább azokban a szektorokban valósult meg, ahol képzett, magasan képzett munkavállalók dolgoznak jó fizetéssel. Ahol a munkahelyek bezárására került sor, leginkább a turizmusban, a szórakoztató iparban és a vendéglátásban,⁷ ott jellemzően a nők, alacsony képzettségű, bérezésű személyek dolgoztak, sokszor határozott idejű szerződéssel vagy munkaerőkölcsönzésben, vagy akár önálló vállalkozóként, alvállalkozóként. Így elmondható, hogy a munkahelyek bezárása ismételten azokat a hátrányosabb helyzetben lévő munkavállalói csoportokat sújtja/sújtotta jobban, akiket a korábbi recesszió is.⁸

Várhatóan ismételten a fiatalok kerülnek nehéz helyzetbe: a munkaerőpiacra éppen belépni készülő vagy már aktív fiatalok számára a járvány komoly nehézségeket okozott és várhatóan a jövőben fog is okozni.⁹ Az Európai Unió tagállamaiban a 25 év alatti fiatalok körében regisztrálták a legnagyobb arányú növekedést az álláskeresők közt az elmúlt hónapokban. Az [Eurostat adatai szerint](#) 2020 februárja és májusa között összesen 545 ezer fővel nőtt az álláskeresők száma, a 25 év alattiak 126 ezerrel voltak többen. A járvány miatt kialakuló gazdasági válság alapjaiban határozhatja meg a fiatalabb generációk munkavállalási lehetőségeit.¹⁰

Bár a tagállamok igyekeztek direkt támogatásokkal szinten tartani a kisvállalkozásokat, amelyek a bevezetett kijárási tilalmak, szociális távolságtartás kötelezettsége és a gyenge tőketartalék folytán bezárni kényszerültek, még kérdéses, hogy ezek az intézkedések mennyire voltak sikeresek. Jellemzően ezek az alkalmi munkavállalókat foglalkoztató kisvállalkozások foglalkoztatják a munkaerő kétharmadát és ezek a munkahelyteremtés fő forrásai is.¹¹

A járvány hatására számos tagállam kezdett olyan csoportokat is támogatni, akiknek a támogatása már évek óta napirenden volt, eredménytelenül, de olyanokat is, akikre eddig nem is gondolt. Ez különösen igaz az egyéni, önálló vállalkozókra és a határozott idejű szerződéssel foglalkoztatottakra. Kérdéses, hogy ezek az intézkedések hosszútávon egy mindenkire kiterjedő alapjövedelem irányába mutatnak-e. Egy biztos, a tavasszal meghozott intézkedések időben korlátozottak, jelenleg meghatározott időszakokra érvényesek.

Az ENSZ munkaügyi szervezete, az ILO szerint a járvány hatásai átfogó és integrált megoldásokkal mérsékelhetők, melyeknek négy fő alappillére kell épülniük:

1. a vállalatok, munkavállalók és jövedelmek támogatására,
2. a gazdaság és a munkahelyek stimulálására,
3. a munkavállalók és munkahelyek védelmére, valamint
4. az állandó szociális párbeszédre a kormányzatok, munkavállalók és munkáltatók között.¹²

⁷ Ezek a szektorok az EU munkahelyeinek 10 százalékát adják, amely egyes tagállamokban az erős turizmus miatt 13 százalék felett is lehet.

⁸ [COVID-19: Policy responses across Europe](#), Eurofound, 11. ábra 33.o.

⁹ Id. ehhez még Fiatalok a munkaerőpiacon [Infojegyzet 2020/59](#).

¹⁰ [ILO Monitor: COVID-19 and the world of work](#). Fourth edition, 27 May 2020.

¹¹ [COVID-19: Policy responses across Europe](#), Eurofound, 51.o.

¹² [ILO Monitor: COVID-19 and the world of work](#), Second edition

Azonban a járvány által keletkezett helyzetben, az első hullámban már látni lehetett, hogy beindult a tagállamokban a 'fast track' jogalkotás, ahol nem maradt tér és idő a szociális partnerekkel történő egyeztetésre, a szociális párbeszédre.¹³

A járvány azonnali gazdasági és társadalmi hatásainak feltárása érdekében az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért április 9-én online felmérést indított. Az „Élet, munka és a Covid-19” című felmérés¹⁴ megállapította, hogy az európaiak 38 százaléka a világjárvány előttihez képest rosszabb pénzügyi helyzetben van, ami a duplája a válságot megelőző felmérésekben szereplő számoknak. A megkérdezettek 47 százaléka számolt be arról, hogy háztartásuk nem jön ki a rendelkezésükre álló költségvetésből (ez a szám a munkanélküliek esetében 87%). A megkérdezettek közel 30 százalékának volt közműfizetés hátraléka és 22 százalékuk volt a hiteltörlesztéssel elmaradásban, akiknek egyötöde tartott attól, hogy a hitelhátralék következtében elveszíti ingatlanát. Nem jók a megtakarítási mutatók sem; a megkérdezettek 56 százaléka nem tudja fizetés nélkül három hónapnál hosszabb ideig biztosítani életszínvonalát: 27 százalékuknak egyáltalán nincs megtakarításuk és 29 százalékuknak csak három hónapra elegendő van. Még a jobb gazdasági helyzetben lévő országokban is a megkérdezettek egyharmada nyilatkozott úgy, hogy fizetés nélkül nem tud három hónapnál tovább boldogulni (pl. Ausztriában 40%, Svédországban 42% és Dániában 43%).

Számos tagállam vezetett be szociális intézkedéseket, hogy enyhítse a gazdasági megtorpanás, valamint a járványügyi korlátozó intézkedések társadalomra, családokra, egyénekre gyakorolt hatásait is, s a szükséghelyzetben élő csoportoknak valamilyen segítséget tudjon nyújtani. Az intézkedések ellenére már látható, hogy a járványhelyzet és a gazdasági visszaesés tovább növelte a sérülékeny csoportok (idősebbek, fogyatékos személyek, bentlakásos intézményben lakók, hosszútávú ápolásra szoruló, munkanélküli személyek, hajléktalanok) kedvezőtlen helyzetét. A szociális szolgáltatások közül, különösen a személyes jelenléttel és érintkezéssel járó szolgáltatásokat ásták alá a járványügyi intézkedések, elsősorban a kijárási tilalom és a szociális távolságtartás kötelezettsége.¹⁵ A személyes szolgáltatások közül a legtöbb tagállamban az ételosztás valamilyen formája maradt meg leginkább.

A táppénzszabályokat minden tagállam módosította. Egyrészt kiterjesztette a karanténban lévő gyanús esetekre vagy a fertőzöttekre (DK, EE, ES, PL és SI), másrészt a társadalombiztosítási szerv átvette a fizetését a munkáltatótól (DK, SE, SI, SK.) Vannak országok, ahol az önkéntes karantén idejére nem jár táppénz (pl. DK). Voltak olyan országok, ahol a betegszabadságra járó táppénzszabály egyenlőtlenségeket eredményezett a fizetések terén (PL, ES.) Számos tagállam részben vagy teljes mértékben megtérítette a táppénzeket a munkáltatónak (például SI.)

A COVID-19 járvány a hosszú távú gondozást, a bentlakásos intézményeket és lakóikat érintette különösen súlyosan. Az intézmények szinte minden országban felkészületlenek voltak, nem volt megfelelő védőeszközük, protokolljuk a járvány kezelésére, nem tudták a bentlakókat egymástól, illetve a személyzettől izolálni. Jellemző erre a gondoskodási formára, – függetlenül attól, hogy a tagállamban az egészségügyi vagy a szociális ágazathoz tartozik –, hogy személyzethiánnyal küzd, rosszul menedzselte és sok esetben hiányzik az együttműködés az egészségügyi és szociális szektor között. Voltak országok, ahol az intézményi gócpontok

¹³COVID-19: Policy responses across Europe, Eurofound, 13.o.

¹⁴ Április 30-ig több, mint 85 000 ember töltötte ki a kérdőívet. ld. [Living, working and COVID-19 First findings – April 2020](#)

¹⁵ Az általunk vizsgált országokban csak Belgiumban, Horvátországban és Olaszországban találtunk természetben nyújtott szociális szolgáltatást.

kialakulása ahhoz vezetett, hogy az intézményeket izolálták a külvilágtól, amelynek eredményeként a személyzet „karanténba” került az intézményekben, ami túlterhelésüket is eredményezte.

Lakhatást védő intézkedéseket a vizsgált államok jelentős része vezetett be. Ezek egyrészt vagy a bérleti szerződések meghosszabbodására (AT 2020 végéig, ES 6 hónapra), fel nem mondhatóságára (pl. AT) vonatkoztak, vagy a hajléktalanság elkerülése céljából az ingatlan végrehajtások felfüggesztésére (AT, ES.) Számos tagállam élt a hitelmoratórium bevezetésével, s a hiteltörlesztőknek felajánlotta a későbbi fizetés lehetőségét egy hónaptól hat hónapos időtartamra. Voltak államok, amelyek garantálták, hogy a közműszámlák kifizetésének elmaradása nem eredményezi a szolgáltatások kikapcsolását, megszüntetését (AT, ES).

A gyerekszegénység leküzdésére létrehozott pénzalapokat ideiglenesen megemelték (AT, DE). Ausztriában a korábbi jövedelemtől függő egyszeri támogatást adtak a családoknak, Németországban a korábbi hathónapos jövedelem vizsgálat helyett a járvány kitörése óta a családok egy hónapban szerzett jövedelemvesztését vették alapul. Spanyolország kiterjesztette a családi ellátásokat, hogy a családok alapjövedelemhez jussanak.

Számos tagállam nem új ellátásokat vezetett be a családoknak, hanem a gyerekek után járó tavasszal lejáró ellátásokat vagy szociális segélyeket automatikusan meghosszabbította.

Szinte minden tagállam bezárta a gyerekek közoktatási intézményeit. Csak néhány olyan állam volt, amely biztosította az alapvető, létfontosságú szolgáltatásokban dolgozó munkavállalók gyermekeinek felügyeletét (pl. SK). Több tagállam ajánlásokat fogadott el, amelyben kérte a szülőket, hogy ne a nagyszülőkre bízzák gyermekeiket az intézmények bezárása után. Ez további terhet tett a szülőkre, akiknek a gyerekefelügyeletet, esetleg oktatást kellett ily módon összeegyeztetniük munkájukkal. Ebben a helyzetben a tagállamok által meghozott, a szülőket támogató intézkedések bár jelentősen különböznek, de közös jellemzőjük, hogy azon szülőket célozza leginkább, ahol a szülők számára megengedett volt a távmunka, az otthoni munkavégzés. A megoldások sokfélék voltak: módosították a szülői szabadságok lehetőségét (CZ), speciális ellátást vezettek be (SK) vagy rövidített munkaórákat biztosítottak a szülőnek (ES). Románia a munkáltató által fizetett teljes fizetéssel járó szabadságot biztosított az egyik szülőnek, amit a munkáltató az államtól visszaigényelhetett; Ausztriában a teljes fizetés egyharmadát az állam, kétharmadát a munkáltató fizette. Volt olyan megoldás, ahol kompenzált ugyan az állam, de a fizetés 100 százalékát nem kapták meg a gyerekekkel otthonmaradó szülők (IT 50%, PL 80%), s volt olyan is, ahol extra ellátást vezettek be: CZ 9-16 naptári nap ellátással. Olaszország a szülői szabadság alternatívájaként bébiszitter vouchert (600 euró vagy egészségügyi dolgozó esetén 1000 euró értékben) biztosított a hivatalosan elismert bébiszitterek alkalmazására. Néhány ország a szülő jövedelmének vagy a háztartás bevételeinek összegével korlátozta az így igénybe vehető támogatásokat, hogy elkerülje a duplatámogatások nyújtását: egy családban csak egy szülő, s az a szülő kaphatott támogatást, aki a rövidített munkaóra rendszerben dolgozott vagy munkanélküli volt. A cél egyértelműen az volt, hogy azon családok jussanak segítséghez, ahol egyáltalán nincs bevétel és azonnali segítség kell a gyermekfelügyeletben.

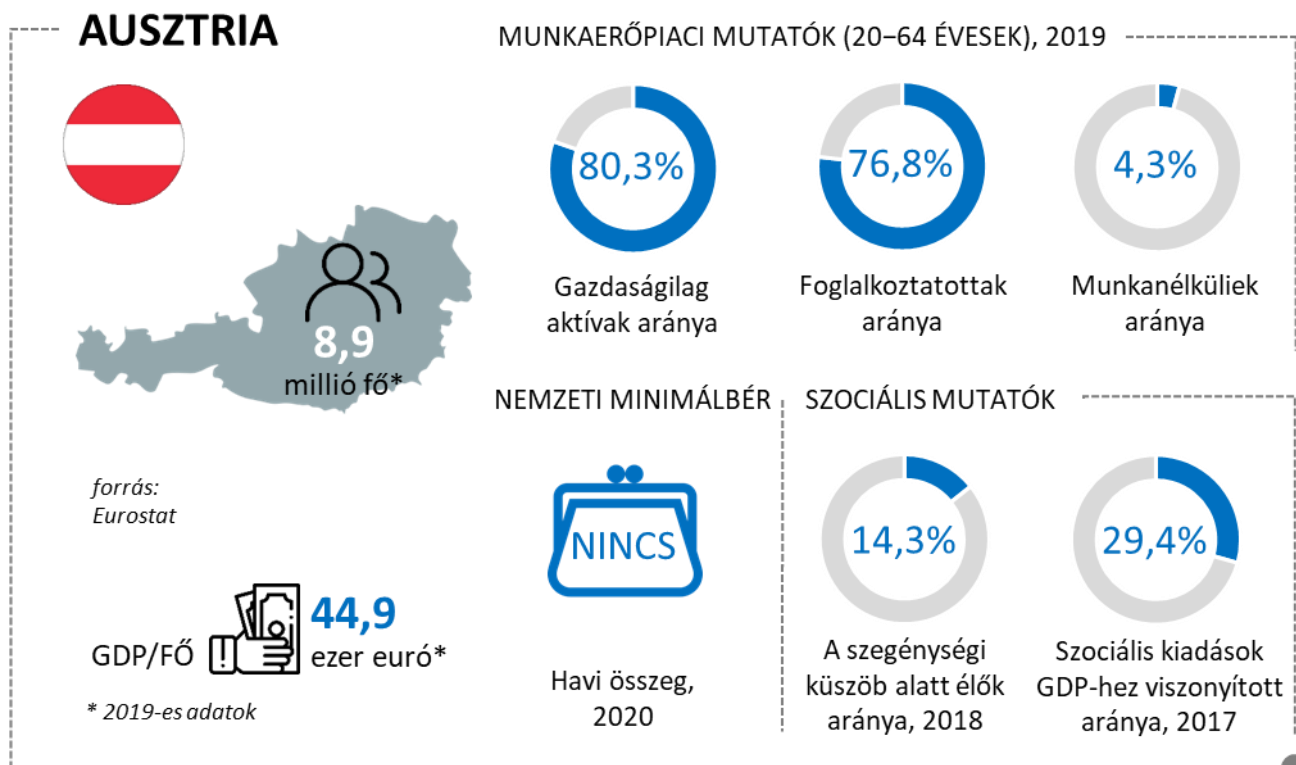
Az eltartott gyerekek után járó ellátásokat csak néhány állam terjesztette ki más eltartott csoportokra is, pl. eltartott időskorúakra (AT, ES). Szlovákia külön ellátást (ápolási díj) vezetett be az eltartott rokon vagy az olyan rokon ápolására, aki hatósági vagy önkéntes karanténban vagy olyan egészségügyi állapotban van, hogy ápolásra szorul.

Látható, hogy a családoknak nyújtott támogatási formák nem változtatták meg a tagállamok létező ellátó rendszereit, hanem ideiglenes, átmeneti, további kiegészítő, speciális támogatást nyújtottak. A legtöbb esetben a bevezetett intézkedések személyi köre tágult, hiszen a gyermekek otthon maradása révén sok államban az önálló vállalkozók számára is megnyíltak azok a támogatások, amelyek korábban csak a munkavállalók számára voltak elérhetők.

Az eddig megjelent jelentések, összefoglalók nem tértek ki a fogyatékos gyermekeket gondozó intézmények bezárása folytán a családok által megélt problémákra, nehézségekre (kivéve egy-két tagállamot, ahol a gyerekek után járó ellátások fogyatékos gyerek gondozásánál a gyerek idősebb koráig jártak) vagy a hajléktalanokkal szemben hozott külön intézkedésekre, ezért ezekre az elemzés sem terjed ki.

EGYES EURÓPAI ORSZÁGOK INTÉZKEDÉSEI

AUSZTRIA

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Munkahelyvédelmi intézkedések

A legjelentősebb munkahelyvédelmi intézkedés az ún. Kurzarbeit – rövidített munkavégzés – már a 2008/09-es pénzügyi válság idején is hatásosnak bizonyult.¹⁶ Jelen járványhelyzetre kidolgozott verziója (*Corona Kurzarbeit*) lehetővé teszi a munkaidő akár 10 százalékra való csökkentését is. Ez az érték átlagként értendő, vagyis az igénybevételi időszak során a munkaidő ideiglenesen akár nullára is redukálható. A rövidített munkavégzés maximum három hónapig vehető igénybe,¹⁷ melynek egyszeri meghosszabbítása kérvényezhető, további három hónapra.¹⁸

Az intézkedés által érintett munkavállalók a következő díjazásban részesülnek a munkaadótól a tényleges munkaidőtől függetlenül:

- a rövidített munkavégzést megelőző időszakban 1700 eurót meg nem haladó havi bruttó bér esetén az akkori nettó bér 90 százaléka;

¹⁶ [Corona short-time work scheme. Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.](#)

¹⁷ A [Munka-, Család- és Ifjúságügyi Minisztérium](#) 2020. augusztus 31-én elérhető adatai szerint a rövidített munkavégzést legtöbbször májusban vették igénybe, ekkor számuk meghaladta az 1 millió 300 ezer főt.

¹⁸ [Tackling Coronavirus \(COVID-19\): Austria](#), OECD

- a rövidített munkavégzést megelőző időszakban 1700 és 2685 euró közötti havi bruttó bér esetén az akkori nettó bér 85 százaléka;
- a rövidített munkavégzést megelőző időszakban 2685 euró feletti havi bruttó bér esetén az akkori nettó bér 80 százaléka;¹⁹
- gyakornokok esetében a korábbi nettó bér 100 százaléka.²⁰

Az állam a tényleges rövidített munkaidőre jutó bérköltség és a munkavállaló számára kifizetett bér közötti összeget megtéríti a munkaadó számára, amennyiben a havi bruttó bér nem haladja meg az 5 370 eurót.²¹

A Corona Kurzarbeit-ra szánt költségvetési keretet kezdetben három milliárd euróban határozták meg, majd több lépcsőben 12 milliárd euróra emelték.²²

A munkahelyvédelmet szolgálja azon intézkedés is, mely lehetővé tette a munkáltatók számára, hogy elrendeljék a szabadnapok, illetve a korábbi túlórák felhasználását. Az alapszabály, hogy a szabadság, illetve a többlet-munkaórák igénybevételéről a munkáltatónak és a munkavállalónak közösen kell megállapodnia, kivételes esetekben azonban a munkáltató egyoldalúan is rendelkezhet. 2020 márciusában a polgári törvénykönyv módosításával a COVID-19 járványt is olyan vis maior helyzeté nyilvánították, ami lehetővé – de nem kötelezővé – teszi ezt a döntést a munkáltató számára. Ennek értelmében a munkáltató elrendelheti az előző év(ek)ből maradt szabadnapok, illetve az adott év szabadnapjaiból legfeljebb két hét kivételét úgy, hogy ezek együttesen nem haladhatják meg a nyolc hetet.²³

Gyakornoki bónusz

A kormány a korábban is létező támogatás²⁴ mellé bónuszt biztosít azon vállalatok számára, amelyek gyakornokot vesznek fel a 2020. március 16. és október 31. közötti időszakban. Minden gyakornok után 2000 euró jár, melyet két részletben fizetnek: 1000 eurót a gyakornok foglalkoztatása kezdetén, a fennmaradó részt a próbaidő lejárta után, amennyiben a vállalat tovább foglalkoztatja.²⁵

Jövedelempótló intézkedések

Vissza nem térítendő állami támogatásban részesülhetnek az egyéni vállalkozók, szabadúszók és a maximum 9 fős mikrovállalkozások. A támogatás a megélhetési költségek fedezésére szolgál, amelyet három hónapra terveztek bevezetni.²⁶ Május végén azonban módosították a kezdeti konstrukciót. Egyrészt hat hónapra meghosszabbították, másrészt az igényelhető összeget megemelték és két komponensűvé tették: az első komponens a nettó jövedelemkiesés

¹⁹ uott.

²⁰ [Policy measures taken against the spread and impact of the coronavirus, European Commission, 17.07.2020](#)

²¹ [Bundesministerium Finanzen: FAQ: Das Corona-Hilfspaket der Österreichischen Bundesregierung](#)

²² [IMF, Policy responses to COVID-19, Austria](#)

²³ [Mandatory usage of holiday entitlements and time credits](#). Eurofound, COVID-19, EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁴ Gyakornok foglalkoztatása esetén a gyakornoki évben a vállalatok három havi bruttó gyakornoki fizetést támogatásként kapnak az államtól.

²⁵ [Apprentice bonus for companies creating apprenticeships](#). Eurofound, COVID-19, EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁶ [Budgetdienst, COVID-19-Maßnahmenpakete und Budgetentwurf 2020](#), 7 April 2020.

kompenzálására szolgál, a második egy minden jogosult számára biztosított, azonos értékű bónusz (ún. Comeback-Bonus). Az emelést követően a jövedelemkiesés fedezésére szolgáló támogatás havi összege 500-2000 euró közé esik a korábbi jövedelem függvényében. Azon érintettek, akik 2000 eurót meghaladó kiegészítő jövedelemmel rendelkeznek, nem jogosultak a támogatásra. A bónusz összege havi 500 euró. Azok, akik maximális támogatásra jogosultak, és azt a teljes periódusra igénybe veszik, összességében 15 ezer eurónyi vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek.²⁷

Speciális alapot hoztak létre a művészek, valamint a kulturális közvetítők jövedelmeinek pótlására. A kifizetés két fázisban zajlik: az első fázisban 1000 euró azonnali segélyben, a második fázisban egy egyszeri 3000 eurós kifizetésben részesülhetnek a jogosultak. Azok esetében, akik az első fázisban már kaptak támogatást, ennek összegét a második fázisban levonják. Mivel a művészek jövedelmei a korlátozó intézkedések miatt jelentősen visszaestek, egy további alapot is létrehoztak számukra 2020 júniusában. Ebből egyszeri 6000 euró értékű támogatásra pályázhatnak azon művészek, akik rendelkeznek társadalombiztosítással.²⁸

A személyi jövedelemadókat érintő intézkedések

A személyi jövedelemadó befizetése elhalasztható 2020 végéig.²⁹ Emellett a legalacsonyabb személyi jövedelemadó kulcsot 25-ről 20 százalékra csökkentették, továbbá bevezették a negatív adót a legalacsonyabb jövedelműek számára. Mindkét intézkedés visszamenőleges hatállyal 2020 januárjától érvényes. Céljuk, hogy ösztönözzék az alacsony jövedelműek fogyasztását.³⁰

Szociális intézkedések

Fizetési kötelezettségek halasztása

2020 áprilisától lehetőség van az adósságfizetési kötelezettségek elhalasztására három hónappal. Szintén három hónappal halasztható a társadalombiztosítási hozzájárulás befizetése is.³¹

Gondozás

Az óvoda- és iskolabezárások idején legfeljebb három hét gondozási időt biztosítottak a 14 évnél fiatalabb gyerekek, illetve a fogyatékossgal élő gyerekek dolgozó szülei számára. Később az intézkedést kiterjesztették azon munkavállalókra is, akiknek idősgondozási feladataik voltak. A különleges gondozási idő igénybevételéhez szükség volt a munkáltató beleegyezésére. Költségei az állam és a munkáltató között oszlottak meg, egyharmad-kétharmad arányban. Jogosultsági kritérium volt, hogy a munkavállaló:

- ne olyan munkát végezzen, ami a szervezet működéséhez elengedhetetlen;
- ne legyen más gyermekgondozási lehetősége;

²⁷ [Bundesministerium Finanzen: FAQ: Das Corona-Hilfspaket der Österreichischen Bundesregierung](#)

²⁸ [Corona - Arts and culture - Overview of support measures for artists.](#) Eurofound, COVID-19 PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁹ [IMF, Policy Responses to COVID-19, Austria](#)

³⁰ [Policy measures taken against the spread and impact of the coronavirus,](#) European Commission, 17.07.2020.

³¹ [IMF, Policy Responses to COVID-19, Austria](#)

- havi fizetése ne haladja meg az 5370 eurót.³²

Gondot okozott az időskorúak ápolása, mivel a legtöbb személyes gondoskodást nyújtó munkavállaló Szlovákiából és Romániából érkezik Ausztriába. Ezért az osztrák kormány létrehozott egy 100 milliós COVID speciális pénzalapot a 24 órás ápolás biztosítására, hogy a hosszú-távú személyes ápolást biztosítani tudják. Emellett a márciusban lejáró katonai szolgálat alternatívájaként működő polgári szolgálatot meghosszabbították három hónappal, és a polgári szolgálatosokat az egészségügybe és a szociális szférába rendelték, hogy ápolói, gondozói tevékenységet lássanak el.

Támogatás

A gyermekszegénység elleni küzdelem jegyében kibővítették a korábban is létező, nehéz helyzetben lévő családokat segítő alapot. Azon családok kaphattak támogatást, ahol legalább az egyik szülő munkanélkülivé vált, vagy jövedelemkiesést szenvedett el a járvány miatt. A támogatás mértéke a korábbi jövedelemtől függ. A támogatás második szakasza júliusban kezdődött. Erre olyan családok voltak jogosultak, ahol a szülő már a járvány előtt munkanélküli segélyben részesült. Ebben az esetben a támogatás egységes, gyermekenként 100 euró (két hónapra elosztva).³³

Egyszeri támogatásban részesülnek a munkanélküliek (450 euró) és a családok (gyermekenként 360 euró), mely mindkét esetben 2020 szeptemberében kerül kifizetésre.³⁴ Előbbire azok jogosultak, akik a 2020 május-augusztus időszakban legalább 60 napig munkanélküli segélyt kaptak, míg utóbbit azok kapják, akik gyermekük után családi pótlékban részesülnek.³⁵

Lakhatás

A lakhatás terén több, a fizetési nehézségekkel küzdő albérlőket védő intézkedést vezettek be. Így például a bérleti szerződés nem mondható fel a járvány miatti fizetési nehézségek miatt; a bérletidíj-hátralék végrehajtását ideiglenesen felfüggesztették; a határozott idejű bérleti szerződések meghosszabbítását megkönnyítették. Továbbá felfüggesztették a kilakoltatásokat.³⁶ A megfizethető lakhatás érdekében a Wohnbauinvestitionsbank 25 ezer lakás építését támogatja.³⁷

³² [Special subsidised care time for working parents and carers](#). Eurofound, COVID-19, EU PolicyWatch, Dublin, 2020

³³ [Corona family hardship fund and family crisis fund](#). Eurofound, COVID-19, EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

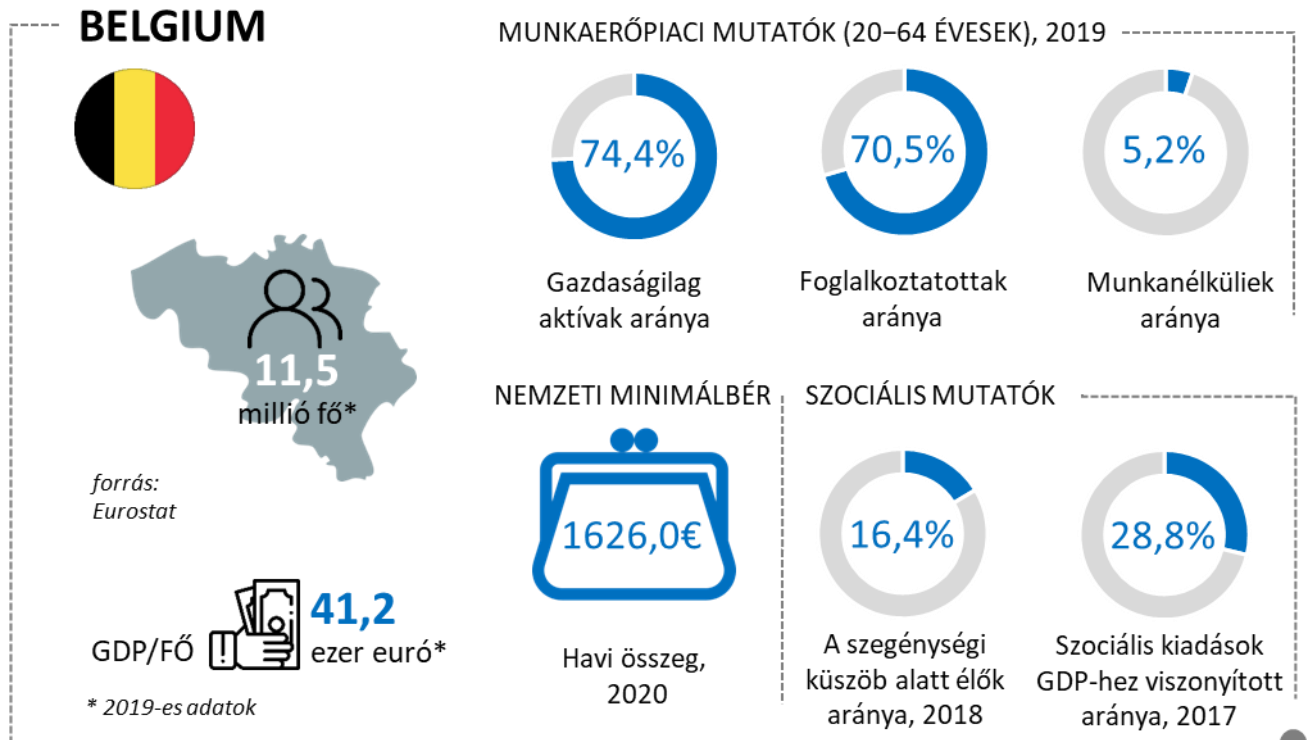
³⁴ [IMF, Policy Responses to COVID-19, Austria](#)

³⁵ [Lump-sum payments for unemployed and children](#). Eurofound, COVID-19, EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

³⁶ [Alleviations for tenants](#). Eurofound, COVID-19, EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

³⁷ [Policy measures taken against the spread and impact of the coronavirus](#), European Commission, 17.07.2020.

BELGIUM

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Alkalmi munkavégzés ösztönzése átmeneti munkanélküliek számára

Az állam általában nem engedi, hogy a munkaadók az idenymunkát végző munkavállalóval újabb és újabb, rövid időtartamra szóló munkaszerződést kössenek. Ehelyett határozatlan idejű munkaszerződés kötésére kötelezi őket. A járvány hatására a kertészeti és erdőgazdálkodási területeken átmenetileg lazított a kormányzat ezen az elven és lehetővé teszi, hogy 2020. március vége és június vége között az átmeneti munkanélküli segélyben részesülők úgy köthessenek legalább hét napra szóló alkalmi munkavállalási szerződést, hogy eközben a segélyük 75 százalékát is tovább kapják ([Arrêté ministériel n. 30347 23 Mars 2020](#)).³⁸

Diákmunka kedvezményes járulékterhe

A diákok rendes körülmények között évente 475 órát dolgozhatnak kedvező szociális járulékfizetési feltételekkel, azonban 2020 második negyedévében ezt a korlátot feloldották.³⁹

Egyéni vállalkozók áthidaló jövedelempótlása

Amennyiben az egyéni vállalkozó a járványhelyzetben hozott állami intézkedések következtében, vagy egyszerűen csak a járvány hatására egymást követő legalább hét napon keresztül egyáltalán nem tudja, vagy csak részlegesen tudja folytatni vállalkozását, jogosult erre a támogatási formára. A támogatás 2020. márciustól augusztus végéig igényelhető, összege

³⁸ [Creating incentives for unemployed to work in horticulture and other essential services and flexibilisation of successive fixed-term contracts](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020

³⁹ [Student work during Q2 2020](#) – független nemzeti cégek világméretű hálózata: BDO csoport.

havonta 1 292 euró egyedülálló, 1 614 euró családosok számára. Ha a helyzet úgy kívánja, az állam meg fogja hosszabbítani a támogatást 2020 december végéig ([Loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle](#)).⁴⁰

Újrakezdési támogatás egyéni vállalkozók számára

Amennyiben az egyéni vállalkozás az enyhítő intézkedések következtében újraindíthatta vállalkozását, de forgalma, bevétele bizonyíthatóan legalább 10 százalékkal elmarad az előző év hasonló időszakának forgalmától, bevételétől, továbbra is jogosult marad június – július – augusztus hónapokban a jövedelempótló támogatásra.⁴¹

Szülői munkaidő-kedvezmény

1. Alkalmazottaknak

A 12 éven aluli gyermekkel rendelkező munkavállalók a járványhelyzettől függetlenül munkaidő kedvezményt igényelhetnek, s a kieső munkaórákra jövedelem-kiegészítés jár számukra. A járvány következtében módosítottak a támogatás feltételein, amely 2020. szeptember végéig érvényes. A teljes munkaidőben dolgozó szülők kérhetik, hogy munkaidejük 20 százalékkal csökkenjen, míg a részmunkaidősök 50 százalékos csökkentést kérhetnek. Egyéni vállalkozó szülők, gyermeküket egyedül nevelők, illetve fogyatékos gyermeket nevelők kérhetik ezekre a hónapokra a teljes távollétet. A kieső munkaórák után jövedelempótló jutatást folyósítanak számukra, amely a munkajövedelem mértékétől független. Mértéke attól függ, hogy

- a kérelmező a 20, az 50 vagy a 100 százalékos munkaidő-csökkentést választotta-e; illetve
- gyermekét egyedül nevelő szülő-e, s 50 év alatti vagy feletti-e ([Arrêté royal n° 23 du 13 mai 2020](#)).

2. Egyéni vállalkozóknak

Az igénybevétel feltételei megegyeznek az alkalmazottak számára nyújtott kedvezménnyel, a különbség annyi, hogy az egyéni vállalkozók havonta meghatározott összeget kapnak:

- ha családosak 532 eurót;
- ha fogyatékos gyermeket nevelnek 639 eurót;
- ha egyedülálló szülők május-június hónapokra 875 eurót, július – augusztus – szeptemberre 1050 eurót.⁴²

Otthoni munkavégzés költségtérítése

Mindazok számára, akik a járvány következtében otthonról végezték a munkájukat, ám korábban nem dolgoztak otthonról, s nincs távmunka-szerződésük sem, a munkáltató 2020

⁴⁰ [Replacement income for self-employed \(bridging right\)](#), Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020

⁴¹ [Zeitweilige Überbrückungsmaßnahme zur Unterstützung der Wiederaufnahme](#) – securex.eu, 15.06.2020.

⁴² [Corona-Elternurlaub](#) – LFA.be, 01.07.2020.

májusától havonta 127 euró költségtérítést fizethet járulégmentesen. Ez az összeg az otthoni munkavégzéssel keletkezett plusz rezsiköltséget hivatott fedezni. További 40 euró jár az internethasználat többletköltségeire, amennyiben ilyenek keletkeztek.⁴³

Szociális intézkedések

Átmeneti munkanélküli segély

A járvány hatására munkájukat elvesztő munkavállalók számára 2020 márciusa és augusztusa között jelentősen megkönnyítették az átmeneti segély igénylését, továbbá a segély összegét is felemelték az utolsó fizetés 65 százalékáról a 70 százalékára. A segély napi összege legalább 56, s legfeljebb 74 euró lehet. Folyósítanak emellett még napi 5,63 euró kiegészítő támogatást is. A rugalmasság további eleme, hogy azok is részesülhetnek a segélyből, akik nem veszítették el az állásukat, ám a korábbinál kevesebb órában foglalkoztatják őket. A segély csak olyan napok után jár, amelyen a munkavállaló nem végzett munkát. A segélyt 26,75 százalékos jövedelemadó terheli. Aki a segély folyósítását megelőző három hónapban is rendelkezett mellékállással, azt minden további nélkül folytathatja, a segélyre való jogosultságot ez nem befolyásolja ([Convention Collective de Travail n° 147](#)).⁴⁴

Munkanélküli segély fokozatos csökkentésének felfüggesztése

A munkanélküli segély összege rendes körülmények között a hónapok előrehaladásával fokozatosan csökken, hogy ezzel ösztönözze az érintetteket a munkakeresésre. A járványhelyzetben azonban sokkal nehezebb a munkaerőpiacon munkát keresni, ezért a fokozatos csökkentés helyett 2020. április és június között a segély összege nem változik, minden jogosult az áprilusra meghatározott összeget kapja júniusig.⁴⁵

Utalványok érvényességének meghosszabbítása

Belgiumban számos utalvány van forgalomban (étel, öko-barát, kultúra, sport, ajándék), amelyet a munkavállalók kiegészítő juttatásként kapnak a munkáltatótól. Ezek érvényességét a járvány hatására meghosszabbították: szeptember 30-a helyett december 31-én járnak le ([ADVIES Nr. 2.161](#)).⁴⁶

Adófizetési és törlesztési moratórium

Az egyének és vállalatok jelzálogkölsőneinek, hiteleinek, valamint biztosításainak fizetése 2020. szeptember végéig külön díj felszámítása nélkül halasztható el ([Arrêté ministériel COVID 19](#)).⁴⁷ A forgalmi adó, forrásadó befizetésének határideje három hónappal kitolódott a 2020. február, március és április hónapban esedékes befizetések esetén.⁴⁸

⁴³ [Office allowance for teleworkers](#). COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020; [Corona-Krise: Maßnahmen für Arbeitgeber](#). Landesamt für Soziale Sicherheit.

⁴⁴ [Zeitweilige Arbeitslosigkeit infolge des Ausbruchs des CORONAVIRUS COVID-19 - Vereinfachung des Verfahrens](#) – LFA.be, 25.05.2020.

⁴⁵ [Suspension of the degressivity of the unemployment benefits during the crisis](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁴⁶ [Extension of meal/eco/gift/sport/culture cheques](#), Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020

⁴⁷ [Charter for deferral of actual credit facilities](#) – BDO.be

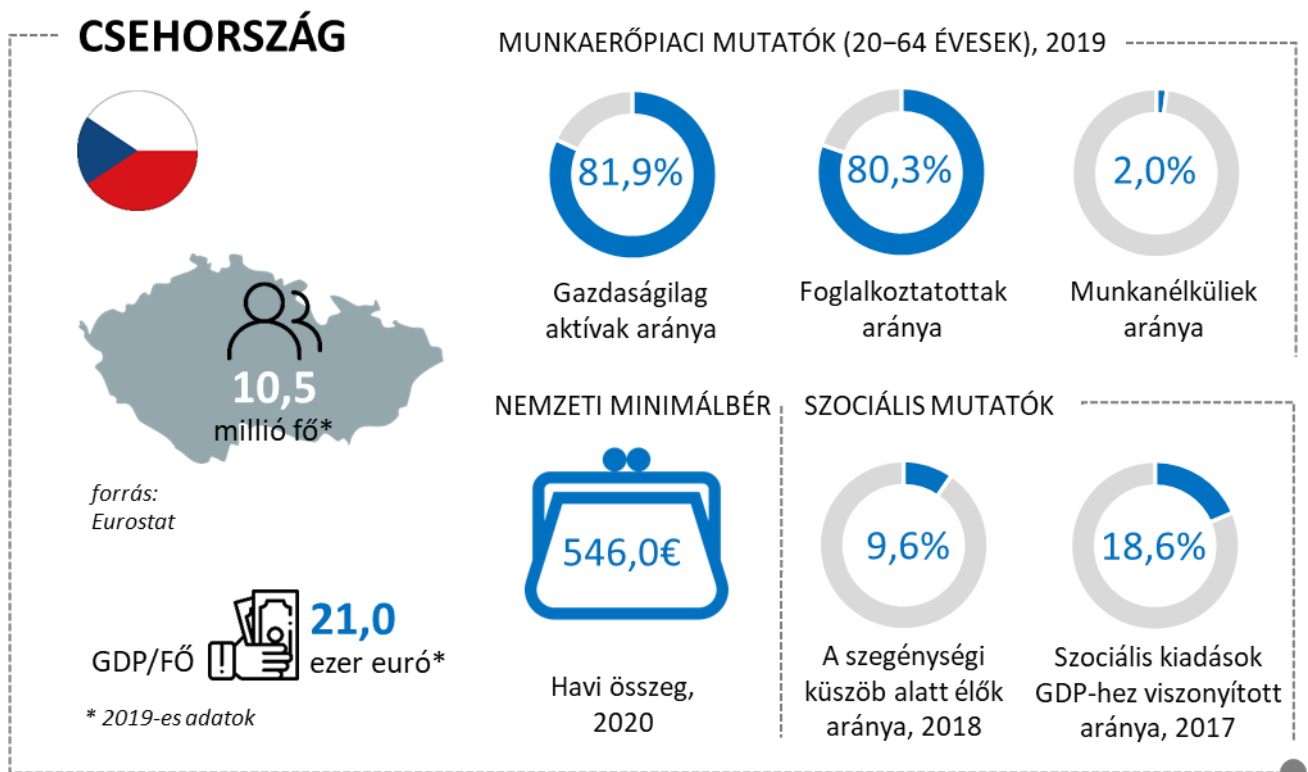
⁴⁸ [Automatic deferred payments for professional withholding tax, VAT, legal entities tax, corporate income tax, non-resident tax and personal income tax](#) – BDO.be

Egyéni vállalkozók járulékfizetési kedvezményei

2020 áprilistól kezdődően azok az egyéni vállalkozók, akiknek a megélhetése a járvány következtében veszélybe került a következő lehetőségekkel élhetnek:

- egyéves járulékfizetési halasztás;
- a járulék mértékének átmeneti mérséklése, amennyiben jövedelmük az adott szakmára meghatározott minimális bevételt sem érte el.⁴⁹

⁴⁹ [Support measures for self-employed workers facing difficulties](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020; [Mesures de soutien pour les indépendants dans le cadre du coronavirus](#). Acerta, 12 mai 2020

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Munkahelyvédelmi intézkedések

Április 6-tól indult a [munkahelyvédő program](#) (*Antivirus*):⁵⁰ a német Kurzarbeit modell alapján az állam átvállalja a munkavállalók bérének egy részét/teljes egészét az adott cég visszaesésének okától és mértékétől függően. Feltételei, hogy a foglalkoztatás a Munka Törvénykönyve alá tartozik, a munkáltató bért és járulékokat fizet, a munkavállalónak nem mondtak fel és nem tölti felmentési idejét.

A karanténban lévőknek a munkáltatótól az első 14 napra a fizetésük 60 százaléka jár (táppénzszabályok az irányadók), aminek a 80 százalékát az állam fizeti, maximum 39 000 koronát munkavállalóként (ideértve a társadalombiztosítási járulékokat is.) A program visszamenőleg a március 12-től április végéig esedékes fizetésekre vonatkozik. Olyan munkahelyen, ahol a munkahelyet jogszabálynál fogva kellett bezárni és a munkáltató a munkavállalót nem tudta máshová áthelyezni, a munkavállalónak a fizetése 100 százaléka jár. Az állam ez esetben is fizeti a fizetés 80 százalékát a társadalombiztosítási járulékokkal együtt, maximum 39 000 korona/fő értékben. Olyan esetben, ahol a munkavállalók 30 százaléka nem dolgozik, akár karantén, akár gyerekgondozás miatt, s a munkáltató ezért nem tud munkát adni, a munkavállaló a fizetése 100 százalékára jogosult. Ha a munkáltató azért nem tud munkát biztosítani, mert nem érkezik alapanyag, a munkavállaló a fizetése 80 százalékára jogosult. Ha a munkáltató által gyártott termékre/szolgáltatásra nincs igény vagy kereslet-visszaesés van, s

⁵⁰ [56 963 vállalkozás jelentkezett a programra](#), amely 719 256 munkavállalót érint. 14,5 milliárd cseh korona került kifizetésre. A pályázók többsége kis- és közép vállalkozások, 55,7 százalékuk a kereskedelemből, szállást adók, éttermek, vendéglátók köréből került ki. (2020. július 17.)

ezért nincs munka, a munkavállaló a fizetése 100 százalékára jogosult, kivéve, ha kollektív szerződés vagy a munkáltatóval kötött megállapodás másképp rendelkezik (min. 60 százalékot biztosítani kell). Az állam mindhárom esetben a fizetés 60 százalékát téríti meg (maximum 29 000 korona/fő).

Július 1-jétől vezették be a program harmadik elemét: a munkáltató által fizetendő szociális biztonsági és munkanélküli járulékok egy részének elengedését júniustól augusztusig az 50 főnél kevesebb főt foglalkoztató munkáltatók esetében. Nem érvényesíthető azonban több, mint 52 253 korona munkavállalónként, illetve a járulékfizetés szempontjából meghatározott átlagkereset másfélszerese. Feltétele, hogy a munkavállalók biztosítottak legyenek és az állományi létszám nem csökkent 10 százaléknál többet márciushoz képest.

Ezek a támogatások nem vonatkoztak azon munkavállalókra, akik ún. bizonytalan munkahelyen dolgoztak, azaz szerződéses alapon rövid ideig, átmenetileg dolgoznak, jellemzően a mezőgazdaságban, építőiparban vagy a szolgáltató szférában. Bár ezek az emberek májustól (áprilusra visszamenőleg), amennyiben 13 évnél fiatalabb gyermekükkel otthon maradtak kaptak ellátást, de a Kormány június 29-én további támogatást (napi 350 korona/13 euro)⁵¹ nyitott meg számukra, amely addig csak az önálló vállalkozók számára volt elérhető.⁵² Ennek feltétele, hogy a kedvezményezett március 31-ét megelőző hat hónapból legalább négyet dolgozott.

Kereslet-kínálat találkozása

A Kereskedelmi Kamara egy közös [online felületet](#) biztosít a munkáltatóknak, ahol találkozik a munkavállalók iránti igény, valamint a járvány miatt már foglalkoztatni nem tudott munkavállalói kínálat. Mindennek alapja a Munka Törvénykönyvének [43. §-a](#), amely lehetővé teszi a másik munkáltatóhoz történő áthelyezést úgy, hogy a munkavállaló marad az eredeti munkáltató alkalmazásában, de a munkát a másik munkáltató adja, biztosítja számára.

Szociális intézkedések

Adó- és járulékfizetési kedvezmény

Március 25-től az [önálló vállalkozóknak](#) nem kell egészségügyi, nyugdíj- és szociális hozzájárulást fizetniük, hat hónapig, elegendő lesz azt egy év múlva a bevallásukban rendezni.⁵³

Gyermekgondozás

Március 27-től változtak a gyerekgondozási díj [szabályai](#): eddig az ellátás a gyermek 10 éves koráig évi kilenc naptári napra (egyedülálló szülőnél 16 napra) járt, s csak a munkavállalóknak. A járvány idején a gyermek 13 éves koráig és immár azoknak az önálló vállalkozóknak is jár, akik az iskolabezárás miatt otthon maradnak 6–13 év közötti gyermekeikkel. Munkavállalóknál az ellátást 60 százalékról 80 százalékra emelték. Az ellátás összege a vállalkozóknál: 424 korona/nap (maximum havi 13 144 korona).⁵⁴ Szülők, vagy egyéb személyek, akik –

⁵¹ Maximum 31 150 korona/1 1160 euro, ld. [Coronavirus pandemic in the EU – Fundamental Rights Implications, Czechia](#), 2 July 2020, 4.o.

⁵² Czech Republic, Act on Bonus Compensation No. 159/2020 Coll. ([Zákon č. 159/2020 Sb. Zákon o omlpenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2](#)), 9 April 2020.

⁵³ Id. [136/2020 Coll.](#)

⁵⁴ A cseh államnak ez 30 napra 2,74 milliárdba kerül. 129 000 kérelemből 115 000 kérelmet bíráltak el pozitívan (2020. július 17.)

korhatártól függetlenül – fogyatékos személyt ápolnak az ellátó intézmény bezárása miatt, a járvány idejére visszamenőlegesen is igényelhetik az ellátást. Az ellátást meghosszabbították azon időszakokra, amíg az iskolák zárva tartanak. Bár az iskolák május 25-én az első évfolyamosoknak és június 8-án a másodikosoknak és a középiskolásoknak megnyíltak, az iskolalátogatás nem volt kötelező. Az ellátás akkor is járt, ha a szülő gyermekét – egészségügyi, intézményi kapacitás és működési okkal indokolva) – nem engedte az iskolába. Az ellátás ilyen feltételekkel június 30-ig volt érvényben.

Hitelfizetési moratórium

Április 1-jétől lépett életbe a magánszemélyek hitelfizetési moratóriuma (3–6 hónap) a március 26. előtti kölcsön- és hitelszerződésekre.⁵⁵

Lakhatás

Április 8-tól kilakoltatási tilalom lépett életbe, szükség esetén az albérleti díj elengedésével.

Támogatások

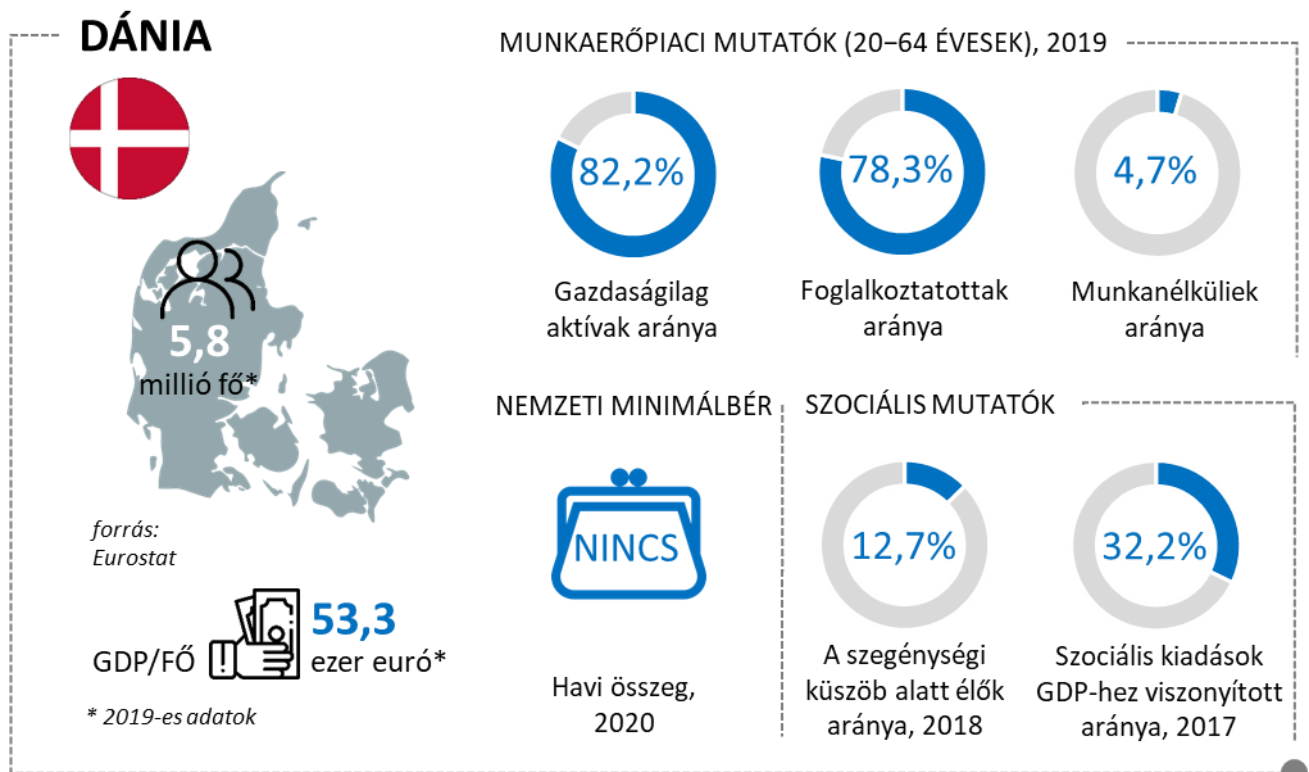
Július 1-jétől a 18 éven felüli, biztosított cseh állampolgárok, valamint a Cseh Köztársaságban letelepedettek jogosultak termálvizes gyógyszállóban eltöltendő 6 éjszakára és 5 gyógykezelésre jogosító 4000 korona (150 euró) értékű voucherre ebben az évben.⁵⁶

Július 1-jével hatályát veszítette a betegségi és szociális ellátásra való jogosultságok meghosszabbítása, mivel az iskolai tanév véget ért június 30-ával. Júniustól a szociális, gondozói szektorban az egészségügyi és szociális ellátások is visszatértek a normális kerékvágásba.

⁵⁵ Id. [177/2020 Coll.](#)

⁵⁶ Az állam 250 000 vouchert bocsát rendelkezésre.

DÁNIA

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Távmunka

Március 13-tól május 10-ig a közsféra alkalmazottait (kivéve az egészségügyben, idősellátásban, a rendőrségnél és egyéb létfontosságú funkciókat ellátó helyeken dolgozókat) otthonmaradásra, illetve amennyiben lehetséges, otthoni munkavégzésre szólították fel. A magánszféra vállalatainak is javasolták a távmunkára való átállást, illetve az éves szabadság kivétele lehetőségének biztosítását.

Munkanélküli ellátás

A munkanélküli ellátásokról szóló törvényt úgy módosították ([LOV nr 274 af 26/03/2020](#)), hogy a március 1-jétől május 31-ig tartó munkanélküli időszak nem számít bele a hivatalos teljes munkanélküli időszakba.⁵⁷

Március 9-én három hónapra [felfüggesztették](#) a készpénzben folyósított munkanélküli ellátás azon előfeltételét, hogy az igénylést megelőző 12 hónapban legalább 225 órányi munkaviszonnyal kell rendelkeznie a munkanélküli személynek.⁵⁸

Rugalmas munkaerőfelvétel

⁵⁷ [Increased access to unemployment benefits and sickness benefits](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁵⁸ [Three months' suspension of eligibility criteria for long-term unemployment benefit holders](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Rugalmasabbá tették az állásmegosztás (jobsharing) feltételeit. A megosztásra felkínált pozíciókat a vállalatoknak nem kell az állás betöltése előtt egy héttel a munkaügyi központnál bejelenteni, hanem azonnal betölthetők. Lehetővé vált az is, hogy a vállalatok rugalmasan válthassanak a különböző munkamegosztási időszakok típusai között, amikor egy adott munkamegosztási ciklus – 13 hét – befejeződött.⁵⁹

Rövidített munkavégzés

A Dániában már létező rövidített munkavégzési rendszert rugalmasabbá tették és több forrást biztosítottak rá. A 2020. március 30-án megkötött háromoldalú megállapodás eredményeként jelentették be a munkaidőhöz való alkalmazkodást és az állások megőrzését támogató intézkedéseket a vállalatok számára. Azok a cégek, amelyeknek termékei iránt drasztikusan visszaesett a kereslet, és munkavállalóit nagy számban bocsátaná el (legalább 30 százalékot vagy minimum 50 főt), az elbocsátás helyett munkavállalóikat hazaküldhetik és az állam a fizetések 75 százalékát kifizeti. Az első megállapodás szerint ez maximum havi 23 000 dán koronát jelentett, később ezt 30 000 koronára emelték. A munkáltatónak vállalnia kell, hogy nem bocsátja el a munkavállalót és a fizetés 25 százalékát állja. Óradíjasoknál az állami hozzájárulás 90% (maximum 30 000 korona). A munkavállalók vállalják, hogy éves szabadságukból öt napot kivesznek az adott időszakban.⁶⁰ Az intézkedés hatályát 2020. augusztus 29-éig meghosszabbították.

Jövedelempótló támogatás

Az önfoglalkoztatók, a szabadfoglalkozásúak, a maximum 10 fő teljes munkaidős munkavállalót foglalkoztató cégek jövedelem kiesést kompenzáló támogatásért folyamodhatnak a Dán Kereskedelmi Ügynökséghez ([BEK nr 332 af 01/04/2020](#)). A március 9-től három hónapig járó támogatás feltétele a legalább 10 000 korona havi átlagos forgalom vagy bevétel, 10 teljes munkaidős munkavállaló foglalkoztatása (amelybe a tulajdonos és házastársa nem számít bele), illetve legalább 30 százalékos veszteség a koronavírus járvány miatt. A kompenzáció maximális összege a veszteség 75 százaléka, maximum 23 000 korona/hó (ha a házastárs is ott dolgozik, akkor 43 500 korona/hó).⁶¹

Azok a művészek, akiknek a tevékenysége (pl. koncertek, előadások, workshopok, előadások elmaradása, művészeti munkák eladása, bármilyen más professzionális művészeti alkotó munka megghiúsulása miatt) ellehetetlenült, és éves jövedelmük 100 000 és 800 000 dán korona közé esik, [támogatásért folyamodhatnak](#) a Kulturális Minisztériumhoz ([BEK nr 353 af 01/04/2020](#)). A támogatás a várható jövedelem kiesés 75 százalékát teszi ki. A lehetőség március 9-én nyílt meg és az igénylésre három hónap állt rendelkezésre.⁶²

A Foglalkoztatási Minisztérium illetékességi körébe tartozó, legalább 50 százalékban közforrásokból működő, a járvány nyomán pénzügyi válsághelyzetbe került egyesületek, alapítványok, önkormányzati alapon működő intézmények számára két pénzügyi alapot hoztak

⁵⁹ [Jobsharing made more flexible](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁶⁰ [Tripartite agreement on wage compensation in the private sector](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁶¹ [Temporary compensation scheme for self-employed persons](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁶² [Support scheme for artists with different types of income](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

létre, amelyek a foglalkoztattak bérének, illetve fix költségeinek kompenzálására szolgálnak. A kompenzációs időszak március 9-től július 8-ig terjed.⁶³

Információ biztosítása

Március 19-től a [Dán Munkaerőpiaci és Foglalkoztatási Ügynökség](#) naponta [szolgáltat statisztikai adatokat](#) a munkaerőpiac aktuális helyzetéről, többek között a munkanélküliek és az üres álláshelyek számának alakulásáról.

Képzés

A Regionális Munkaügyi tanácsok és a Dán Munkaerőpiaci és Foglalkoztatási Ügynökség online szakképzési és továbbképzési kurzusokat biztosított a bajba került vállalkozások – első körben a vendéglátóipar és a turizmus, később az építőipar majd más ágazatok – munkavállalói részére a munkahelyek megőrzése érdekében. A program március 27-én indult, és nincs végső határideje. A munkaadók 100 százalékos támogatást kaptak az államtól a kifizetendő munkabérekre, valamint más források is megnyíltak számukra a költségeik további fedezésére. Az ún. [Job-VET-modellben](#) a munkaerőpiaci ügynökség, a szociális partnerek és a képzőintézmények működnek együtt.⁶⁴

Június 7-én parlamenti döntés született újabb 340 millió korona (46 millió euró) értékű oktatási támogatás elérhetővé tételére elsősorban a vírushelyzet által érintett szakképzettség nélküli vállalkozók, munkanélküliek képzésre. Összesen 730 millió koronát (98 millió euró) fordítanak képzési programokra a korábbiakkal együtt. A program, amely augusztus 1-jén indul és 2021. december 31-ig tart, a 30 évnél idősebb munkanélkülieknek szól, akik, ha a munkaerőpiacon keresett szakmák területén részesülnek képzésben, a korábbi munkanélküli ellátásuk 110 százalékának megfelelő összeget kapnak. A hat hetes képzés azonnal elkezdhető, nem kell a minimum öt hetet kivárni, amit a korábbi szabályozás tartalmazott. A képzést akkor is befejezhetik, ha a munkanélküli ellátásra való jogosultságuk lejár. A program keretében olyan képzéseket is kifejlesztnek, amelyeken a járvány kezelésével kapcsolatos ismereteket, tudást (pl. tesztelés, labormunkák, betegellátás stb.) adnak át.⁶⁵

Foglalkozási megbetegedés

A COVID-19 fertőzésben való megbetegedést egyes foglalkozásoknál (alapvetően az egészségügyi dolgozók esetén) munkahelyi megbetegedésnek ismerték el ([VEJ nr 9210 af 21/04/2020](#) (Gældende)), bár a Dán Egészségügyi Szövetség kritikát [fogalmazott meg](#) azzal kapcsolatban, hogy a megbetegedett dolgozók kompenzációja megfelelő mértékű-e.⁶⁶

Szociális intézkedések

Táppénz

A táppénzre vonatkozó szabályok március 17-i módosításával ([LOV nr 212 af 17/03/2020](#)) a koronavírus fertőzésben megbetegedett vagy hatósági karatén alá került biztosított személyek

⁶³ <https://www.star.dk/om-styrelsen/nyt/nyheder/2020/7/kompensation-til-institutioner-som-er-i-krise-pga-covid-19/>

⁶⁴ [Guide to the COVID-19 'Job-VET-model'](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁶⁵ [Increased unemployment benefit rate granted during education](#), Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁶⁶ [COVID-19 is recognised as a work injury](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

az első naptól kezdve táppénzben részesültek, ha a táppénzre való jogosultság egyéb feltételei is fennálltak. A megbetegedett munkavállalóknak járó táppénz teljes összegét az állam fizeti. Normál esetben a betegszabadságra járó juttatást az első 30 napon a munkáltató fizeti, az önfoglalkoztatók esetén pedig egy kéthetes várakozási időszak van. Márciusban mindkét ezen intézkedést felfüggesztették. Abban az esetben, ha valaki a táppénz jogosultság maximális időtartamát elérte a március 9. és június 30. közötti időszakban, a táppénzt három hónapig tovább fizetik. A rendelkezések visszamenőlegesek, 2020. február 27-től érvényesek és 2021. január 1-jén automatikusan hatályukat veszítik.⁶⁷

Azok, akik önkéntes karanténba vonultak, mert valamilyen rizikócsoporthoz tartoznak, és nem tudják munkájukat elvégezni, szintén jogosultak táppénzre az első naptól. Amennyiben a munkavállaló a karantén alatt otthonról dolgozik, a táppénzjogosultság részben vagy egészben elveszik.⁶⁸

Májusban hozták meg azt az [intézkedést](#), hogy amennyiben egy személy vagy hozzátartozója a koronavírus által speciálisan veszélyeztetett csoportba tartozik, azaz megbetegedése esetén elhúzódó és súlyos lefolyású fertőzésre számíthat, munkáltatója beleegyezésével otthon maradhat és munkabért vagy táppénzt kaphat. A kifizetés feltétele, hogy a munkavállaló nem helyezhető át, illetve nem tud távmunkában dolgozni. A rizikócsoporthoz való tartozást a háziorvos dönti el egy, az egészségügyi hatóságok által kiadott betegségi lista alapján. A munkaadó a bér vagy táppénz kifizetéséhez kompenzációt igényelhet. A lehetőség 2020. május 20. és szeptember 1. között állt fenn.⁶⁹

Támogatások

Három hónappal ideiglenesen meghosszabbították a betegbiztosítási ellátások időtartamát azon személyek számára, akik esetében a 2020. március 9-től 2020. június 9-ig tartó időszakban az ellátás megszűnt.⁷⁰ ([LOV nr 275 af 26/03/2020](#))

Június 15-én jelentették be, hogy szociális juttatásban részesülő személyeknek, beleértve a nyugdíjasokat és a diákokat, egyszeri támogatást nyújtanak 1000 dán korona (135 euró) értékben. 40 milliárd koronát szabadítanak fel a tavaly létrehozott ún. szabadság befizetési rendszerből, amely eredetileg egyfajta megtakarítási keret volt.

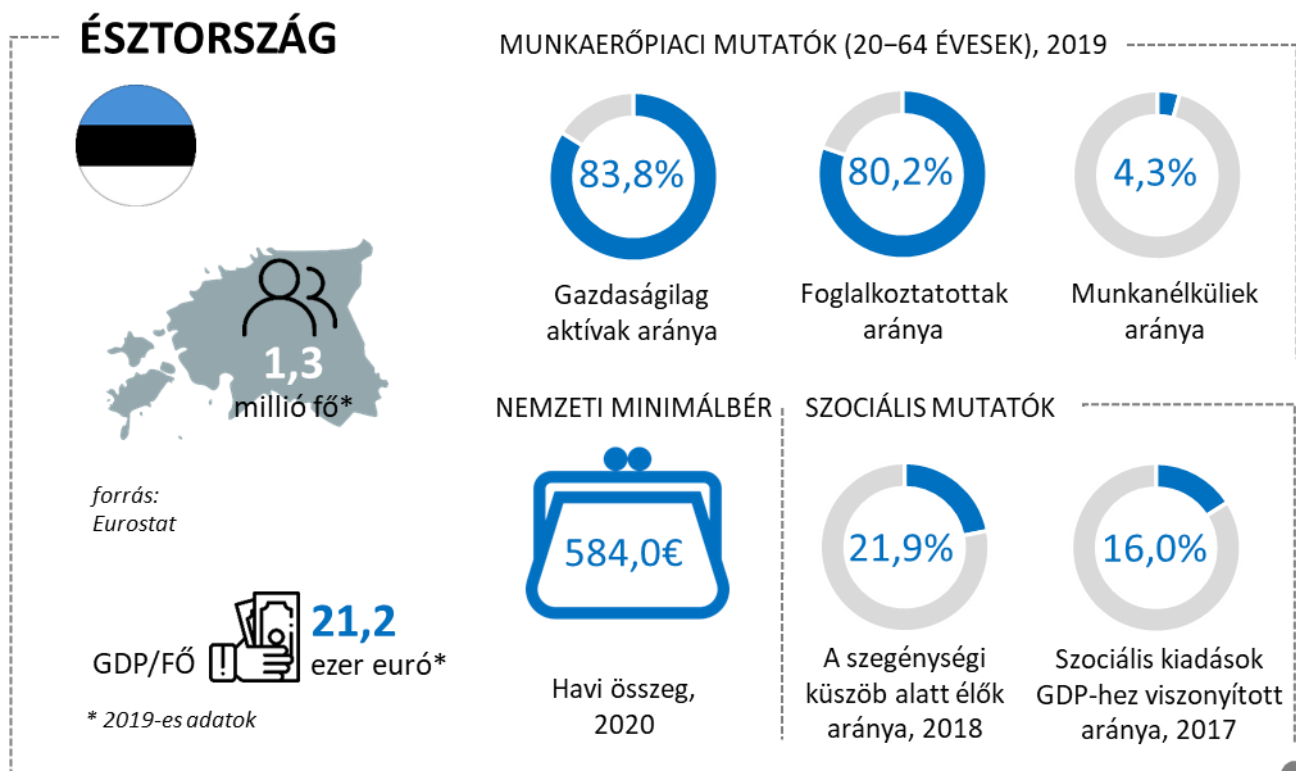
⁶⁷ [Expanded entitlement for employer for reimbursement and for self-employed for sickness benefit](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁶⁸ https://www.plesner.com/insights/plesner-coronavirus-task-force/coronavirus-saerlov-om-sygedagpenge?sc_lang=en

⁶⁹ [Support for people who are at higher risk for severe illness from COVID-19 virus](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁷⁰ [Increased access to unemployment benefits and sickness benefits](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

ÉSZTORSZÁG

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Távmunkavégzés

A koronavírus járvány terjedésének csökkentése érdekében erősen javasolták a távmunkára történő átállást azokon a munkahelyeken, ahol lehetséges.⁷¹

Bértámogatás

Azok a vállalatok, akik a következők közül legalább két feltételnek megfelelnek, bértámogatást kaphattak:

1. A cég forgalmának vagy jövedelmének legalább 30 százalékát (június hónapban 50%) elveszítette az előző évihez képest abban a hónapban, amelyikre a támogatást igényli;
2. A cég csak a foglalkoztatottak maximum 30 százalékának (június hónapban 50%) tud munkát biztosítani;
3. A cég legalább a foglalkoztatottak 30 százalékának (június hónapban 50%) csökkentette a munkabérét minimum 30 százalékkal vagy a minimálbér összegére.

A támogatást, amelyet március, április, május hónapok közül kettőre folyósított az Észt Munkanélküli Biztosítási Alap, a vállalat igényelhetette, de a munkavállalónak folyósították.⁷²

⁷¹ [Tackling Coronavirus \(COVID-19\): Estonia](#), OECD

⁷² Az első három hónapban mintegy 33 ezer cég 230 millió euró összegben kapott bértámogatást.

Összege a munkavállaló átlagbérének 70 százaléka, maximum 1000 euró/hó. A munkáltatónak is fizetnie kellett a munkavállalónak minimum havi 150 eurót. A járulékokat az észti biztosító állta. Júliusban a fent jelzett megváltozott feltételekkel meghosszabbították a támogatás igénylésének lehetőségét.⁷³

Jövedelempótló támogatás művészeknek

Az ötévente megrendezendő Észti Ének és Tánc Ünnepen fellépést tervező és arra a járvány kitörése előtti időpontig készülő művészeti csoportok vezetői, egyes közreműködők (koreográfus, karmester, zongora kísérő stb.) pályázhattak [jövedelempótló támogatásra](#), amelyet összesen 600 000 euró értékben fizettek ki. A támogatás a 2019. október és 2020. február közötti időszak átlagkeresetének 70 százaléka, maximum havi 1000 euró volt és május 12. és 19. között lehetett igényelni.⁷⁴

Álláshirdető portál

Március 17-én a Munkánélküli Biztosítási Alap speciális álláshirdető [honlapot](#) indított a járványhelyzet miatt kialakult strukturális egyenlőtlenség kezelésére, a kínálat (számos szakmában feleslegessé vált munkaerő) és a kereslet (számos munkáltató munkaerőhiánnyal küzd) egymásra találása céljából. A portált 2020. július 30-ig tervezik működtetni.⁷⁵

Szociális intézkedések

Táppénz

Márciustól májusig a betegség első három napján is [biztosították a táppénz fizetését](#) a megbetegedett munkavállalóknak és önfoglalkoztatóknak. Észtországban ugyanis a betegség első három napján nem jár táppénz, az azt követő hét napon a munkáltató, majd az Észti Egészségbiztosítási Alap fizeti. A járvány kitörése után március 13-tól, visszamenőleg is fizettek táppénzt az első három napra és nemcsak COVID-19 betegség, hanem minden más betegség esetén is.⁷⁶ A táppénz online is igényelhető, amit a beteg gyermekét vagy családtagját ápoló, egyébként egészséges személy is megkapott.⁷⁷

Támogatási program művészeknek

Külön [támogatási programot](#) dolgoztak ki a kreatív művészeti ágakban dolgozók, a szabadfoglalkozású művészek számára. A teljes támogatási összeg 4,2 millió euró, amely a következő művészeti ágakat érinti: építészet, audiovizuális művészet, formatervezés, előadó művészet, hangművészet, irodalom, vizuális művészetek, díszletművészet. A támogatást a művészeti szervezetek kapják, akik támogatásként vagy ösztöndíjként a bevétel nélkül maradt művészeknek tovább osztják. A támogatás egyfajta minimumjövédelmet biztosít a kulturális

⁷³ [Temporary subsidy programme](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁷⁴ [Support to collective leaders participating in the song and dance festival movement](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁷⁵ [Temporary job offers portal](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁷⁶ A teljes kifizetett összeget 7,1 millió euróra becsülik.

⁷⁷ [Sick leave compensation from the first day and online registration of sick leave](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, 2020.

ágazatban tevékenykedők csoportjának, melynek nagyságát 1200 főre teszik.⁷⁸A támogatott időszak 2020. év végéig tart.

Támogatás kulturális intézményeknek, szórakoztatóipari és sportrendezvények szervezőinek

A járványhelyzet miatt bevételkiesést elszenvedett kulturális intézményeknek, az elmaradt kulturális, szórakoztatóipari és sportrendezvények szervezőinek, károsultjainak 2020 végéig nyújtanak támogatást. Múzeumok, magán és állami színházak, fesztivál- és koncertszervezők, sportrendezvények szervezői, filmművészek, mozik, könyvkiadók és irodalmárok részesülnek a támogatásból összesen mintegy 19,8 millió euró összegben. Május 8. és 18. között lehetett támogatást igényelni, a támogatás feltételei és elérhetősége területenként eltérő volt.⁷⁹

Támogatás nevelési, oktatási, szabadidős szolgáltatásokat nyújtó magánintézményeknek

Mintegy 15 millió eurós támogatói intézkedéscsomagot dolgoztak ki gyermekeknek és fiataloknak különböző nevelési, oktatási, szabadidős szolgáltatásokat nyújtó magánintézmények számára. Egyrészt támogatást igényelhetek olyan magániskolák, gyermekgondozást biztosító intézmények, óvodák, amelyek a járványhelyzet miatt elkerülhetetlen veszteségeket szenvedtek el. A támogatás mértéke 80 euró/gyermek/hó, maximum az ellátottak vagy a szolgáltatást igénybe vevők létszámának 50 százaléka március, április, május hónapra. A nagy érdeklődés miatt újabb kör megnyitása várható. Másrészt rövidtartamú (3-5 napos) nyári táborokhoz támogatást lehetett igényelni gyermekenként 40 euró/nap mértékben, többnapos nappali tábor esetén 20 euró/nap értékben. Az igényeket június 25. és július 10. között lehetett benyújtani.⁸⁰

Ideiglenes támogatás az önfoglalkoztatóknak

Ideiglenes támogatást nyújtottak az önfoglalkoztatóknak a negyedévente esedékes, a várható jövedelemhez igazodó fizetendő szociális adóelőleg befizetéséhez. Az állam kifizette az I. negyedév végén esedékes szociális adót az önfoglalkoztató Adó- és Vámhatóságnál vezetett adószámlájára, ha az önfoglalkoztató fizetési kötelezettségének még nem tett eleget. Ha az önfoglalkoztató már teljesítette, az államtól kapott összeggel szabadon rendelkezhetett. Az [intézkedés](#) március 20. és május 7. között volt érvényben.⁸¹

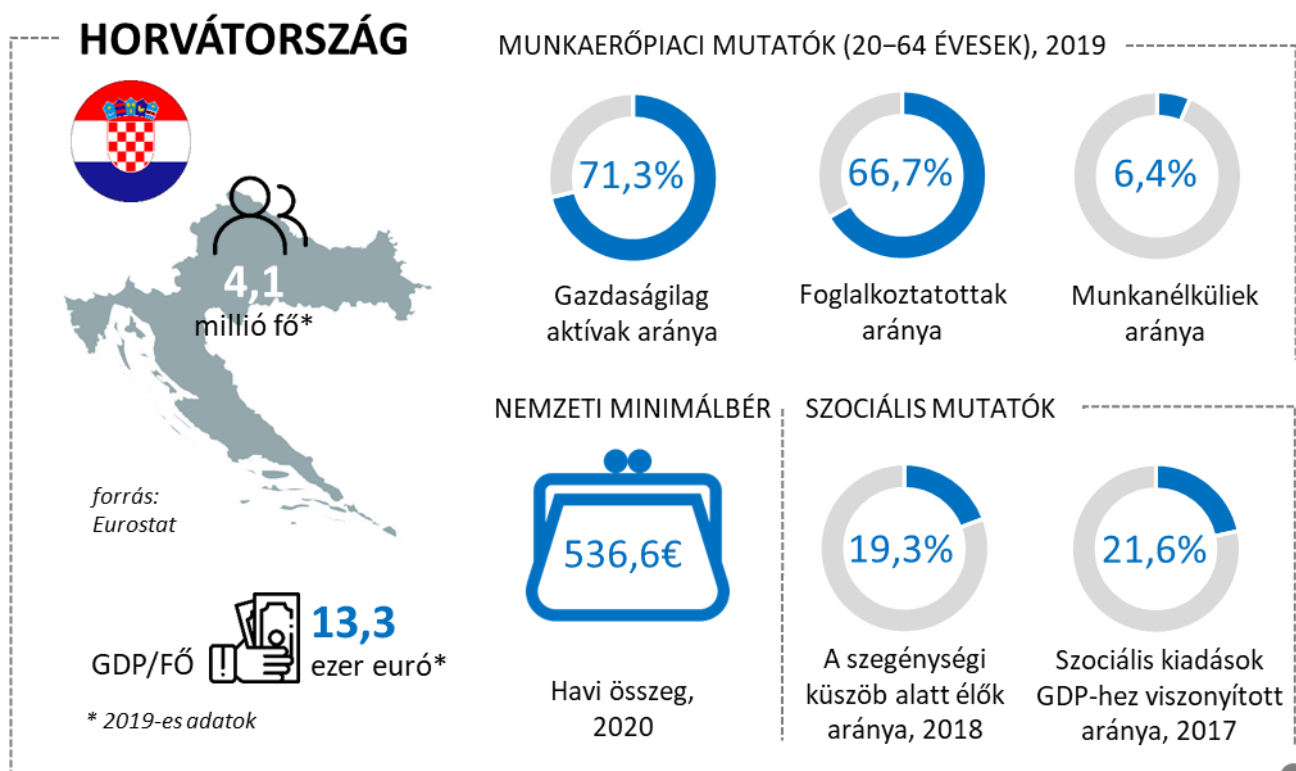
⁷⁸ [Subsistence support for freelancers in creative industries](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁷⁹ [Compensation for cancelled cultural events](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁸⁰ [Support in the field of education and youth](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁸¹ Az Észtországban működő 28 000 önfoglalkoztatóból 7400 főnek van ilyen adókötelezettsége, a teljes, állam által kifizetett támogatás 3,3 millió euró támogatás volt. ld. [Social tax payments for solo self-employed](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

HORVÁTORSZÁG

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Munkahelyvédelmi intézkedések

A járvány első három hónapjában (III–V.) az állam 734 millió eurót fizetett ki munkahelymegtartás céljából.⁸² A Horvát Foglalkoztatási Szolgálat március 26-tól a munkavállalók fizetéseinek költségei után a munkáltatónak márciusra a teljes munkaidős munkavállaló után 3250 kunát (434 eurót), a részmunkaidős munkavállaló után 1625 kunát (217 eurót) fizetett,⁸³ áprilisban és májusban 534, illetve 267 eurót. Ezen összegeket arányosan csökkentették attól függően, hogy a munkavállaló milyen arányban nem tudott dolgozni. A március 26-tól járó támogatást a munkavállalókon kívül az önálló vállalkozók is megkapták (tulajdonos és alkalmazottai), ha biztosítottak voltak, illetve ha alkalmazottaik február 29-ig alkalmazásban álltak.

A támogatás csak meghatározott szektorok munkáltatóinak (turizmus, vendéglátóipar, közlekedés, raktározás, egészségügyi turizmus, feldolgozóipar (textilgyártás, ruha- és cipőipar)) járt, illetve azon munkáltatóknak, akiknek tevékenységükkel hatósági határozat értelmében kellett felhagyniuk, továbbá azon munkáltatóknak, akiknek jövedelme a járvány folytán több mint 20 százalékkal csökkent. További feltétel esetükben is, hogy a munkáltató,

⁸² A támogatások 91,78 százaléka a tíz munkavállalónál kevesebb munkavállalókat foglalkoztatóknak, 6,99 százaléka az 50 munkavállalónál kevesebbet foglalkoztató kisvállalkozásoknak, 1,06 százaléka a 250-nél kevesebbet foglalkoztató középvállalkozásoknak, és 0,03 százaléka a több mint 250 főt foglalkoztató munkáltatóknak került kifizetésre.

⁸³ Március végén 65 000 munkáltató jelentkezett kb. 400 000 munkavállalót érintően. Április végéig több mint 200 millió eurót fizetett ki az állam kb. 485 000 munkavállaló munkahelyének megőrzése céljából. Májusban az intézkedések 550 000 munkavállalót érintettek.

valamint a munkavállalók biztosítottak voltak 2020. február 29-én. Nem jár a támogatás, ha március 20-tól a támogatás megigényléséig a maximum 10 munkavállalót foglalkoztatóknál az alkalmazotti létszám több mint 40 százalékát, a kisvállalkozásoknál több mint 20 százalékát, a középvállalkozásoknál több mint 15 százalékát és a nagyvállalatoknál több mint 10 százalékát elbocsátották. Emellett az állam fedezi a társadalombiztosítási járulékokat, ami egy 4000 nettó kunás fizetés után 1 460 kuna (194 euró). Összességében az állam így egy munkavállaló után 5460 kunát (728 eurót) fizet.

Május 29-től változott a június hónapra támogatást élvezők köre: meghatározott szektorokban azok a vállalkozások jogosultak rá, akik objektív okok miatt nem nyithattak ki vagy legalább 50 százalékos veszteségük van, és nem kívánnak munkavállalóiktól megválni. 4000 kuna, valamint annak arányos része jár a munkavállalók után. A munkáltatónak bizonyítania kell, hogy bevételében legalább 50 százalékos volt a visszaesés az előző év májusához, illetve olyan munkáltató esetében, aki 12 hónapnál rövidebb ideje működik, februárhoz képest. A munkáltatónak vissza kell fizetnie a támogatást, ha 2021. évre osztalékot fizet.

Július és augusztus hónapban ismét változott a jogosult munkáltatók köre: szállás és étkeztetésen kívül a közlekedésben, elsősorban a szárazföldi személyfuvarozásban működők, az utazással foglalkozók, a kreatív iparban, művészetben, szórakoztatóiparban, a film és zeneiparban tevékenykedők, valamint a rendezvényszervezők jogosultak a támogatásra. Minden munkavállalójuk után jogosultak támogatásra, legyen az határozott vagy határozatlan idejű, kiküldött munkavállaló vagy háborús veterán, horvát, uniós vagy harmadik országbeli állampolgár. A teljes munkaidős munkavállaló után 4000 kuna (533 euró), a részmunkaidős munkavállaló esetében a ledolgozott órák arányában jár támogatás, továbbá 250 kuna (33 euró) a nyugdíjbiztosításra. Ehhez a munkáltatónak bizonyítania kell, hogy bevételében legalább 60 százalékos volt a visszaesés az előző év júniusához, illetve júliusához képest. Olyan munkáltató esetében, aki 12 hónapnál rövidebb ideje működik, a visszaesést februárra kell vetíteni.

A támogatást meghosszabbították augusztus hónapra is azzal, hogy a mikrovállalkozások is igénybe vehetik (2 000 kuna (266.67 euró)).⁸⁴

Március 25-én a szakszervezetek és a munkáltatói képviselők felfüggesztették a vendéglátásban érvényes kollektív megállapodást azzal a céllal, hogy megtartsák a szakképzett munkaerőt e területen. Június 8-án megállapodtak abban, hogy elhalasztják ezen ágazatban a minimum- és egyéb béremelést, továbbá, hogy az a munkavállaló, aki munkáltatói döntés értelmében nem dolgozik, minimumbérének legalább 50 százalékára jogosult. Amennyiben ez kevesebb, mint az országos minimálbér, akkor a minimálbérré jogosult.⁸⁵

Rövidített munkavégzés

A július 1-jétől december 31-ig tartó támogatás azokat a bármely szektorban működő vállalkozásokat célozza, akik 10 vagy annál több főt foglalkoztatnak, s gazdasági visszaesésük 20% az előző évhez képest, a feldolgozóiparban pedig kevesebb, mint 20%. Az állam a csökkentett munkaórákat 10–50% között tudja támogatni, azaz a heti 36 és 20 óra közötti

⁸⁴ [Support for preservation of jobs in sectors affected by coronavirus](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁸⁵ [Measures for tourism and hospitality](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

munkaheteket 400 és 2 000 kuna (53-264 euró) értékben kompenzálja. Ez nem vonatkozik a távmunkában dolgozókra.⁸⁶

Szezonális foglalkoztatás

A szezonális foglalkoztatást⁸⁷ meghosszabbították hat hónapra, mivel az eddigi gyakorlat szerint szezonon kívül a munkáltató továbbra is fizeti a társadalombiztosítási járulékot a szezonális munkavállaló után annak reményében, hogy az a következő szezonban is hozzá jön dolgozni. A szezon meghosszabbításával biztosítva lett a szezonális munkavállaló bére (az első három hónapban 100 százaléka a minimálbérnek,⁸⁸ a következő három hónapban 50 százaléka), valamint az egészségügyi és nyugdíjbiztosítása, amelyre szintén kap támogatást a munkáltató.

Bónuszok

A kiskereskedelemben évek óta fennálló munkaerőhiányra reagálva számos munkáltató a kereskedelmi törvény nyitva tartásra (8–17 óra) vonatkozó módosításakor munkavállalóinak bónuszokat, plusz juttatásokat fizetett annak reményében, hogy nem hagyják el őket.

Szociális intézkedések

Végrehajtási eljárások felfüggesztése

Április 17-től felfüggesztésre kerültek a vagyoni kötelezettségek teljesítésére vonatkozó végrehajtási eljárások, amelyeknek a hatályát további három hónappal október 18-ig meghosszabbították.

Támogatások

Március 15. és június 15. között havi 217–433 euróig adott támogatást az állam a művészetek területén, valamint a szórakoztatóiparban dolgozóknak, akiknek 25 százaléka független vagy szabadúszó, intézményi háttér nélkül.⁸⁹

Márciusra a sport szektorban dolgozók 3250 kunát (433 eurót), áprilusra és májusra 4000 kunát (533 eurót) kaptak.⁹⁰

Munkanélküli segély

Május 28-tól lehet elektronikusan is eleget tenni a munkaügyi hivatalban a munkanélküli segély igénybevételével járó kötelezettségeknek ([Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o evidencijama Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje](#), 'Narodne novine' No. 59/2020).

Számítógépvásárlás

⁸⁶ Becsült értéke 397 millió euró, amelyet nagyrészt az EU támogat (SURE program). A szociális partnerek becslése szerint 100-150 000 munkavállalót érint majd. Id. [Co-financing of wages for reduced working hours \(SURE implementation\)](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁸⁷ Évente kb. 8000 embert érint, 2020-ban kb. 6000 fővel számolnak. Id. [Extension of entitlement to financial assistance for permanent seasonal workers](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁸⁸2020-ban a minimálbér bruttó 4,062.51 horvát kuna, azaz 541,67 euro.

⁸⁹ [Support for persons in the sector arts and entertainment](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁹⁰ A Nemzeti Sporthivatal költségvetésében lett az erre szánt 5.33 millió euró elkülönítve. Id. [Government support to assist the sports sector in wage payments](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

A digitális oktatásra való átállással az iskoláknak azon gyermekeket, akiknek nem volt meg a technikai felszereltsége az oktatásban való részvételre, gépekkel kellett ellátniuk. A kormány 4 millió kunát (kb. 500 000 euró) biztosított a középiskolások számítógép vásárlására. Emellett az iskolák ingyenes SIM kártyát biztosítottak korlátlan nethasználatra azoknak, akiknek otthon nem volt internetjük.

Hajléktalanok

Márciusban külön foglalkoztak a hajléktalan személyek közkonyhán való étkeztetésével, s annak higiénias szabályaival.⁹¹ Meghosszabbították a hajléktalanszállók téli nyitvatartási idejét, hogy tavasszal is legyen hová menniük a hajléktalanoknak.

Idősek

Amennyiben az idősek vállalták, hogy otthon maradnak és nem mennek a Horvát Postabankba nyugdíjat felvenni, nyugdíjukat a posta ingyen kiviszi. Ingyen szállítja továbbá ki csomagjaikat is, amennyiben a földrengés⁹² után a megadott címtől eltérő helyen tartózkodnak.⁹³

Szállást nyújtó intézmények

A nők elleni erőszak várható emelkedése miatt a szállást, menedéket nyújtó intézményeknek szakmai támogatást adott a minisztérium, telítettségüket folyamatosan ellenőrizte, majd májusban [iránymutatást](#) adott ki számukra.

Romák

Számos városi önkormányzat a roma közösségeket kesztyűkkel, maszkokkal, szappanokkal, fertőtlenítő szerekkel látott el, szálláshelyeiket lefertőtlenítette.⁹⁴

Fogyatékos gyermekek

Májusban a gyermekjogi ombudsman jelezte, hogy a fogyatékos gyermekek nem tudnak a távoktatásban részt venni, amennyiben szüleik visszatérnek a munkaerőpiacra, ezért felszólította a kormányt, hogy számukra osztálytermi, kiscsoportos oktatást szervezzenek.

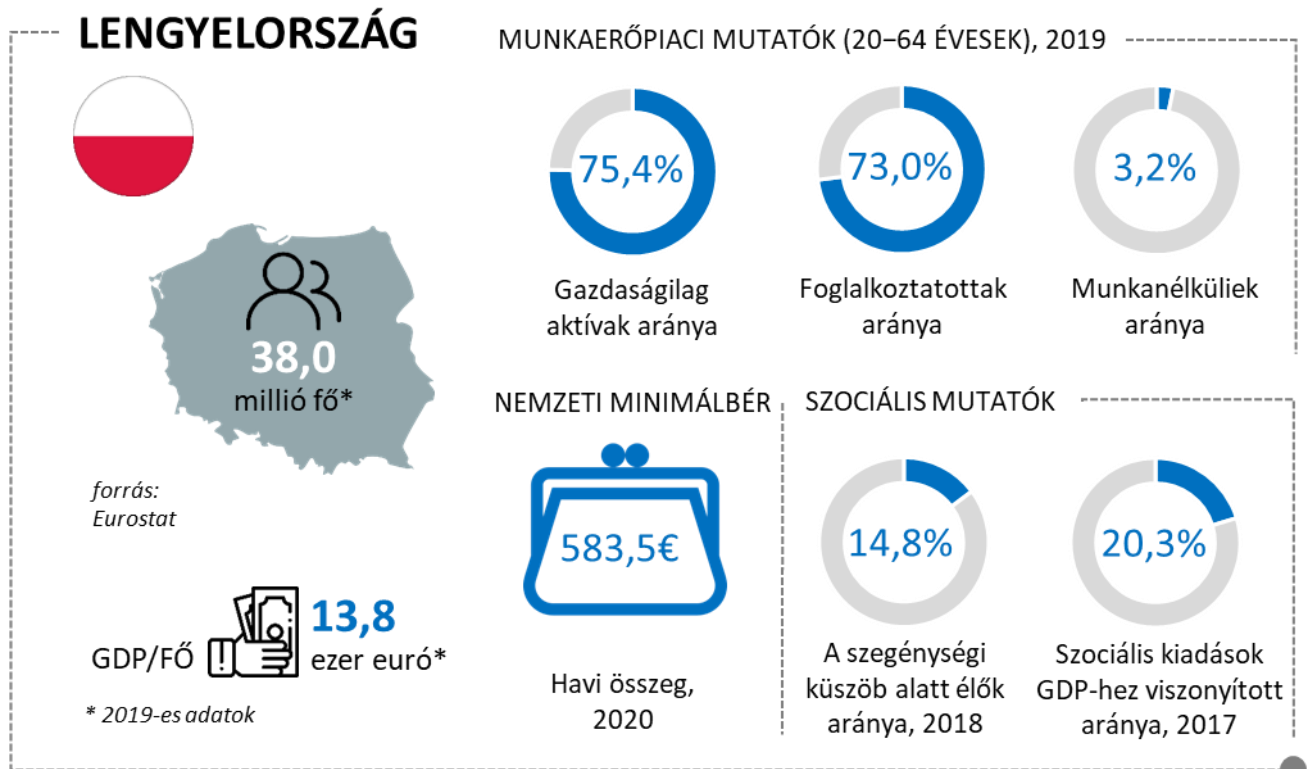
Június 28-án jelentek meg a [fogyatékos személyekre vonatkozó járványügyi intézkedések](#), mely szerint minden általános járványügyi szabály vonatkozik rájuk, és esetükben minden terápiát folytatni kell.

⁹¹ [Coronavirus pandemic in the EU](#) – Fundamental Rights Implications, FRA, Bulletin 1, 31. o.

⁹² 2020. március 22-én súlyos károkat okozó földrengés rázat meg Horvátországot.

⁹³ [New services of Croatian Post for elderly citizens](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁹⁴ [Coronavirus pandemic in the EU – Fundamental Rights Implications: With a Focus on Contact-Tracing Apps](#), FRA, Bulletin 2, 37. o.

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Munka Törvénykönyvétől eltérő szabályok

A kormány által elfogadott 'Pénzügyi pajzs' mentőcsomag április 1-jén hatályba lépő három nagy [jogszabályból](#) állt, amelyek tartalmazták a márciusban elfogadott ad hoc rendelkezéseket (is.)⁹⁵ A csomag lehetővé tette a Munka Törvénykönyvétől eltérő, kevésbé kedvező foglalkoztatást:⁹⁶ az online munkavégzést, a távmunkavégzést, a csökkentett, megszakítás nélküli napi és heti munkaközi szünetek, pihenőidő bevezetését (korábbi 11-35 óra leszállítva 8-32 órára). A csökkentett szünetet a munkavállalónak azonban nyolc héten belül vissza kell adni. Másik lehetőség az egyenlőtlen munkaidőbeosztás bevezetése, ahol a napi maximum munkaórák száma 12 óra is lehet. A hosszú napi munkaidőt kompenzálni kell rövidebb munkaidővel más napokon úgy, hogy a teljes munkaidő 12 hónapon belül kiegyensúlyozott legyen. A kedvezőbb munkafeltételek bevezetésének feltétele, hogy a munkáltató legalább 15 százalékos visszaesést tapasztalt eladásaiban a járvány miatt két egymást követő hónapban 2020. január 1-jét követően vagy havonta legalább 25 százalékos visszaesést eladásaiban 2020. január 1-jét követően és nincsen köztartozása. További feltétele, hogy a megváltozott munkakörülményekhez a szakszervezet vagy üzemi tanács hozzájárul.

⁹⁵ Id. Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw és [Anti-crisis shield: Employment protection and wage subsidies](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁹⁶ [Flexible working time arrangements and introduction of less favourable working conditions](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Támogatás

Ez a [csomag](#) tartalmazza továbbá az anyagi megsegítését azon kereső tevékenységet végzőknek is, akik nem tartoznak egyéb támogatást nyújtó rendszer hatálya alá. Ezek az önálló vállalkozók és szabadfoglalkozásúak (polgári jogi szerződéssel foglalkoztatottak), akiknek havi bevétele a megelőző hónapban az átlagbér háromszorosa alatt volt. Az önálló vállalkozók és szabadfoglalkozásúak a nemzeti minimálbér 80 százalékának megfelelő összeget igényelhetnek, de azon szabadfoglalkozásúak, akiknek a jövedelme a minimálbér 50 százaléka alatt van, az összes jövedelmüket igényelhetik. Azok az önálló vállalkozók, akik adókártya alapján fizetnek adót (egyszerűsített formája a társasági adó fizetésének) egyösszegű, 1300 zloty (290 euró) támogatást kérhetnek.⁹⁷

[Állami támogatást](#) is nyújt az állam a munkáltatónak a fizetések kifizetéséhez, amennyiben a munkát a járvány miatt be kellett szüntetni vagy a munkaidőt csökkenteni kellett. Az állam itt belép a munkáltató helyére vagy részleges támogatást nyújt. Feltétele, hogy a munkáltató legalább 15 százalékos visszaesést tapasztalt eladásaiban a járvány miatt két egymást követő hónapban 2020. január 1-jét követően vagy havonta legalább 25 százalékos visszaesést eladásaiban 2020. január 1-jét követően (az ok irreleváns). A támogatás a minimálbér összege, valamint a minimálbér 50 százaléka fizetendő háromhavi társadalombiztosítási járulék. Munkaidő csökkentés esetén a csökkenés 20-50% között van, azonban a munkavállalónak meg kell kapnia legalább a minimálbért. Ilyen esetben az állam az átlagbér 40 százalékának megfelelő összeget, ideértve a három havi tb-járulékokat is biztosítja.

Április 8-án a Szejm elfogadta a 'Pénzügyi pajzs 2' csomagot, amelyhez április 17-én további intézkedéseket csatoltak. Ennek értelmében április 18-tól már nemcsak a mikrovállalkozások,⁹⁸ hanem az olyan vállalkozások is, akik 10-249 főt foglalkoztatnak, évi bevételük nem több, mint 50 millió euró, eladásaikban legalább 25 százalékos veszteséget tapasztalnak hónapról-hónapra 2020. február 1-je után, lengyel joghatóság alá tartoznak adófizetés szempontjából és adójukat az elmúlt két évben megfizették, nincsenek felszámolási eljárás alatt és járulékaikat is 2019. december 31-ig megfizették.⁹⁹

Szociális intézkedések

Gyermekgondozás

Március 9-től a nyolc éven aluli gyerekek szülei a közoktatási intézmények bezárása folytán [meghosszabbított gyermekgondozási ellátások](#) mellett [további gyermekgondozási támogatást](#) igényelhetnek az intézmények zárva tartása alatt. Fogyatékos gyermek esetében a szülők a gyermek 18. életévéig vagy eltartott fogyatékos felnőtt-gyermekeknél korhatár nélkül élhetnek ezzel, amennyiben gyermekeiket otthonukban kell gondozni. Ezen ellátásra jogosult a munkavállaló, a vállalkozó és a szabadfoglalkozású, ha megbiztosítással rendelkezett. A rendelkezést folyamatosan meghosszabbítják. Az ellátás összege a bruttó fizetés 80 százaléka, vállalkozó esetében a 12 hónapra számított havi átlagbevétel.¹⁰⁰

⁹⁷ [Measures supporting solo self-employed and freelancers](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁹⁸ [Financial shield: Micro enterprises](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

⁹⁹ [Financial shield: Small and medium enterprises](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁰⁰ Május végéig 700 ezer kérelem érkezett, s május 24-re elérte a 7.8 milliárd zlotyi értéket. ld. még [Care allowances for working parents forced to provide personal daycare for young children due to school/pre-school system lockdown](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Tandíj

Az oktatási intézmények kötelező bezárása miatt az intézményeknek alapokmányukban vagy a szülőkkel kötött szerződéseikben kellett szabályozni az esedékes díjat.

Táppénz

A határok lezárásával (március 15.) a külföldről hazatérők esetében bevezetésre került a 14 napos kötelező karantén, amelyet a hónap végétől minden közös háztartásban előre kiterjesztettek.¹⁰¹ A kötelező karantént a munkáltatónak be kell jelenteni, amely nyilatkozat a táppénz fizetésének az alapja. Napi táppénzre jogosultság bevezetése, ha a 14 napnál nem hosszabb munkára képtelen állapotról szóló orvosi igazolás légzőszervi megbetegedésről vagy a koronavírusról szól. A szabályt többször is [módosították](#): a munkavállaló vagy táppénzre jogosult a munkáltatójától vagy a megbiztosító fizet táppénzellátást, a vállalkozó és a szabadfoglalkozású táppénzellátást a megbiztosítótól kapja. Összege a bruttó fizetés vagy az átlagbevétele 80 százaléka.¹⁰² Karanténban rendőri ellenőrzés helyett választható az applikáció segítségével történő ellenőrzés (kéréstől számított 20 percen belül selfie küldése).

A 'Pénzügyi pajzzsal' bevezetett betegszabadságra járó táppénzszabály egyenlőtlenségeket eredményezett a fizetések terén: míg az orvosok, ha fertőzöttség vagy érintkezés folytán karanténba vonultak, a fizetésük 100 százalékat, addig a szociális ágazatban dolgozók csak a fizetésük 80 százalékat kapták meg.¹⁰³

Hitelfizetési moratórium

Március 16-tól a Lengyel Bankszövetség (Związek Banków Polskich, ZBP) egy belső [határozatában](#) ajánlotta a kereskedelmi bankoknak a 3 hónapos fizetési moratórium bevezetését. Mivel ez csak egy útmutató, így a bankok a feltételeket maguk határozták meg: van olyan bank, amely csak az egyéni, van olyan, amely mind az egyéni, mind a vállalkozói hitelekre biztosítja a moratóriumot, s van olyan, amely hat hónapra biztosítja a hiteltörlesztés elhalasztását a március 8-a előtt megkötött szerződések esetén.¹⁰⁴

Járulékkedvezmény

[Elengedik](#) az egyszemélyes vállalkozók (önálló vállalkozók) és mikrovállalkozások (10 főnél kevesebb személyt foglalkoztató) tb-terheit március-május hónapra. Önálló vállalkozók esetében feltétel, hogy bevételük nem éri el az átlagbér háromszorosát.¹⁰⁵

Április 18-tól a 'Pénzügyi Pajzs 2' szerint a 10-49 főt foglalkoztató vállalkozások három hónapra a fizetendő tb-járulék felét fizetik. A szociális szervezetek és egyéni vállalkozók mentesülnek a tb-járulékfizetés alól függetlenül attól, hogy mennyi embert foglalkoztatnak és mennyi a bevételük. A munka felfüggesztése esetén eddig egyszer járó ellátást (átalányösszeg) immár háromszor fizetnek, ha nem történt változás a munkáltató körülményeiben.¹⁰⁶

¹⁰¹ [Sick leave allowance for people returning from abroad and their household members under quarantine](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁰² Nincs még adat arról, hogy ez mennyibe került eddig, május 11-ig 100 ezren voltak kötelező karanténban.

¹⁰³ Id. European Social Policy Network, [ESPN Flash Report 2020/43 Lengyelország](#).

¹⁰⁴ [Optional credit and mortgage freezes](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁰⁵ [Anti-crisis shield: Deferral of social security contributions for self-employed and micro companies](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁰⁶ [KPMG](#)

Hatósági ár

Az egészség megóvása, valamint a lakosság étellel történő ellátása céljából egyes termékeknél (pl. maszk, kézfertőtlenítő stb.) [maximum árat határoztak meg](#).

Voucher

Az elektronikus formában kibocsátott [turisztikai voucher](#) egy olyan szociális támogatás, amelynek összege 18 éven aluli gyerekenként 500 zlotyi (115 euró), fogyatékos gyermek esetén ennek duplája.¹⁰⁷ A belföldi turizmus támogatása céljából is bevezetett voucher 2020. július 20. és 2022. március 31. között használható fel, olyan hotelszolgáltatásokra és turisztikai események látogatására, amelyek szervezői a Lengyel Turisztikai Hivatal listáján szerepelnek. A jövedelem- és adómentes voucher többször is felhasználható, amíg elköltésre nem kerül.¹⁰⁸

Szociális intézmények

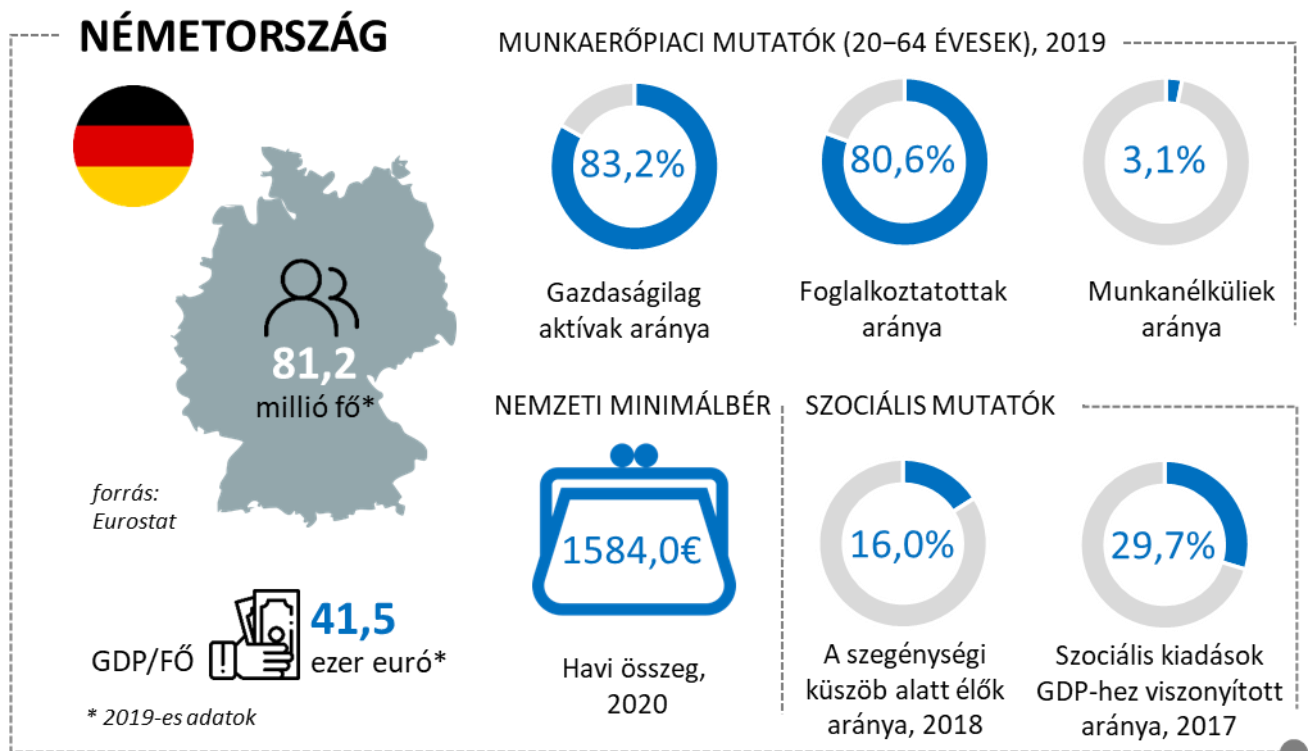
Különösen sok fertőzött volt a bentlakásos szociális és egészségügyi intézményekben,¹⁰⁹ amely köszönhető a felkészületlenségnek, a védőeszközök, tesztek, protokoll hiányának, az izoláció biztosításának elégtelenségének, valamint annak, hogy személyzethiány folytán az ápolók, orvosok, egészségügyi, szociális munkások egyszerre több intézményben dolgoznak. A helyi hatóságok ezért bevezették, hogy egyszerre csak egy intézményben lehet dolgozni, s megpróbálták a személyzetet elkülöníteni a bentlakóktól. Később mind a [minisztérium](#), mind az egészségügyi konzultációs szervezet ajánlásokat fogalmazott meg a bentlakásos intézményeknek a problémák kezelésére, továbbá a minisztérium 20 millió zlotyit (kb. 4.7 millió euró) adott a szociális intézményeknek a hiányosságok orvosolására.

¹⁰⁷ A kormány szerint kb. 6.5 millió gyereket érint ez a támogatás, amelynek összege várhatóan 3.5 milliárd zlotyi (kb. 800 millió euró). Kb. 300 ezer gyerek kap duplaellátást fogyatékosága révén, s 150-200 ezer gyerek között van azok száma, ahol a gyermekek szülei külföldön élnek, s szintén jogosultak a támogatásra.

¹⁰⁸ [Tourism voucher](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁰⁹ Június végére a fertőzöttek 6%-a a szociális, 3%-a az egészségügyi intézményekben volt.

NÉMETORSZÁG

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Csökkentett munkaidő (Kurzarbeitergeld)

A munkanélküliség mértékének enyhítésére szolgáló eszköz a csökkentett munkaidő állami támogatása (Kurzarbeitergeld). Az elbocsátás alternatívájaként életre hozott intézmény már jóval a koronavírus járvány okozta válság előtt is létezett. Lényege, hogy a munkavállaló munkaviszonya nem szűnik meg, a munkavégzés átmenetileg szünetel vagy a szokásosnál kevesebb munkaórát vesz igénybe, s a kieső munkaórák után az állam vállalja a bér részleges pótlását.

Ha a munkavállaló például a korábbi heti 40 óra helyett csak 20 órát dolgozik, a kieső 20 órára eső korábbi nettó bérének 60 százalékát kapja meg (ha gyermeke is van, a 67 százalékát). Amennyiben teljes egészében szünetel a munkavégzése, a teljes fizetésének a 60 százalékát kapja kézhez az államtól. 2020 márciusától annyiban szélesítették ki ezt a jövedelempótló támogatási formát, hogy a korábbi 12 hónap helyett legfeljebb 21 hónapon keresztül vehető igénybe, s mértéke a folyósítás negyedik hónapjától a korábbi nettó fizetés 70 százalékára (gyermekkel rendelkezők esetén 77 százalékára), a hetedik hónaptól a 80 százalékára (gyerekesek esetén 87 százalékára) nő. Mindemellert az állam a támogatásban részesülő munkavállaló után fizetendő társadalombiztosítási járulékokat is átvállalja a munkaadótól. A könnyítések 2020. december végéig maradnak hatályban ([KUGErMG](#)).¹¹⁰

Nyugdíj melletti munkavégzés

¹¹⁰ [Kurzarbeitergeld](#) – Informationen für Arbeitnehmer. Bundesagentur für Arbeit

2020 folyamán megkönnyítik a nyugdíj melletti munkavégzést azért, hogy a járványhelyzetben elsősorban a stratégiai jelentőségű ágazatokban pótolható legyen a munkaerőhiány. Míg a járvány előtt legfeljebb 6300 euró éves jövedelem mellett maradt meg a nyugdíjjogosultság, ebben az évben a határt 44 590 euróra emelték. A határozott idejű foglalkoztatás mértékét is növelték: korábban évi 70 napot, illetve három hónapot lehetett a nyugdíj mellett dolgozni, ebben az évben ez öt hónapra vagy 115 napra módosult.¹¹¹

Szociális intézkedések

Gyermekgondozás

2020. március 30-tól bérkompenzáció jár azoknak a szülőknek, akik 12 évesnél fiatalabb gyermeket nevelnek, illetve fogyatékos gyermekük van, s a járvány miatti óvoda- vagy iskolabezárások folytán kiesnek a munkából, mert otthon kell maradniuk a gyermekükkel. A kompenzáció mértéke a nettó jövedelem 67 százaléka, de szülőnként legfeljebb 2016 euró. Ez az összeg eleinte hat héten keresztül járt, majd 2020 május végétől tíz hétre emelték. Az egyedülálló szülők 20 hétig is kaphatják ezt a támogatást ([IFSG](#), 56.§).¹¹²

A gyermekgondozási díj (Elterngeld) a gyermek születése után járó támogatás, amely a szülő munkába állásáig, de legfeljebb 14 hónapig vehető igénybe. Az összegét a szülés előtti nettó jövedelemből számítják, amit befolyásol a nevelt gyerekek száma is. Minél alacsonyabb a jövedelem, annál magasabb százalékát állapítják meg, de a felső határ 67 százalék. Aki 14 hónapnál korábban tér vissza a munkába, az is megkapja ugyanazt az összeget, mintha 14 hónapig otthon maradt volna. A két szülő felváltva, sőt egyszerre is igényelheti, utóbbi esetben azonban feleződik a támogatás időtartama. A járvány hatására annyit változtattak a szabályozáson, hogy a járványhelyzetben stratégiai fontosságú területeken dolgozó szülők számára lehetővé tették a 14 hónapos időszak felfüggesztését, s hátralevő részének eltolását legkésőbb 2021 júniusáig. Aki 2020 márciusa és decembere között szenved el jövedelemcsökkenést, majd jogosulttá válik a gyermekgondozási díjra, számára az utolsó teljes jövedelemből számítják a neki járó összeget ([BEEG](#), 27.§).¹¹³

Kiegészítő családi pótlék

A járvány miatti jövedelem kiesésben érintett családok 2020 áprilisától kiegészítő családi pótlékot igényelhetnek. Ennek mértéke függ a szülők havi jövedelmétől, a lakhatás költségeitől, valamint a gyermekek életkorától. Összege legfeljebb havonta és gyermekenként 185 euró lehet. Egy 1000 eurós lakbérrel rendelkező kétgyerekes család akkor jogosult a kiegészítő családi pótlékra, ha havi jövedelmük 1600-3300 euró között mozog. A járvány miatt annyi a könnyítés, hogy míg korábban a kérelmet megelőző hat hónap családi jövedelmeit vizsgálták, most 2020. szeptember végéig csak az előző egy hónapot veszik figyelembe a kiegészítés meghatározásakor. További átmeneti intézkedés, hogy már a járvány előtt is családi pótlékban

¹¹¹ [Corona-Hilfe: Hinzuverdienstgrenze für 2020 deutlich erhöht](#) – Saisonarbeit länger möglich. Deutsche Rentenversicherung, 27.03.2020

¹¹² [Finanzielle Unterstützung](#) – Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend; [Entschädigungsanspruch](#) – Bundesministerium für Arbeit und Soziales

¹¹³ [Finanzielle Unterstützung](#) – Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend; [Fragen und Antworten zu den Änderungen beim Elterngeld](#) - uott.

részesülők számára automatikusan meghosszabbítják a folyósítást, hat hónappal ([BKGG](#), 20.§).¹¹⁴

Gyermekbónusz

Ez a két részletben fizetendő támogatás anyagi helyzetétől függetlenül jár minden olyan gyermek után, aki után családi pótlékot (Kindergeld) is folyósítanak. Mértéke 200 euró szeptemberben, majd további 100 euró októberben ([Zweites Corona-Steuerhilfegesetz](#), 9.§).¹¹⁵

Egyedülálló szülők adókedvezménye

Az egyedülálló szülők a járvány előtt évi 1908 euró jövedelemadó-kedvezményt kaptak, 2020-ra és 2021-re ez az összeg 4008 euróra nőtt. Ha egynél több gyermeket nevelnek egyedül, gyermekenként további 240 euróval nőtt ez az összeg már 2020 előtt is, ennek mértéke változatlan maradt ([EStG](#), 24b. §).¹¹⁶

Munkanélküli segély

Akik a járvány következtében elveszítették állásukat, illetve egyéni vállalkozóként kerültek nehéz anyagi helyzetbe, 2020 szeptemberéig egyszerűsített eljárás során kaphatnak munkanélküli segélyt. A segély időtartama is meghosszabbodik: az utolsó fizetés 60 százalékát – gyermeket nevelőknél 67 százalékát – kitevő munkanélküli segély 50 éven aluliaknál az eddigi 12 hónap helyett 15 hónapig jár, amennyiben a folyósítási idő a 2020. május és december közötti időszakban érte véget. Az 50 éven felüli munkanélkülieknél a folyósítási időtartamot több lépésben 24 hónapra emelik. Mindez automatikusan történik, az ügyfeleknek nem kell kérvényezniük a hosszabbítást ([SGBIII](#), 439.§).¹¹⁷

Alapsegély

Ezt a segélyt minden 15 évesnél idősebb keresőképes rászoruló személy igényelheti, amennyiben a megélhetéshez elegendő jövedelemmel nem rendelkezik. Összege egyedülálló, gyermekkel nem rendelkező esetén havonta 423 euró, a gyermekek után életkoruktól függően további 250-354 euró jár. Ezekon felül az állam megtéríti a szállás (bérleti díj, rezszi) költségeit is. A járvány következtében egyszerűsödött a segély igénylésének folyamata: eltekintenek a vagyonzvizsgálattól a 2020. május 1. és szeptember 30. között benyújtott kérelmeknél, a kérelmező nyilatkozata alapján járnak el ([SGB II](#)).¹¹⁸

A járvány hasonlóan okozhat jövedelemkiesést az időskorúak, illetve a megváltozott munkaképességűek, fogyatékkal élők körében is, ezért az alapsegélyt ők is hasonló egyszerűsített eljárásban vehetik igénybe ([SGB XII](#), 141.§).¹¹⁹

Képzési támogatás

¹¹⁴ [Hilfe für Eltern in der Corona-Zeit: der Notfall-Kiz](#) – Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend.

¹¹⁵ [Kinderbonus als Unterstützung für Familien](#) – Bundesagentur für Arbeit

¹¹⁶ [Finanzielle Unterstützung](#) – Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend.

¹¹⁷ [Arbeitslosengeld wird länger gezahlt](#) – Bundesagentur für Arbeit; [Arbeitslosengeld I: Bezugsdauer wird verlängert](#) – Haufe.de, 28.05.2020.

¹¹⁸ [Corona-Pandemie: FAQ zur Grundsicherung durch Arbeitslosengeld II](#) - Bundesagentur für Arbeit

¹¹⁹ [SGB XII: Antworten zum Sozialschutz-Paket](#) – Bundesministerium für Arbeit und Soziales

A felsőoktatásban tanulók segélyben részesülnek, amennyiben saját és szüleik anyagi helyzete ezt indokolja. A segély egy része hitel, amelyet később kell visszafizetni. A segélyt annak ellenére is folyósították, ha a járvány következtében az egyetemi órák, a vizsgák, netán a teljes szemeszter elmaradt ([Bafög](#)).¹²⁰

Lakhatás

A járvány előtt a kéthavi lakbér, illetve üzlet bérleti díj elmaradást felhalmozó bérlőkkel szemben a bérbeadó azonnali felmondással élhetett. 2020. április 1-je és 2020. június 30-a között ezt a rendelkezést felfüggesztették, a munkáját, megélhetését elvesztő bérlőt a bérbeadó nem tehetette ki a lakásból. Az így felhalmozódott adósságot azonban legkésőbb 2022. június 30-ig ki kell fizetni ([EGBGB](#), 240/2. §).¹²¹

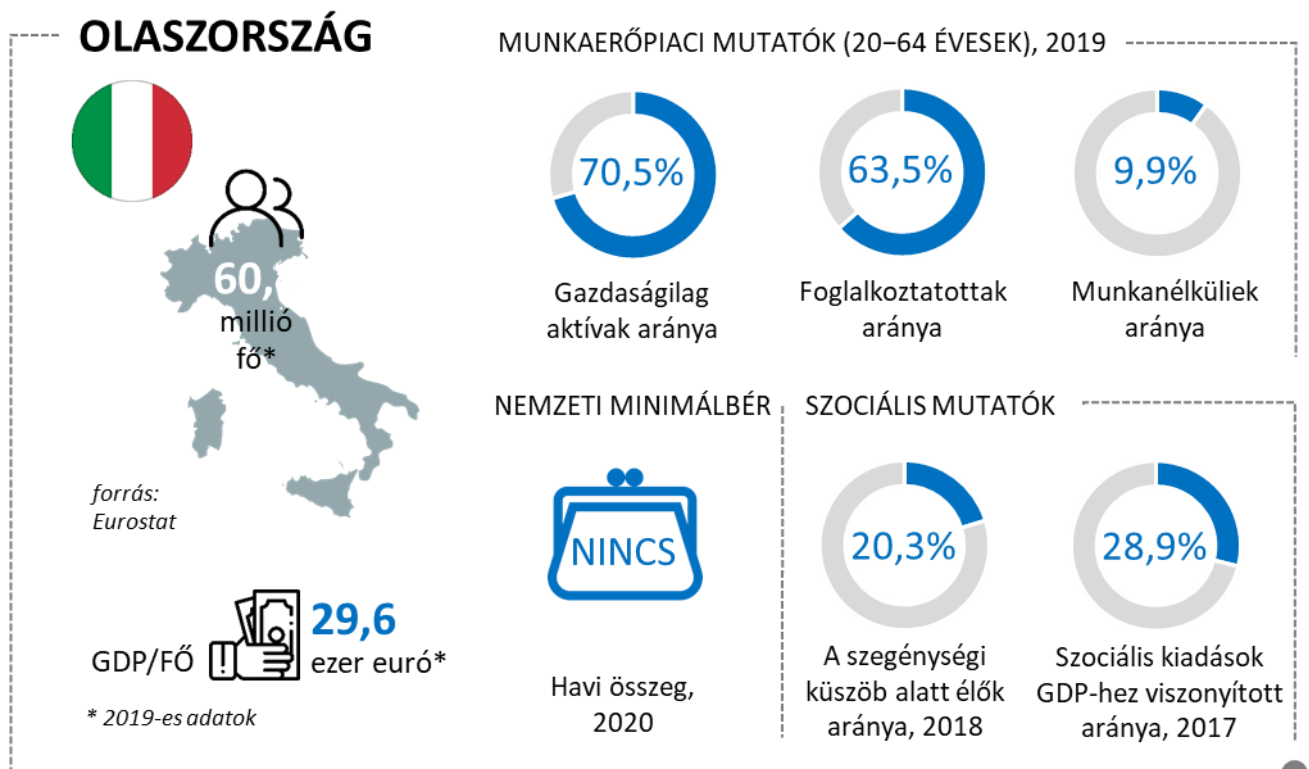
Hiteltörlesztési moratórium

A 2020. március 15-e előtt felvett lakáshitelek törlesztését szüneteltetni lehetett 2020. április 1. és június 30. között. Ehhez az adósoknak bizonyítaniuk kellett, hogy a járvány miatt csökkent a jövedelmük és a törlesztés a korábbinál nagyobb nehézséget jelentene számukra.

¹²⁰ [FAQ zur Ausbildungsförderung und zum Studium](#) – Bundesministerium für Bildung und Forschung

¹²¹ [Kündigungsschutz für Mieter und wichtige Zahlungsaufschübe für Verbraucher und Kleinstgewerbetreibende](#) – Bundesministerium für Justiz und für Verbraucherschutz

OLASZORSZÁG

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Táv munka

A távmunka (lavoro agile) lehetőségét 2017-ben külön [törvénnyel](#) biztosították a munkáltatók és a munkavállalók számára, amelyben egyedi írásos megállapodást írtak elő a munkáltató és a munkavállaló között. Ez a megállapodás tartalmazza, milyen munkát milyen eszköz segítségével fog az illető ebben a formában végezni, s a munkáltató milyen módon kéri számon az elvégzett munkát. A járvány kezdetét követően hozott törvény lehetővé teszi, hogy ilyen szabályszerű megállapodás nélkül is átállhassanak a munkavállalók a távmunkára a munkaadó hozzájárulásával ([Decreto del Presidente del ministri 4 marzo 2020](#)).¹²²

Elbocsátások felfüggesztése

A 2020. február 23-a után kezdeményezett csoportos létszámleépítéseket május 15-ig felfüggesztették. Egyedi elbocsátásokat sem kezdeményezhetett a munkáltató 2020. március 17-e és május 15-e között (a tilalom hatályát meghosszabbították augusztus 17-ig). Az intézkedés nem vonatkozik a fegyelmi eljárásokat követő elbocsátásokra, ezek továbbra is lehetségesek ([Decreto-Legge 17 marzo 2020, n. 18](#); [Decreto-Legge 19 maggio 2020, n. 34](#), 46. cikk).¹²³

Munkába járási pótlék

¹²² [Simplifying the adoption of the smart working regime](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹²³ [Temporary suspension of individual and collective dismissals](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Azoknak a munkavállalóknak, akik 2020 márciusától nem tudtak távmunkában dolgozni és eljártak dolgozni a munkahelyükre, havonta 100 euró munkába járási pótlék jár 2020 végéig, amennyiben egész hónapban dolgoztak, s 2019. évi jövedelmük nem haladta meg a 40 000 eurót. A nem teljes hónapban bejáró munkavállalók arányosan részesülnek a pótlékból. A támogatás áprilistól decemberig jár. ([Decreto-Legge 17 marzo 2020, n. 18](#))¹²⁴

Támogatás

Azok a munkáltatók, akik a járvány miatt felfüggesztették tevékenységüket vagy munkavállalóik csökkentett munkaidőben dolgoznak, 9 hétre csatlakozhattak valamelyik Bérgarancia Alaphoz (CIGO vagy FIS) 2020. február 23-tól augusztus végéig. Ezen időszak nem számít bele az általános eljárásba. Azok, akik élnek az Alap által nyújtott ellátásokkal, mentesülnek az Alaphoz fizetendő egyéb járulékoktól. Speciális rendszer vonatkozik az öt főnél kevesebb személyt foglalkoztató magánmunkáltatókra (CID). A háztartási alkalmazottakra a rendszer nem vonatkozik. A támogatás összege a korábbi fizetéstől függ: bruttó 2 159.48 euró havi fizetés alatt a támogatás 939.89 euró; efelett a támogatás 1 129.48 euró. 2020-ra 1 347.2 millió eurót terveztek mindkét Alapra és 3 293.2 milliót a CID-eljárásra. Júliusban további 9 héttel meghosszabbították a munkáltatók lehetőségét és felhatalmazták a társadalombiztosítási szervet (INPS), hogy a kérelem benyújtását követő 15 napon belül fizesse meg előlegként a támogatás 40 százalékát ([Decreto-Legge 17 marzo 2020, n. 18](#)).¹²⁵

Szociális intézkedések

Átmeneti segély

2020 júniusától átmeneti, két hónapos segélyt igényelhetnek azok a családok, amelyek más segélyben nem részesülnek, s 2020. áprilisi jövedelmük a segély összegét nem éri el. A segély 800 eurótól 1680 euróig terjedhet az anyagi helyzetétől függően. ([Decreto-Legge 19 maggio 2020, n. 34](#)).¹²⁶

Egyszeri fix összegű segély

2020 márciusában egyszeri, 600 eurós segélyben részesültek:

- a társadalombiztosítási járulékot fizető egyéni vállalkozók;
- az idegenforgalomban foglalkoztatott alkalmi munkavállalók, akiknek 2020. január 1-je és március 31-e között megszűnt a munkájuk és nyugdíjat sem kaptak ez idő alatt;
- határozott időre foglalkoztatott mezőgazdasági munkavállalók, akik 2019-ben legalább 50 napot dolgoztak a mezőgazdaságban;
- a szórakoztatóipari munkavállalók nyugdíjalapjába befizető munkavállalók, akik 2019-ben legalább 30 nap után fizettek járulékot az alapba és éves jövedelmük nem haladja

¹²⁴ [Reward for employees exposed to risk in March](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹²⁵ [Ordinary wage guarantees and new regulation of the exceptional wage guarantee fund](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹²⁶ [Emergency income](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

meg az 50 000 eurót, továbbá nyugdíjat sem kapnak ([Decreto-Legge 17 marzo 2020, n. 18](#)).¹²⁷

Gyermekgondozás

A 12 év alatti gyermekkel (fogyatékkal élő gyermekkel életkortól függetlenül) rendelkező biztosított munkavállaló szülők, illetve biztosított önálló vállalkozók 15 napos rendkívüli szabadságot kapnak 2020. március 5-től kezdődően a járvány miatt elrendelt rendkívüli iskolaszünet miatt. A szabadság idejére a fizetésük 50 százalékát kapják. Feltétele még, hogy a családban a másik szülő nem kap valamilyen másik típusú jövedelempótló támogatást annak okán, hogy munkanélküli, vagy csökkentett munkaórában dolgozik. A rendkívüli szabadság helyett választható egy egyszeri, 600 eurós támogatás is, amelyet gyermekfelügyeletre lehet költeni. Ez az összeg 1000 euróra emelkedik orvosok, ápolók és további, egészségügyben dolgozó munkavállalók esetében. A 12 és 16 éves kor közötti gyermekkel rendelkező szülők is jogosultak az iskolák bezárása idején otthon maradni gyermekükkel, ők azonban erre az időszakra nem kapnak fizetést ([Decreto-Legge 17 marzo 2020, n. 18](#)). Az eredetileg csak március-április hónapra szánt támogatást meghosszabbították július 31-ig és a 15 napot 30 napra emelték. Az egyszeri bébiszittelésre szánt összeget is megduplázták, és kiterjesztették az intézményi gondozás fizetésére is. A fogyatékos személyek gondozását ellátó személyeknél a rendkívüli szabadságot 24 napra felemelték.¹²⁸

Betegszabadság a karantén idejére

A karanténban levő, magánszférában dolgozó munkavállalók kötelező otthon tartózkodásának ideje betegszabadságnak minősül azzal a különbséggel, hogy nem számít bele az adott évben kivehető maximális betegszabadságok számába. Az intézkedés költségeit az állam viseli, s nem a társadalombiztosítási pénztár vagy a munkáltató ([Decreto-Legge 17 marzo 2020, n. 18](#)).¹²⁹

Bankhitel a segélyek kifizetéséig

A Bankszövetség és a szociális partnerek 2020. március 30-án megállapodást kötöttek arról, hogy a járvány miatt állásukat veszítőknek ne kelljen várniuk a munkanélküli segély folyósításáig, hanem addig is a bankok hitelezzenek számukra 2020. december 31-ig. A hitelt a bankok speciális hitelszámlán nyújtják: a teljesen munkanélkülivé vált (minimum kilenc hete nem dolgozó) kérvényezők 1400 eurót, a részmunkát végzők ennek arányos összegét kaphatják meg ([Convenzione N.18/2020](#)).¹³⁰

Járulékok felfüggesztése

Az egyéni vállalkozók 2020 márciusában és áprilisában mentesültek az adó- és járulékfizetési kötelezettségük alól ([Decreto-legge 02 marzo 2020, n. 9](#); [Decreto-Legge 17 marzo 2020, n. 18](#)).¹³¹

¹²⁷ [COVID-19 indemnity for self-employed, parasubordinate workers, and employees](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹²⁸ [Leave and allowance for workers with children and other dependants](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹²⁹ [Income protection for the workers' period of quarantine](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹³⁰ [Agreement on the anticipation by banks of wage subsidies measures ex-COVID-19](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹³¹ [Suspension of tax deductions, social security and welfare contributions and premiums for compulsory insurance](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Hiteltörlesztési moratórium

Az első lakás megvásárlásához felvett lakáshitelek törlesztése felfüggeszthető a következők számára:

- legalább 30, egymást követő napja munka nélkül állók;
- akiknek a munkaidejét legalább 20 százalékkal csökkentették legalább 30, egymást követő napon keresztül;
- egyéni vállalkozók, akiknek az átlagos napi forgalma legalább 33 százalékkal csökkent.

Az első két kategória számára a törlesztés felfüggesztése hat hónap, ha a munkafelfüggesztés vagy a csökkentett munkavégzés ideje 30 és 150 egymást követő nap között van, 12 hónap, ha a munkafelfüggesztés vagy a csökkentett munkavégzés ideje 151 és 302 egymást követő nap között van és 18 hónap, ha a munkafelfüggesztés vagy a csökkentett munkavégzés ideje 303 napot meghalad ([Decreto-legge 02 marzo 2020, n. 9](#); [Decreto-Legge 17 marzo 2020, n. 18](#)).¹³²

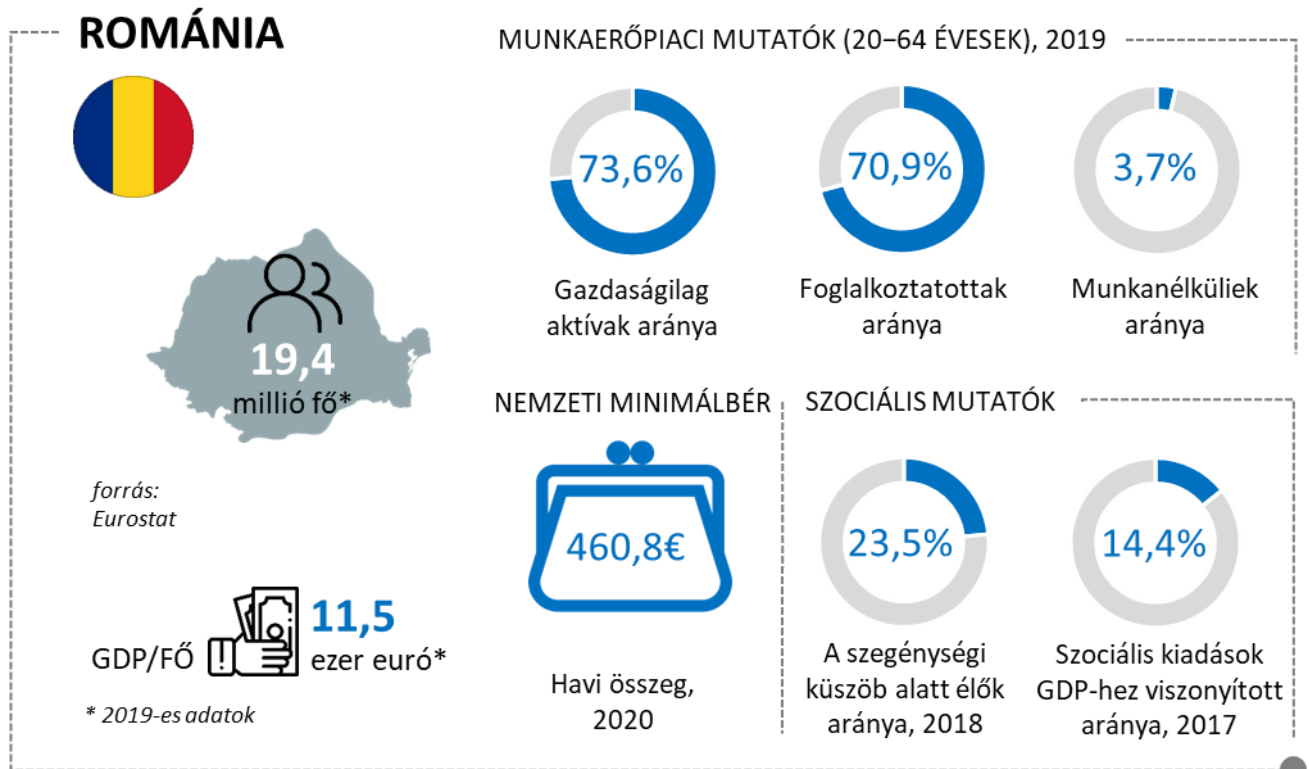
Kilakoltatási moratórium

2020. december végéig minden kilakoltatási eljárást felfüggesztettek ([Decreto-Legge 17 marzo 2020, n. 18](#)).¹³³

¹³² [Extension of the solidarity fund for mortgages for the purchase of the first home](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹³³ [Suspension of evictions](#). Suspension of evictions Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

ROMÁNIA

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Kényszerszabadságra küldött munkavállalók juttatása

A járványügyi rendkívüli állapot idején bezárt intézmények dolgozói kényszerszabadságra kerültek. Az állam a havi bruttó bérük 75 százalékát fizette 2020 március közepétől május végéig. Ezután már csak azon vállalatok alkalmazottainak folyósítottak továbbra is juttatást, amelyek működését továbbra is hatóság korlátozza. Azon vállalkozások, amelyek a járvány következtében a járványt megelőző (január-február) hónapokban elért bevételük legalább 25 százalékától estek, kényszerszabadságra küldhetik munkavállalóik akár 75 százalékát is. A bérük 75 százalékát az állam téríti ([Ordonanța de urgență nr. 30/2020](#)).¹³⁴

Fiatalok, idősebbek és külföldről hazatérők munkavállalásának állami támogatása

Az állam 2020. június 1-jét követően a járvány következtében munkanélkülivé vált olyan személy munkába állását támogatja, aki:

- 16-29 éves;
- 50 évesnél idősebb; illetve
- valamely európai uniós tagországban dolgozott, s mivel az ottani állása megszűnt, hazatért Romániába.

¹³⁴ [Indemnity for technical unemployment](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Ha a munkáltató ilyen munkavállalókat alkalmaz, fizetésük 50 százalékát, legfeljebb havi 2500 lej az állam fedezi. A támogatás feltétele egyrészt, hogy az illető előzetesen regisztráltatja magát munkanélküliként, másrészt a munkáltató a támogatás lejártát követően még legalább egy évig tovább alkalmazza a támogatott munkavállalót ([Ordonanța de urgență nr. 92/2020](#)).¹³⁵

Szociális intézkedések

Gyermekgondozás

A 12 évesnél (fogyatékkal élő gyermek esetén 18 évesnél) fiatalabb gyermekek egyik, otthon maradó szülőjének az iskolabezárás időszakára fizetett szabadság jár, amennyiben munkája otthonról nem végezhető. Ez a szabadság a rendes szabadságon felül illeti meg a szülőt, s alatta a bére 75 százalékát, legfeljebb a bruttó átlagbér 75 százalékát kapja. Bizonyos ágazatokban (egészségügyi és szociális intézmények, energiaipar, vasúti- és városi közösségi közlekedés, közműszolgáltatás) az otthon maradáshoz a munkáltató hozzájárulása is szükséges ([Lege nr. 19 din 14 martie 2020](#)).¹³⁶

Egyéni vállalkozók segélye

Azok az egyéni vállalkozók, akik a járvány és a kihirdetett rendkívüli állapot következtében nem tudják folytatni tevékenységüket, kérhetnek állami segítséget, amely a bruttó átlagbér (2020-ban 5429 lej) legfeljebb 75 százaléka lehet ([Ordonanța de urgență nr. 32/2020](#)).¹³⁷

Hiteltörlesztési moratórium

A banki hitelekkel rendelkező jogi és magánszemélyek legfeljebb az év végéig felfüggeszthetik hiteleik törlesztő részleteinek fizetését abban az esetben, ha az adós jövedelmét közvetlenül vagy közvetetten érintette a járvánnyal kapcsolatos helyzet (például: kényszerszabadságra küldték a munkáltató tevékenységének megszűnése vagy korlátozása következtében, elbocsátották, csökkentették a fizetését, karanténba helyezték, megbetegedett a COVID-19 vírussal). Hasonló feltételekkel a különböző közszolgáltatási díjak (villany, gáz, víz) fizetését is fel lehet függeszteni legfeljebb három hónapra (a telefon- és internet-szolgáltatási szerződések kivételével) ([Ordonanța de urgență nr. 37/2020](#)).¹³⁸

Táppénz

Míg a járványt megelőzően a táppénz igénybevételéhez legalább hat havi egészségbiztosítással kellett rendelkezni, a járvány kezdete óta csak az egészségbiztosítás megléte szükséges a táppénz folyósításához, annak előzetes időtartamát nem vizsgálják. Táppénz jár a betegállományban levő munkavállalókon kívül a hatósági karanténban levőknek is. A táppénz összege az alapfizetés 75 százaléka ([Ordonanța de urgență nr. 32/2020](#)).¹³⁹

¹³⁵ [Income support for returning Romanian migrant workers, youth and elderly](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹³⁶ [Free paid days to parents for the purpose of childcare](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹³⁷ [Allowance for self-employed and non-standard workers](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹³⁸ [Temporary suspension of payment obligations for loans](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹³⁹ [Extended right to medical leave and allowances for quarantine leave](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Szülők visszailleszkedési pótléka

Ha a szülő visszamegy dolgozni gyermeke 22 hónapos korában, visszailleszkedési pótlékra jogosult a gyermek három (fogvatékkal élő gyermek esetében négy) éves koráig, amelynek összege havonta 650 lej. Ha a munkába visszatérő szülőt a járványveszély következtében kényszerszabadságra küldi a munkáltató vagy a munkaviszonyát megszünteti, a visszailleszkedési pótlékot a szülőtől nem vonják meg, 90 napig tovább folyósítják ([Ordonanța de urgență nr. 32/2020](#)).¹⁴⁰

Gyermeknevelési szabadság meghosszabbítása

A járványügyi rendkívüli állapot időszakában lejáró gyermeknevelési szabadság automatikusan meghosszabbodott a rendkívüli állapot megszűnéséig, május 15-ig.

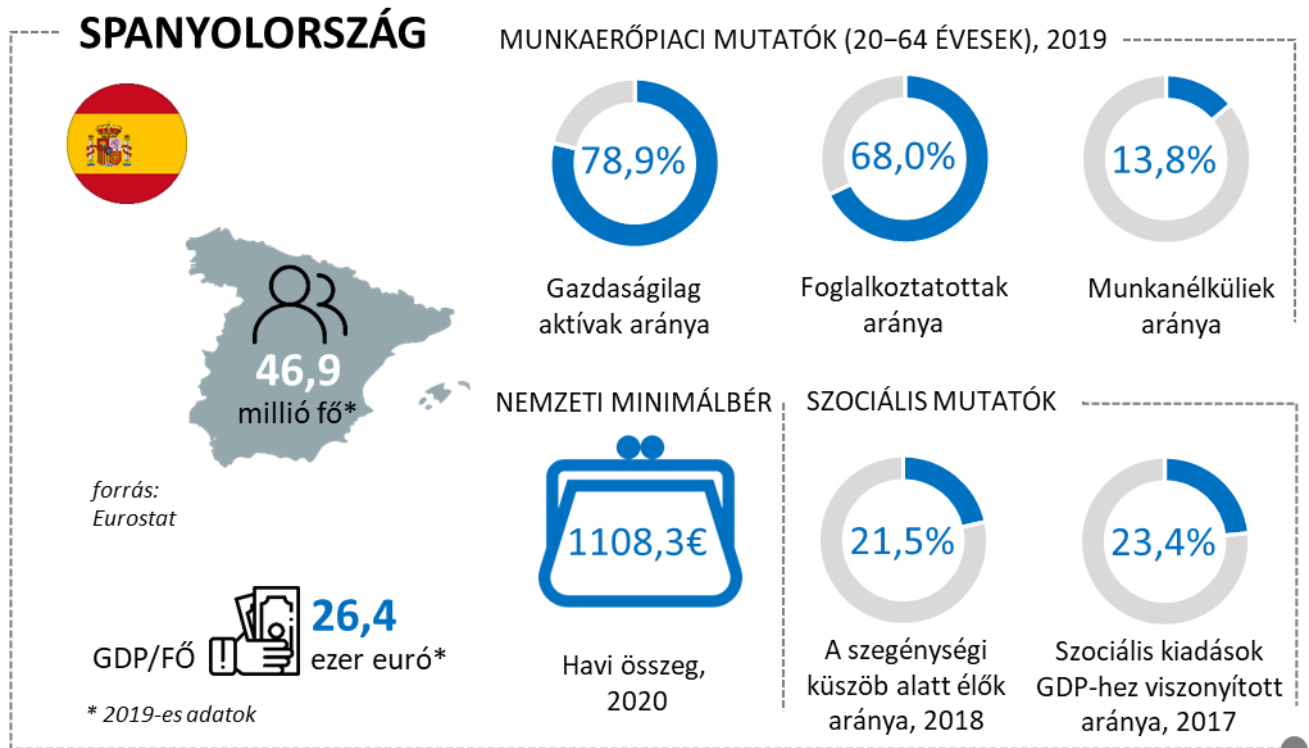
Lakhatás

Azok az albérlők, akik jövedelemszerző tevékenységüket a járványügyi rendkívüli állapotban nem tudták folytatni, illetve havi jövedelmük legalább 15 százalékkal csökkent az előző év hasonló időszakához képest, felfüggeszthetik a lakbér fizetését. Ilyen esetben később emiatt nem számolható fel a terhükre külön büntetés vagy pótlék ([Lege nr. 62 din 20 mai 2020](#)).¹⁴¹

¹⁴⁰ [COVID-19: Simplification and extension of technical unemployment, deferred loan repayments and tax discounts. https://www.tpa-group.ro/](#)

¹⁴¹ [Facilities for payment of rent.](#) Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

SPANYOLORSZÁG

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Táv munka

Az otthoni munkavégzés lehetőségének és feltételeinek biztosítása elsőbbséget kell, hogy élvezzen a tevékenység ideiglenes leállításával vagy csökkentésével szemben, ezért ösztönözték a vállalatoknál a távmunkára való átállást s a munkajogi szabályok módosításával megkönnyítették az otthoni munkavégzést. ([Real Decreto-ley 8/2020](#)).¹⁴²

Felmondási tilalom

Megtiltották a munkaviszony felmondását a vírushelyzetre hivatkozva ([Real Decreto-ley 9/2020](#)). Munkaügyi vita esetén a bíróság várhatóan magasabb végkielégítést határoz meg ilyen esetben, ami visszatartó erőként működik a munkáltatók oldalán.¹⁴³ Az ideiglenesen foglalkoztatott munkavállalók esetében lehetővé tették, hogy a munkaadó a szerződést ne mondja fel, hanem csak felfüggeszse és így a veszélyhelyzet elmúltával a munkavállaló ismét felvegye a munkát és a szerződéséből még hátralévő időtartamot ledolgozza.¹⁴⁴

Munkavégzési tilalom

Március 30-án elrendelték ([Real Decreto-ley 10/2020](#)) minden, nem létfontosságú munka szüneteltetését április 9-ig, amennyiben a munkát nem lehet távmunkában elvégezni.

¹⁴² [Preference for Remote Work](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin 2020.

¹⁴³ [Prohibition of objective dismissals](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁴⁴ [Interruption of the calculation of the maximum duration of temporary contracts](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

A munkavállalók fizetett szabadságot kaptak erre az időszakra, azonban az így kieső munkaidőt 2020. december 31-ig le kell dolgozni.¹⁴⁵

Május 13-án háromoldalú megállapodást kötött a kormány, a munkavállalók s a munkáltatók képviselője a járvány kitörése után hozott munkahelyvédelmi intézkedések 2020. június 30-ig történő meghosszabbítására ([Real Decreto-ley 18/2020](#)).¹⁴⁶

Munkanélküli ellátás

Március 17-től abban az esetben is jár az ellátás, ha az elbocsátott nem rendelkezik kötelező minimum idejű biztosítási jogviszonnyal,¹⁴⁷ vagy határozott idejű szerződéssel dolgozott, vagy még csak próbaidejét töltötte és szerződését március 9. után felmondták. A lejáró munkanélküli ellátást automatikusan meghosszabbították 2020. június 30-ig ([Real Decreto-ley 8/2020](#)).¹⁴⁸

Egyszerűsítették a munkanélküli ellátás iránti igénylés adminisztrációs folyamatát a csoportos létszámleépítés vagy a rövidített munkavégzésre való átállás esetén is annak érdekében, hogy az ellátás folyósítása minél hamarabb megkezdődjön. Az ellátást ezekben az esetekben nem az egyén, hanem a vállalat igényli ([Real Decreto-ley 9/2020](#)).¹⁴⁹

A veszélyhelyzet idején és 2020. szeptember 30-áig a mezőgazdaságban lehetővé tették a munkanélküli segély és az alkalmi munkavállalás kombinálását a munkanélküliek, a munkavállalói szerződésüket ideiglenes felfüggesztettek, a június 15. és 30. között lejáró munkaszerződéssel dolgozó menekültek és a harmadik országból származó 18-21 év közötti, nem spanyol állampolgárságú, de tartózkodási engedéllyel rendelkező fiatalok számára ([Real Decreto-ley 13/2020](#)).¹⁵⁰

Ideiglenes elbocsátások mechanizmusa

A spanyol munkaerőpiac egyik állandó eleme az ún. ideiglenes elbocsátások mechanizmusa (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*, ERTE), amelyben rugalmasabbá tették a rövidített munkaidőjű munkavégzésre és/vagy a munkavégzés átmeneti felfüggesztésére való áttérés adminisztrációs folyamatát a munkaadók számára ([Real Decreto-ley 8/2020](#)).¹⁵¹ Lényege, hogy különleges, előre nem látható és elkerülhetetlen helyzetben – mint amilyen a jelenlegi járványhelyzet is – előálló rendkívüli munkaerőpiaci körülmények között a munkaadónak nem kell fizetnie munkabért és tb-járulékot, a munkavállaló pedig mentesül az egyéb járulékok fizetése alól. A munkavállaló alkalmazása folyamatos marad, és a rendkívüli helyzet végén a munkavállaló ismét munkába áll. A járvány következtében április végére mintegy négy millió foglalkoztatott, (az összes munkavállaló mintegy 16 százaléka) került be a mechanizmusba. Ők – függetlenül a biztosítási jogviszonyuk hosszától – szintén jogosultak munkanélküli ellátásra. Mindazon vállalatok, akik e mechanizmust alkalmazzák, a

¹⁴⁵ [Recoverable paid leave](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁴⁶ [Tripartite agreement to extend the special unemployment protection scheme associated to temporary collective redundancy or short-time work regulation](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁴⁷ [Extension of protection for unemployment benefits](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin 2020.

¹⁴⁸ [Automatic extension of unemployment benefits](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin 2020.

¹⁴⁹ [Measures to speed up the processing and payment of unemployment benefits](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin 2020.

¹⁵⁰ [Easing the temporary and flexible hiring of workers in agriculture](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin 2020.

¹⁵¹ [Flexibilisation of temporary adjustment of business activities to avoid layoffs](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin 2020.

munkavégzés újraindítása esetén legalább hat hónapig vállalják a munkavállaló alkalmazását.¹⁵²

Munkaidőkedvezmény

Azoknak a munkavállalóknak, akik beteg, fogyatékossgal élő vagy idős hozzátartozókat otthon ápolnak vagy látnak el, vagy az iskolabezárások miatt gyerekeiket felügyelik, biztosították a jogot, hogy a munkaidejüket a különleges körülményekhez igazítsák vagy lerövidítsék ([Real Decreto-ley 8/2020](#)).¹⁵³

Járulékkedvezmény

A vállalatok mellett az önfoglalkoztatók is hat hónapra szóló moratóriumot kaptak a tb- járulék megfizetésére ([Real Decreto-ley 11/2020](#)). Az 50 főnél kevesebb alkalmazottal működő vállalatok 100%, az ennél nagyobb cégek 75% kedvezményt kaptak a tb-járulék fizetésére.¹⁵⁴

Szociális intézkedések

Alapjövedelem

Májusban fogadták el ([Real Decreto-ley 20/2020](#)) és június 15-étől vezették be országos szinten a létfenntartáshoz szükséges alapjövedelmet (*Ingreso Mínimo Vital*). Az alanyi jogon, minden 23-65 év közötti egyénnek és minden típusú családnak járó, nem feltétel nélküli jövedelmet háztartásonként határozták meg és 12 típust különítettek el. Egyszemélyes háztartás esetén az összeg 462 euró, de ha valaki pl. részmunkaidőben jövedelemhez jut, ami kevesebb, csak a különbözetet kapja meg. Többszemélyes háztartásokban személyenként nő az összeg, ami kétgyerekes családnál maximum 1015 euró lehet. A gyermekeit egyedül nevelő szülő plusz 100 eurót kap. Az alapjövedelmet igényelni kell, s csak annak jár, akinek a vagyona, a lakóingatlan nem számítva, egy meghatározott összeget nem ér el (kb. 16 ezer euró, többszemélyes család esetén 46 ezer euró).¹⁵⁵

Táppénz

Az egyik első intézkedésként ([Real Decreto-ley 6/2020](#)) március 12-én megemelték a táppénz összegét a fertőzött, vagy karanténba került személyeknek, amit az első naptól kezdve folyósítottak. A munkavállalók számára lehetővé tették, hogy az iskolabezárások vagy gondozásra szoruló családtagjaik ellátása miatt rugalmasabban végezzék munkájukat, helyét, idejét megválaszthassák, vagy akár betegszabadságra menjenek. A munkából való távolmaradást nem egyszerű megbetegedésnek, hanem munkahelyi balesetnek minősítették. Így míg korábban betegség esetén a munkavállalók a fizetés 60 százalékát kapták, most ez 75 százalékra emelkedett a magánszektor alkalmazottai és önfoglalkoztatók körében.¹⁵⁶

¹⁵² European Centre for Parliamentary Research and Documentation (Parlamentari Kutatás és Dokumentáció Európai Központja, [ECPRD](#)) 2020/4384

¹⁵³ [Right to flexible schedule and reduction of working hours for workers with care responsibilities](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁵⁴ [Moratorium on social security contributions for companies and self-employed workers](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁵⁵ A várakozások szerint az alapjövedelem mintegy 850 ezer háztartást (2,3 millió fő) érinthet. ld. [New minimum living income introduced](#), Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁵⁶ [Periods of isolation assimilated into accidents at work in terms of economic benefits](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

A közzférában dolgozók táppénzként, amennyiben fertőzés, karantén vagy ellátási, gondozási feladatok ellátása miatt vannak távol a munkától, fizetésük 100 százalékát kapják.¹⁵⁷

Támogatás

A legalább két hónap határozott idejű munkaszerződéses munkavállaló, akinek szerződése a veszélyhelyzet kihirdetése után lejárt és nem jogosult munkanélküli segélyre, egyszeri támogatásban részesült. Ennek összege a Spanyolországban alkalmazott, különböző segélyek, ellátások viszonyítási alapjául szolgáló mutató (El Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples ([IPREM](#))) 80 százaléka, jelenleg 430 euró.¹⁵⁸

Átmeneti támogatást nyújtanak a háztartásokban foglalkoztatott munkavállalóknak, akik munka nélkül maradtak, kevesebb munkaórát dolgoznak, vagy akiknek felmondták szerződésüket. A támogatás mértéke különböző, maximum az iparágra vonatkozó nemzeti minimálbér összege: 950 euró/hó ([Real Decreto-ley 11/2020](#)). A támogatást július végéig folyósítják.¹⁵⁹

Az önfoglalkoztatók közül rendkívüli támogatásban (összege: minimum 661 euró) részesültek azok, akiknek tevékenységüket fel kellett függeszteniük, és azok, akiknek a forgalma az előző félévhez képest 75 százalékkal esett vissza ([Real Decreto-ley 8/2020](#)).¹⁶⁰

Hiteltörlesztési moratórium

Veszélyeztetett csoportba tartozó lakáshitelek és családjaik részére hitelvisszafizetési moratóriumot vezettek be 2020. szeptember 30-ig első lakásvásárlás esetén munkanélkülivé vált személyek, önfoglalkoztatók és egyéb foglalkoztatottak körében. A veszélyeztetettség kritériumát ezen intézkedés vonatkozásában külön meghatározták (munkanélkülivé válás, egy főre jutó meghatározott jövedelem, bevétel vagy forgalom visszaesés nagysága önfoglalkoztatóknál stb.) ([Real Decreto-ley 18/2020](#)).¹⁶¹ Átmeneti banki segélyeket is kidolgoztak, amelyeket hat hónapon belül bérleti díjra kellett felhasználni.

Közműszolgáltatás

Az alapvető közüzemi szolgáltatások (víz, elektromos áram, gáz) igénybevételéhez kedvezményes fizetési feltételeket is biztosítottak az önfoglalkoztatóknak, ami magában foglalta akár a számlák kiegyenlítésének elhalasztását a veszélyhelyzet lejártá utáni hat hónap időtartam leteltéig.

Az alapvető közüzemi, valamint a telekommunikációs szolgáltatások felfüggesztésének tilalmát vezették be a jogszabály által meghatározott veszélyeztetett csoportokhoz tartozó háztartásoknál ([Real Decreto-ley 8/2020](#)).¹⁶²

¹⁵⁷ OECD Contry profile Spain

¹⁵⁸ [Exceptional unemployment benefit for employees with temporary contracts](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁵⁹ [Extension of the extraordinary subsidy for lack of activity to domestic workers](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁶⁰ [Income protection for self-employed workers and freelancers affected by the state of emergency](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁶¹ [Mortgage debt moratorium](#), Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁶² [Guarantee of water and energy supply to vulnerable consumers](#), Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Azok az önfoglalkoztatók, akik tevékenységüket felfüggesztették vagy bevételük jelentősen (75 százalékkal) visszaesett, kedvezményt kapnak a közüzemi szolgáltatások díjából ún. szociális bónusz keretében ([Real Decreto-ley 11/2020](#)).¹⁶³

Lakhatás

Annak érdekében, hogy a vírushelyzet miatt kialakult lakhatási nehézségeket enyhítsék és az állami, önkormányzati lakásállományt növeljék, a Nemzeti Lakhatási Terv 2018-2021 keretéből 2020-ban 346 millió, 2021-ben 354 millió eurós összeghez való könnyített hozzáférést tettek lehetővé ([Real Decreto-ley 11/2020](#)).¹⁶⁴

Lakhatási támogatásért folyamodhatnak azok a veszélyeztetett csoportokba tartozók, akik lakbérfizetési nehézségekkel küzdenek. A lakbér részleges vagy teljes összegére kapható maximum 900 euró támogatás szeptember 30-ig hatályos ([Real Decreto-ley 11/2020](#)).¹⁶⁵

Felfüggesztették a kilakoltatási eljárásokat a veszélyhelyzet hatályba lépésétől számított hat hónapig ([Real Decreto-ley 11/2020](#)).¹⁶⁶

A három hónapon belül lejáró bérleti szerződések hat hónapra automatikusan meghosszabbodnak, ugyanazokkal a feltételekkel. A veszélyeztetett helyzetben lévő lakásbérlők, akik vállalkozástól vagy legalább tíz darab tulajdonnal bíró magánszemélytől vagy állami lakáskiadótól bérelnek lakást, haladékat kapnak a fizetésre vagy 50 százalékkal csökkentett díjat fizetnek négy hónapig.¹⁶⁷

Gyermekétkeztetés

25 millió eurós keretet biztosítottak azon gyermekek étkeztetésének biztosítására ([Real Decreto-ley 7/2020](#)), akiknek az ételmezése az iskolai étkeztetés megszűnése miatt veszélybe került.¹⁶⁸

¹⁶³ [Access to reduced supplies' prices for self-employed through the so-called social bonus](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁶⁴ [Extension of social housing programmes](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

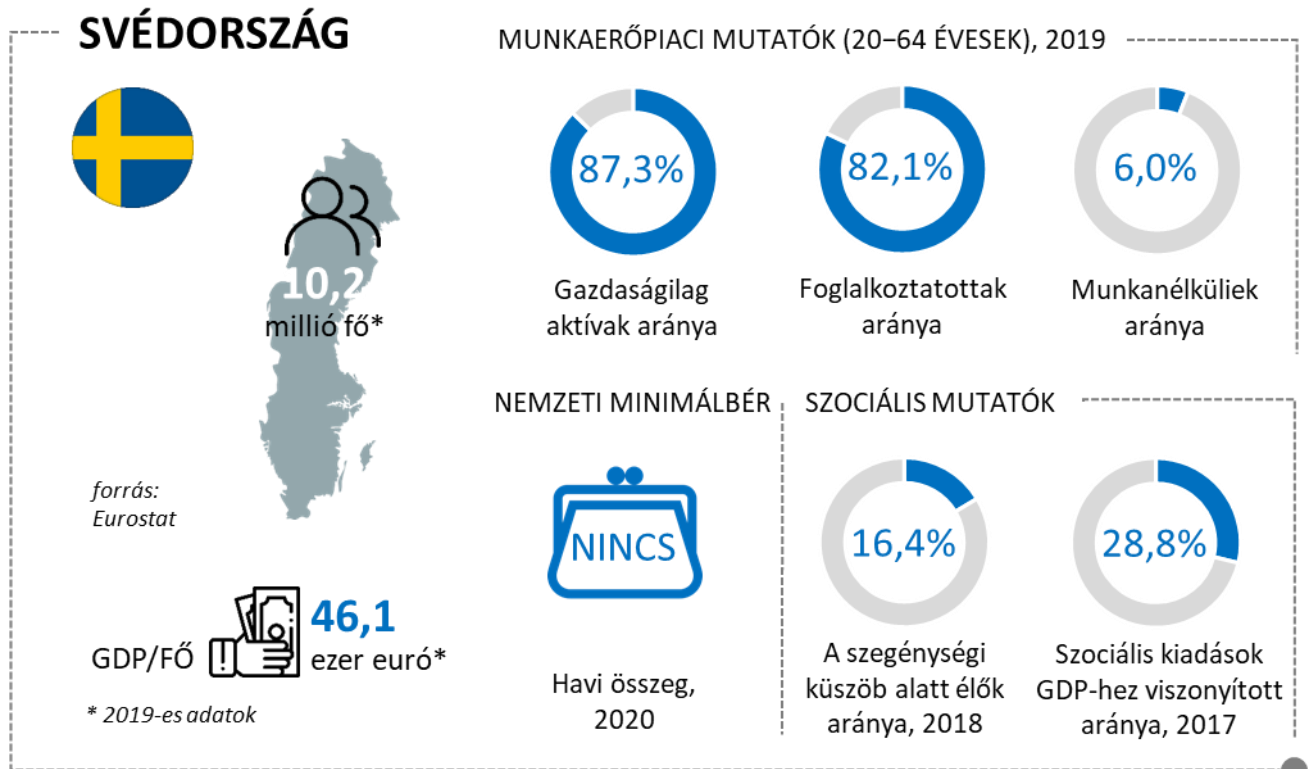
¹⁶⁵ [New aid programme to help vulnerable groups in regular home rentals](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁶⁶ [Suspension of the eviction procedure for vulnerable households without housing alternatives](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁶⁷ [Tackling Coronavirus \(COVID-19\): Spain](#), OECD

¹⁶⁸ uott.

SVÉDORSZÁG

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Távmunka

Ösztönözték és javasolták a távmunka bevezetését minden munkáltatónál.¹⁶⁹

Jövedelempótló intézkedés

A kormány 500 millió korona összegű támogatást nyújt a járványhelyzet miatt megszakított vagy elhalasztott kulturális eseményekkel kapcsolatosan felmerült többletköltségek és a szervezők, illetve a szereplők jövedelem kiesésének kompenzálására ([Förordning \(2020:246\)](#)).

Munkanélküli ellátás

Rugalmasabbá tették a munkanélküli ellátás feltételrendszerét: lerövidítették a biztosítási alappal fennálló tagsági viszony minimálisan szükséges időtartamát (12 hónapról 3 hónapra) és csökkentették a jogosultsághoz szükséges munkavégzés hosszát is a megelőző hat hónap időszakában. Növelték a munkanélküli ellátás minimum és maximum összegét: 20 ezer svéd korona/hónapról 26 ezer korona/hónapra, illetve 365 svéd korona/napról 510 korona/napra.¹⁷⁰ Eltörölték az ellátás folyósítására vonatkozó hatnapos várakozási időt. Az intézkedés 2020. április 3-tól 2021. január 3-ig hatályos.¹⁷¹

¹⁶⁹ [Tackling Coronavirus \(COVID-19\): Sweden](#), OECD

¹⁷⁰ Ez a rendelet módosította a munkanélküli biztosításról szóló 1997:835 rendeletet. (Förordning (2020:221) om ändring i förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring.)

¹⁷¹ [Temporary reinforcement of unemployment insurance](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Aktív munkaerőpiaci programok

Március 30-án 2,58 milliárd korona nagyságú intézkedési csomagot fogadtak el a munkanélkülieket segítő aktív munkaerőpiaci programok megerősítésére. A csomag a következőket tartalmazza:

- a Munkaügyi Hivatal (Arbetsförmedlingen) költségvetésének megemlése (+330 millió korona);
- nyári munkalehetőségek biztosítása fiatalok számára (180 millió korona);
- környezeti termékeket és szolgáltatásokat nyújtó ágazatokban ún. zöld munkahelyek teremtésének ösztönzése (150 millió korona);
- plusz munkaerőpiaci programok indítása (1,87 milliárd korona);
- támogatott foglalkoztatási formák támogatási idejének megnövelése (50 millió korona).¹⁷²

Rövidített munkavégzés

Svédországban is létezett már korábban a csökkentett munkaidős bértámogatás mechanizmusa ([Act \(2013:948\)](#)), amit a járvány következtében a kormány úgy módosított, hogy a központi költségvetés a korábbiakhoz képest nagyobb részt vállal a költségekből.¹⁷³ A magánvállalatok munkavállalóik munkaidejét kezdetben legfeljebb 60 százaléig csökkenthették, majd három hónapra (május, június, július) ezt megemelték 80 százalékra. A munkáltatók a csökkentett munkaidejű munkavállalói költségeik 75 százalékára támogatást igényelhetnek a központi költségvetésből. Az igényeket április 7-től lehetett benyújtani március 16-ára szóló visszamenőleges hatállyal. A támogatást olyan munkavállalók után lehet igényelni, akik legalább három hónappal a kérelem elbírálása előtt alkalmazásban álltak a vállalatnál.¹⁷⁴

A mechanizmust csak azok a vállalatok, munkáltatók alkalmazhatják, amelyek kollektív szerződése tartalmazza a rövidített munkavégzés lehetőségét. Ha nincs kollektív szerződés, akkor a munkáltatónak erre vonatkozóan külön megállapodást kell kötnie úgy, hogy a rövidített munkavégzés a munkavállalók 70 százalékát érinti. A támogatás 6+3 hónapra igényelhető. A maximális fizetés, amire támogatás kérhető 44 ezer korona/hó. A munkavállalók gyakorlatilag a bérük közel 90 százalékát megkapják, míg a munkáltatók költségeik jelentős részét, május-július hónapokban mintegy 86 százalékát támogatásként visszakapják. A mechanizmus az önfoglalkoztatókra is vonatkozik, ha azok jogi személyekként, céges formában működnek és a tulajdonost a cége alkalmazza, egyéni vállalkozókra viszont nem terjed ki.¹⁷⁵

Képzés

¹⁷² [More active labour market policy](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁷³ ECPRD 2020/4437

¹⁷⁴ Július 13-ig mintegy 73 500 vállalat folyamodott támogatásért. A kifizetett összeg 26 milliárd korona és az érintett munkavállalók száma 570 000 fő volt. ld. [Short-time work allowance newly introduced](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁷⁵ <https://tillvaxtverket.se/english/short-time-work-allowance.html>

Március végén források hozzárendelésével (710 millió korona) intézkedéseket hoztak a munkanélkülivé vált személyek oktatáshoz, képzéshez való hozzáféréseinek elősegítésére. Növelték a felsőoktatási helyek számát, nyári egyetemek, kurzusok elérhetőségét, távoktatás és online képzések biztosításának forrásait a felsőoktatásban és egyéb képző intézményekben. Mindenki számára elérhető és ingyenes online képzéseket indítottak, valamint plusz forrásokat biztosítottak a Svéd Felsőoktatási Tanács és a Svéd Hallgatói Pénzügyi Tanács részére.¹⁷⁶

Április 30-án [újabb intézkedéseket jelentettek be](#), amelyek keretében bővítik a szak-, felnőtt- és továbbképzési lehetőségeket regionális és nemzeti szinten. Új helyekkel, rövid kurzusokkal, tanfolyami csomagokkal növelik a felsőfokú szakképzésben a kínálatot mind a tanulmányaikat befejezni kívánók, mind a munkanélkülivé vált személyek számára. Újabb központi erőforrásokat mozgósítottak a népfőiskoláknak, további támogatással erősítették a távoktatási lehetőségeket a felsőfokú szakképzésben és egyéb oktatási intézményekben. 4500 új helyet kívánnak létrehozni, az intézkedéscsomag teljes összege 1,19 milliárd koronát tesz ki.¹⁷⁷

Szociális intézkedések

Keresőképtelenség igazolása

Március 13-tól nem szükséges orvosi dokumentummal igazolni a keresőképtelenséget a betegség első 14 napján. (Normál esetben a betegség 7. naptári napjától kell benyújtani orvosi igazolást). Az intézkedés célja, hogy enyhébb tünetekkel is otthon maradjanak a munkavállalók, ezzel csökkentve a járvány terjedésének kockázatát, enyhítve az egészségügyi rendszeren lévő nyomást. Az intézkedés minden betegségre kiterjed, nemcsak a COVID-19 fertőzésre.¹⁷⁸

Táppénz

Március és április hónapokban a kormányzat átvállalta a vállalatoktól a táppénz kifizetését. Normál esetben a munkaadóknak kell fizetniük a táppénzt a keresőképtelenség első 14 napján. Jelen helyzetben is ők fizették ki, de a havi adóvisszatérítési igénybejelentésükben, mint táppénz költséget megjelölték, és automatikusan visszakapták a költségvetésből. Emellett az önfoglalkoztatók is jogosulttá váltak egységes táppénzre a betegség első 14 napjára.¹⁷⁹

Március 11-től lehetővé tették, hogy a betegszabadságon lévők visszaigényeljék a munkáltató által a táppénzből levont járulék összegét, ami általában 20 százalék, és egy egyszeri összeg egy átlagos munkahét alapján ([Förordning 2020:195](#)). A lehetőséget biztosították mind a munkavállalók, mind az önfoglalkoztatók számára.¹⁸⁰

Járulécsökkentés

Március 1. és június 30. között a vállalatok egy csoportjának és az egyéni vállalkozóknak (sole trader) is csökkentették a járulékbefizetési kötelezettségüket: csak nyugdíjjárulékot (10,21%)

¹⁷⁶ [More places and more distance learning at higher education institutions for unemployed](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁷⁷ [More opportunities for VET](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020., [Crisis package for jobs and transition](#), 30 March 2020, www.government.se, és ECPRD 4384

¹⁷⁸ [Doctor's certificate no longer mandatory during the first two weeks of sick leave](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁷⁹ [Central government assumes sick pay responsibility](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁸⁰ [Sick pay standard reduction suspended - Encouraging employees to stay home](#), Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

kell fizetni. Az intézkedés azon vállalatokra vonatkozik, amelyek maximum 30 munkavállalót foglalkoztatnak és azokra a munkavállalókra, akiknek a bére nem haladja meg a havi 25 000 koronát. Azok a vállalatok is részesülnek ebben a kedvezményben, amelyek részt vesznek a rövidített munkaidős bértámogatásban, új munkahelyek létrehozására vonatkozó támogatásban, vagy más központi támogatásban részesülnek.¹⁸¹

Támogatás

Április 2-től a COVID-19 vírussal bizonyítottan vagy valószínűleg megfertőződött személyek is igényelhetik az ún. „*betegség hordozó ellátást*”, ha betegségüket vagy annak gyanúját orvos igazolja. Ez az ellátásfajta már korábban is létezett súlyos, a társadalomra és a közegészségügyre veszélyes betegségek esetén, amelyek közé most az új típusú koronavírus fertőzést is besorolták. Az ellátást minden munkavállaló, önfoglalkoztató és aktívan munkát kereső munkanélküli személy is igényelheti, az orvos felkeresése és a teszteltetés idejére is. A tünet nélküli vírushordozók, vagy csak enyhe tünettől rendelkezők, akik egyébként tudnának dolgozni, jogosultak rá. Az ellátás nem helyettesíti a táppénzt. Összege a fizetés 80 százaléka, maximális napi összeg 804 korona (80 euró). Ezenkívül az utazási költséget (pl. orvoshoz, kórházba) is megtéríti a kifizető Svéd Társadalombiztosítási Ügynökség. Az intézkedést júniusban kiterjesztették azokra a családokra is, akik megfertőződött családtagjaikat gondozzák, és ezért nem tudnak munkát végezni. Az ellátást maximum 90 napig lehet igénybe venni. Az intézkedés 2020. szeptember 30-ig érvényes.¹⁸²

Azoknak a szülőknek, akiknek azért kell otthon maradniuk, mert a gyerek- és oktatási intézmények bezártak és gyermekeiket el kell látniuk, és nem tudják munkájukat otthonról végezni, bevezették az ideiglenes szülői ellátást, ami kb. a fizetés 90 százalékát teszi ki. Az intézkedés szeptember 30-ig van érvényben ([Förordning \(2020:244\)](#)).¹⁸³

Annak érdekében, hogy minél több egészségügyi területen képzésben részt vevő hallgató tudjon munkát vállalni az egészségügyben, csökkentették a hallgatói támogatás jövedelmi felsőkorlátját. Így azok a diákok, akik részt vesznek a járvány elleni küzdelemben és munkát vállalnak, nem esnek el a hallgatói támogatástól sem.¹⁸⁴

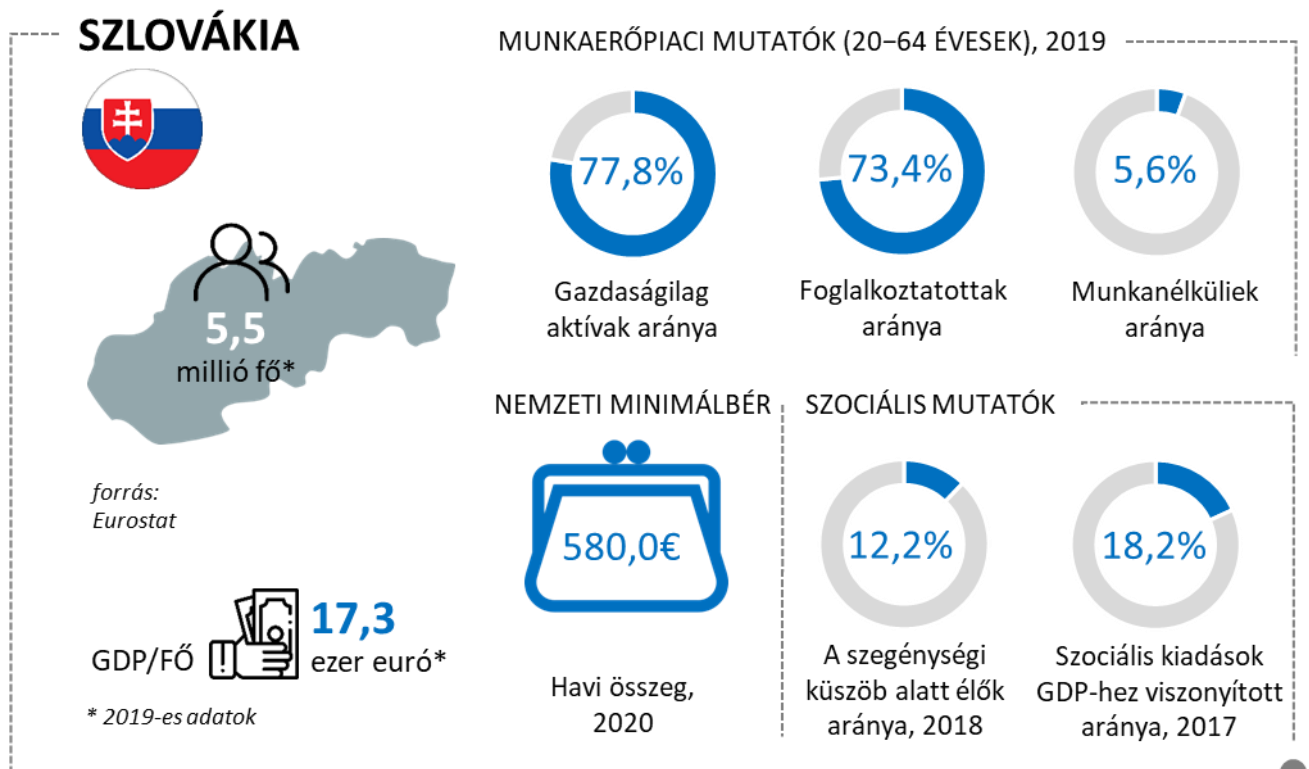
¹⁸¹ [Temporary reduction of employers' social security contributions](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁸² [Disease carriers allowance' extended to high-risk groups](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁸³ [Tackling Coronavirus \(COVID-19\): Sweden](#), OECD

¹⁸⁴ [Removal of income ceiling for student aid to facilitate work in essential services](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

SZLOVÁKIA

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Foglalkoztatási feltételek

Március 25-től módosult a Munka Törvénykönyve: ha a munkáltató a munkavállalót karantén, sürgős szükség vagy a járvány miatt más munkakörbe helyezi, ami bércsökkenéssel jár, a munkáltató (30 napon belül) a társadalombiztosítási szervtől 12 hónapra járó bérkiegészítő támogatást igényelhet, mivel a munkavállaló jogosult az áthelyezést megelőző átlagbérére. Veszélyhelyzet alatt és az azt követő két hónapban a munkáltató legalább hét nappal korábban tájékoztatja a munkavállalót az elrendelt kötelező fizetett szabadságról, amely időtartam a munkavállaló beleegyezésével csökkenthető. Ki nem vett szabadság esetén ez az időtartam minimum két nap, de a munkavállaló beleegyezésével szintén csökkenthető. A munkáltató igazoltnak tekinti a munkavállaló hiányzását, ha az karantén, elkülönítés, beteg családtagnak vagy egyéb személynek a személyes 24 órás gondozása miatt következik be.

Április 4-től módosult a Munka Törvénykönyvének a távmunkára vonatkozó szabálya ([66/2020 Coll.](#)): a munkáltató egyoldalúan is elrendelheti. Nem változnak a munkahelyi biztonságra, a munkaidőre vonatkozó szabályok, azonban a heti munkaidőbeosztás, a napi és heti munkaszünetre vonatkozó szabályok nem alkalmazandók. Nem jár bérpótlék a túlórára, éjszakai munkára, a szombat és vasárnap végzett munkára, kivéve, ha a felek másként állapodnak meg.¹⁸⁵

Munkahelyvédő intézkedések

¹⁸⁵ [New rules for teleworking](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Azok a munkáltatók és egyéni vállalkozók, akiknek eladásaikban március 13-31. között legalább 10 százalékos, áprilisban és az azt követő hónapokban legalább 20 százalékos veszteség volt, két formában juthatnak [bérkompenzációhoz a munkaügyi szervezettől](#) (UPSVaR): amennyiben a munkáltató oldalán felmerült okból nem tud munkát végezni a munkavállaló, akkor a bér 80 százalékát kapja (maximum 888 euró/munkavállaló), illetve az eladási veszteségek alapján egy fix összeget kérhet munkavállalónként (pl. 20-39.99 százalékos veszteségnél áprilisra és minden további hónapra minimum 180 euró, 80 százaléknál nagyobb veszteség esetén maximum 540 euró.)¹⁸⁶

Munkaerőpiaci programok

Az ún. első járványügyi csomag „*Firs Aid*” vezette be a bérkompenzációt azzal a céllal, hogy minél több munkahelyet lehessen megtartani.¹⁸⁷ Maximum támogatás munkáltatóként 800 000 euró a projekt (ALMP Project) végrehajtási időszakára. Feltétele, hogy a munkáltató/egyéni vállalkozó a munkavállaló átlagbérenek 80 százalékát bérkompenzációként fizeti, nem szünteti meg a munkavállaló munkaviszonyát és 2019. december 31-én a vállalkozás nem volt nehéz helyzetben. A támogatás csak olyan egyéni vállalkozónak jár, akinek van alkalmazottja. A támogatás igazodik a munkavállaló átlagbérenek 80 százalékához, maximum 1 100 euró. Az egyéni vállalkozóknál a támogatás összege az alkalmazottak bére. A támogatás március 27-től hatályos, s mindaddig, amíg a korlátozó intézkedéseket a szlovák egészségügyi hatóság vissza nem vonja.¹⁸⁸

Szociális intézkedések

Táppénz

Kötelező karantén esetén a [fizetett betegszabadságot](#) az első naptól kezdve a munkáltató helyett a társadalombiztosítás fizeti,¹⁸⁹ amelynek összege naponta a bruttó bér 55 százaléka (kb. a nettó bér 70 százaléka.) A karanténról a munkáltatót tájékoztatni kell, mert egyéb esetben a kereséktelelenség első tíz napját, mint bérkompenzáció a munkáltató fizeti (az első három nap a bruttó bér 25 százaléka, a 4-10 napra a bruttó bér 55 százaléka.) Egyéb betegség esetén a biztosító a 11. naptól fizeti a táppénzt, amely a bruttó bér 55 százaléka. Nem minden hatóságilag elrendelt karanténban lévő személy jogosult az ellátásra, mivel két éven belül legalább 270 nap biztosítással kell rendelkezni.¹⁹⁰

Járulékkedvezmény

Azok a munkáltatók, egyéni vállalkozók, akiknek bevételük legalább 40 százalékot csökkent, tb-járulékfizetés halasztást kapnak július 31-ig. Azok a munkáltatók, akiknek az üzlete 15

¹⁸⁶ [Wage support for companies](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁸⁷ „First Aid 2” azokat az egyéni vállalkozókat célozza, akik hatósági döntés következtében nem tudtak kinyitni, tevékenységükkel fel kellett hagyni. ld. ehhez [Support to self-employed - First aid Measure 2](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁸⁸ Március-május időszakban összesen 13 838 kérelem érkezett 109 902 munkavállaló után, amelynek teljes összege 40 810 millió euró volt. A finanszírozás 85 százalékban az Európai Szociális Alapból és 15 százalékban a szlovák központi költségvetésből történik. ld. még [Broadening active labour market policy programmes - supporting job retention](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁸⁹ [Employers' dispensation to pay a compensation for sick leave](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁹⁰ [Introduction of the pandemic sickness benefit](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

napnál hosszabb ideig volt zárva áprilisban a hatóság által hozott döntés következtében, mentesülnek az áprilisi járulékfizetés alól.¹⁹¹

Támogatás

Normális helyzetben tíz naptári napot kapnak a szülők a gyerekek után ápolási célra. Az iskolák bezárásával ezt meghosszabbították az intézmények zárva tartásáig, azaz a távoktatás idejére, ha az ápolás teljes munkaidős és személyes. ([63/2020 Coll.](#)) A gyermek 16 éves koráig jár, amennyiben az orvos igazolja, hogy a gyermek egészségügyi állapota az ápolást indokolja. Amennyiben a gyermeket karanténba vagy járványügyi zárlat alá helyezték, a gyermek 11 éves koráig, illetve súlyos egészségi állapot esetén 18 éves koráig jár. Ez az ellátás jár akkor is, ha a közeli hozzátartozót bentlakásos intézmény bezárása miatt kell otthon ápolni. Becslések szerint munkavállalónként napi átlag 15,8 euróba kerül ez az államnak.¹⁹²

Május 1-jétől vezették be az SOS támogatást az olyan személyeknek, akiknek március 12-e előtt munkájukból, vállalkozásukból volt jövedelmük, de a járvány alatt bevétel nélkül maradtak és semmilyen más ellátásban nem részesülnek.¹⁹³ Márciusban 105 eurót, áprilisban és minden azt követő hónapban, amíg nem tesznek szert bevételre 210 eurót kapnak.¹⁹⁴

Megváltozott a gyereknevelési ellátás: a gyerek 10 éves kora helyett most 11. életévig, súlyosan beteg gyereknél 18 éves korig jár. Fizetésének tartama visszamenőleg igényelve 10 helyett 20 nap, valamint a karantén, elkülönítés, az oktatási intézmény bezárásának teljes időszaka. A szülők által felváltva is igényelhető ellátás az adólap 55 százaléka.

Hiteltörlesztési moratórium

Ha a hitelező szlovák bank vagy külföldi bank fiókja a hitelfizetésre kilenc hónapnyi [halasztás kérhető](#). Ha a hitelező viszont magánszemély, három hónapra kérhető halasztás.

Eljárások felfüggesztése

Március 25-től minden adóügyi eljárásra vonatkozó [végrehajtás és bírósági árverés felfüggesztésre került](#) április 30-ig.

Közétkeztetés

Áprilistól az [iskolai vendéglátó-ipari létesítményekben](#) lehet ételt készíteni és kiadni a fenntartó döntése alapján.

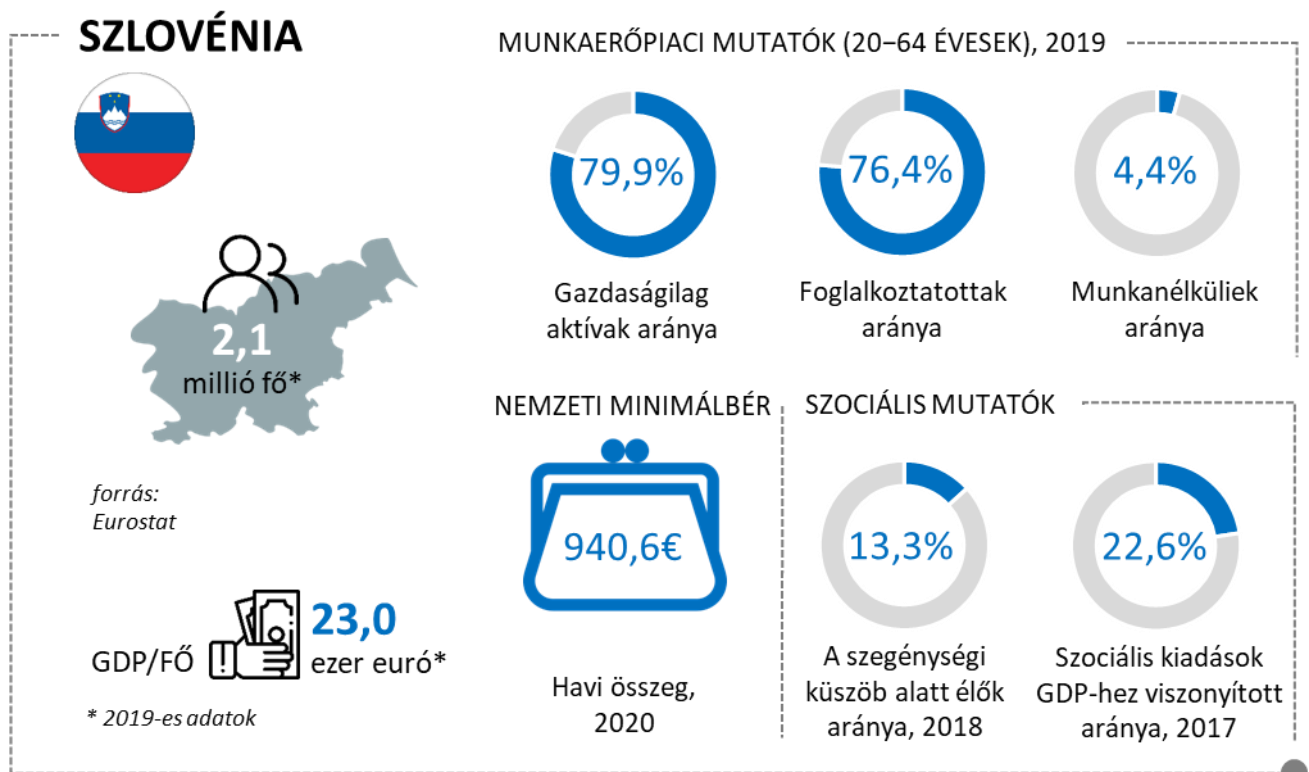
¹⁹¹ [Postponement of the employers' deadline for payment of compulsory social security obligations](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁹² [Introduction of a pandemic nursing benefit](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁹³ Június 30-ig 11 881 kérelem kapott pozitív elbírálást.

¹⁹⁴ [SOS subsidy for people without any other income introduced](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

SZLOVÉNIA

Foglalkoztatáspolitikai intézkedések

Foglalkoztatási feltételek

Az járványügyi helyzet március 12-i deklarációjával korlátozták az [egészségügyi személyzetnek](#) a külföldi utazását, az éves szabadsághoz, a sztrájkhoz való jogát, valamint fertőzött területeken a képzéshez való jogát. Engedélyezték az orvosok engedély nélküli, valamint a gyakornokok foglalkoztatását. Az egészségügyi személyzet [beleegyezés nélkül is átirányítható](#), kirendelhető.¹⁹⁵

Jövedelempótló támogatás

A március 28-i szabály szerint ([ZIUPPP](#)) ha egy egészséges munkavállaló karanténban van, s nem tud távmunkát végezni, az előző 3 hónapban elért átlagbér 80 százalékát kapja, aminek 60 százalékát a munkáltató, s 40 százalékát az állam fizeti. Kötelező karantén esetén az átlagbér 80 százaléka jár, amit az állam fedez.

Az április 11. óta hatályban lévő első járványügyi szabály ([ZIUZEOP](#)) bevezette az *átmeneti leépítések rendszerét*, amely azon munkavállalókat célozza, akik karanténban vannak, és nem tudnak otthonról dolgozni, akik a közoktatási intézmények bezárása miatt gyermekeikre vigyáznak, vagy akik nem tudnak a tömegközlekedés felfüggesztése, vagy a határázárak miatt munkába menni. Amikor a munkáltató oldalán felmerülő okból a munkáltató nem tudja munkavállalóját munkával ellátni, a munkavállaló az elmúlt három hónap átlagfizetésének 80 százalékában jogosult bérre. Amikor a munkavállaló vis maior okból nem tud munkát végezni,

¹⁹⁵ [Limitation of certain rights of healthcare workers](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

akkor bérének 50 százalékára jogosult, de nem kevesebbre, mint a minimálbér 70 százaléka. Mindkét esetben az állam 80 százalékos bérkompenzációt ad a munkáltatónak, amely tartalmazza a tb-járulékokat is. Az állam által nyújtott kompenzáció felső határa a 2019. évi átlagbér (bruttó 1,753.84 euró), ami nem lehet kisebb, mint a minimálbér (940.58 euró). Bérkompenzáció március 13. és május 31. között elérhető. Akkor jogosult a munkáltató a bérkompenzációra, ha bevétele 2020. első felében 20 százalékkal kevesebb, mint 2019-ben, és 50 százalékkal kevesebb 2020. második felében, mint 2019-ben. A második járványügyi szabály (ZIUZEOP-A) lejjebb szállította a jogosultsági küszöböt, így minden vállalkozás számára elérhető a bérkompenzáció, amely 10 százalékos bevételecsökkenést ért el. A május 30-án elfogadott harmadik járványügyi szabály ([ZIUOOPE](#)) meghosszabbította a bérkompenzáció hatályát június végéig és korlátozta a visszatérítés összegét 892.50 euróban, ami egyenlő a munkanélküli segély legnagyobb összegével. A bérkompenzáció eredményeként a munkáltatónak tehát a maradék 20 százalékot kell fizetnie. A rendszert várhatóan szeptemberre is meghosszabbítják.¹⁹⁶

Rövidített munkavégzés

A harmadik járványügyi szabály ([ZIUOOPE](#)) vezette be a rövidített munkavégzés szabályait. A munkavállalónak heti legalább 20 órát kell dolgoznia, s az állam 5-20 óra között támogatja a kieső munkaidőt: heti 20-24 óra esetén 448 eurót, 25-29 óra esetén 336 eurót, 30-34 óra esetén 224 eurót és 35 órára 112 eurót kompenzál. Ennek feltétele, hogy a munkaadó március 31-e előtt a cégjegyzékben szerepelt, teljes munkaidős munkavállalókat foglalkoztat, munkavállalói legalább 10 százalékanak legalább 90 százalékos munkaelfoglaltságot nem tud biztosítani, azaz 36 órát, együttműködik a szakszervezetekkel, üzemi tanáccsal, és tájékoztatta a munkaügyi hivatalt a rövidített munkavégzés alkalmazásáról. A csökkentett munkaidőben dolgozó munkavállaló minden jogát és kötelezettségét megtartja ezen időszakban, mintha teljes munkaidős lenne. Ez nem zárja ki azt, hogy a munkavállaló a munkaügyi szolgálat bármely munkaerőpiaci programjában részt vegyen. A munkáltató az így foglalkoztatott munkavállalóknak nem mondhat fel, a rövidített munkavégzés megszüntetése után is csak egy hónappal kezdheti a felmondást, nem rendelhet el túrórárt vagy egyenlőtlen munkabeosztást, ha vannak munkavállalói, akik munkára várnak. A munkáltatók június 1. és december 31. között havonta igényelhetik a támogatást.¹⁹⁷

Bónusz

Azoknak a közszférában dolgozó munkavállalóknak, akik egészségüket a fertőzés veszélyének különösen kiteszik a járvány idején, az alapesetben is járó 65 százalékos veszélyességi pótlékukat kiegészítették 35 százalékkal, így az alapfizetésük 100 százalékára jogosultak plusz juttatásként ([ZIUZEOP](#)). Nincs meghatározva, hogy hányan vehetik igénybe. Az intézmények (egészségügyi, iskolák, rendőrségek, minisztériumok stb.) vezetői döntenek el, hogy kik jogosultak rá. A harmadik járványügyi szabály ([ZIUOOPE](#)) kiterjesztette a polgári védelemre és az önkéntesekre is a bónuszt, így napi 30 euró pótlékot kapnak a polgárőrök, az önkéntesek napi négy óráért négy eurót, 4-8 óráért 20 eurót vagy 30 eurót, ha nyolc óránál többet dolgoznak. Ezenkívül a munkáltató bérkompenzációt kap, ha a polgárőrök távol vannak a munkától.¹⁹⁸

¹⁹⁶ [Temporary layoff scheme and reimbursement of related wage compensation to employers](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁹⁷ A rendszer megnyitása után egy hét alatt 20 556 munkavállaló után adtak be kérelmet. Id. [Subsidies for short-time work](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

¹⁹⁸ [Crisis bonus for public employees](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

A bónusz mellett a közszférában dolgozó beleegyezése nélkül bármikor áthelyezhető, heti 20 óra túlmunkát, maximum havi 80 órát dolgozhat. A pandémia idején az általános szabályok (a munkaidőre, a munkaközi szünetekre, a pihenő időre vonatkozó szabályok) nem alkalmazhatók.¹⁹⁹

Szezonális foglalkoztatás

Mivel a mezőgazdaság szezonális munkavállaló nélkül maradt, ezért az éves 120 napos korlátot eltörölték és felhatalmazták a munkaügyi szolgálatot, hogy az ideiglenesen nem dolgozó munkavállalókat a mezőgazdaságba kiközvetítse.²⁰⁰ A harmadik járványügyi szabály ([ZIUOOPE](#)) a külföldiek által szezonális munkában dolgozható napok számát évi 90 napról 150 napra emelte.

Járulékkedvezmény

Az [egyéni vállalkozók](#), ideértve a farmereket is, akiknek nincs alkalmazottjuk és köztartozásuk, április-június hónapra esedékes tb-járulékfizetésük automatikusan elhalasztódik 2022. március 31-ig ([ZIUPPP](#)). Az első és a második COVID-19 törvények ([ZIUZEOP](#) és [ZIUZEOP-A](#)) mentesítették a tb-járulékok megfizetésétől azon egyéni vállalkozókat, egyházi személyeket, farmereket, akik nem tudnak dolgozni. Kérelmükben igazolniuk kell, hogy jövedelmük 10 százalékkal alacsonyabb 2019-hez képest vagy újonnan alakított cégek esetében az átlagos havi jövedelem 10 százalékkal kevesebb, mint a válság előtt. Akkor kell később járulékot fizetni, ha bevételük a krízis előtti bevétel 90 százalékát eléri. Az elhalasztott és megsemmisített járulékfizetések csak a március 13. és május 31. közötti időszakra vonatkoznak. Április 30-tól a [ZIUZEOP-A](#) értelmében ez minden egyéni vállalkozóra kiterjed, akinek bevétele 10 százalékkal csökkent 2020-ban. A most bejegyzett vállalkozóknál az átlagos havi jövedelmet nézik. A támogatást kiterjesztették a részmunkaidős egyéni vállalkozókra is.²⁰¹

Minden vállalkozás (kivéve a költségvetésből finanszírozottakat, a több mint 10 munkavállalót foglalkoztató pénzügyi szervezeteket, biztosító társaságokat, nagykövetségeket és külföldi szervezeteket) április és május hónapra mentesül a nyugdíj és fogyatékos járulék fizetése alól. Az állam háromhavi minimálbért terhelő járulékokat fizet, a különbözetet a munkáltató. Amennyiben a munkavállaló bére a háromhavi minimálbér alatt van, a munkáltató köteles havi 200 eurót munkavállalójának fizetni (*krízis bónusz*), amely adó- és járulékmentes. A második járványi szabállyal ([ZIUZEOP-A](#)) a munkáltatót mentesítették a foglalkoztatói nyugdíjjárulék fizetésétől is. A jogszabály a fogyatékos személyeknek, akik a járvány alatt dolgoztak a kormány által fizetett teljes krízis bónuszt állapított meg.²⁰²

Munkanélküli ellátás

¹⁹⁹ [Temporary suspension of some labour regulations for public servants](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁰⁰ Július elején az agrárminiszter engedélyével román munkavállalók beléphettek az országba szezonális munkavállalás céljából. Id. [Restrictions lifted on temporary work in agriculture](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁰¹ [Measures to allow self-employed to postpone or avoid the payment of social security contributions](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁰² [Exemption from companies' obligation to pay pension and disability contributions](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

Akik a járvány következtében elveszítették munkájukat, s nem teljesítik a munkanélküli ellátásra való jogosultság feltételeit, átmeneti munkanélküli ellátásra jogosultak március 13. és május 31. között. Az ideiglenes ellátás havi 513,64 euró, amely fedezi a tb-járulékokat is.²⁰³

Szociális intézkedések

Táppénz

A [ZIUZEOP](#) mentesítette a munkáltatókat április 11. és május 31. között az olyan munkavállalóknak fizetendő táppénz alól, akiket izolálni kell vagy akik a munkahelyen megfertőződtek. (Normál esetben a betegszabadság első 30 napjára a munkáltató, azt követően a biztosító fizet táppénzt.) Ide tartoznak még azok, akik otthon gyerekekre felügyelnek, beteget ápolnak vagy kontaktszemélynek minősülnek. A kompenzáció mértéke karanténba helyezett esetén 90%, fertőzöttnél 100%.²⁰⁴

Alapjövedelem

Azon egyéni vállalkozók, farmerek és egyházi személyek, akik nem tudnak dolgozni (minimum 10 százalékos jövedelemcsökkenés) vagy bevételkiesésük (minimum 10 százalékos átlaghavi kiesés) van, alapjövedelemre jogosultak, ami márciusra 350 euró, áprilusra és májusra 700 euró. ([ZIUZEOP](#)) Visszatérítendő, amennyiben 2020-ban a 2019-es bevételüket 90 százalékban meghaladják. Április 30-tól kiterjesztették minden egyéni vállalkozóra (a részmunkaidősre is), akinek a bevétele 10 százalékkal csökkent 2019-hez képest.²⁰⁵

Közműszolgáltatás

20 százalékkal [csökkentették](#) a háztartások és kisvállalkozások villamos energia költségeit a következő három hónapban.

Hiteltörlesztési moratórium

12 hónapos hiteltörlesztési moratórium lépett életbe. ([ZIUOPOK](#))

Támogatás

A nagycsaládosok ellátását a járvány idejére megemelték: 100 euróra a háromgyerekeseknek és 200 euróra a háromnál több gyereket nevelőknek. ([ZIUZEOP](#))²⁰⁶

A Kormány [széleskörű segélyezési rendszert](#) vezetett be: egyszeri szolidaritási támogatást (150 euró) ad a munkanélkülieknek, a hátrányos helyzetűeknek, a nappali szakos hallgatóknak. A mezőgazdasági termelők márciusra 350 eurót, míg áprilusra és májusra 700 eurót kapnak; ha igazoltan megfertőződtek, a minimálbér 80 százalékára jogosultak. Az 500 eurónál kisebb nyugdíjjal rendelkezőknek 300 euró, az 500.01-600 euró közötti nyugdíj után 230 euró, 600.01-700 euró közötti nyugdíj után 130 euró jár ([ZIUPPP](#)).²⁰⁷

²⁰³ [Exceptional unemployment benefits](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁰⁴ [Sick leave during pandemic covered by state funds](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁰⁵ [Monthly basic income for self-employed](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁰⁶ [One-time solidarity allowance for retired persons, large families and other vulnerable groups](#). Eurofound, COVID-19 EU PolicyWatch, Dublin, 2020.

²⁰⁷ uott.

BIBLIOGRÁFIA

- Acerta Tanácsadó. [Mesures de soutien pour les indépendants dans le cadre du coronavirus](#). 2020. szeptember 15.
- [Associazione Bancaria Italiana](#)
- [BackerMcKenzie](#) (Cseh Iroda)
- [Belga Nemzeti Jogtár](#)
- Rijkdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). (Belga Társadalombiztosítási Szerv) [Corona-Krise: Maßnahmen für Arbeitgeber](#). 2020. szeptember 15.
- [Beskøftigelsesministeriet](#). (Dán Munkaügyi Minisztérium)
- Binder Dijker Otte & Co. (BDO) [Coronavirus business support measures](#). 2020. szeptember 15., [Charter for deferral of actual credit facilities](#). 2020. szeptember 15., [Automatic deferred payments for professional withholding tax, VAT, legal entities tax, corporate income tax, non-resident tax and personal income tax](#). 2020. szeptember 15.
- [Boletín Oficial del Estado](#). (Spanyol jogszabálygyűjtemény)
- [Bundesagentur für Arbeit](#). (Német Munkaügyi Hivatal)
- [Bundesministerium Arbeit, Familie und Jugend](#). (Osztrák Munka-, Család- és Ifjúságügyi Minisztérium)
- [Bundesministerium der Finanzen](#). (Német Pénzügyminisztérium)
- [Bundesministerium der Justiz und Verbraucherschutz](#). (Német Igazságügyi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium)
- Bundesministerium Finanzen (Osztrák Pénzügyminisztérium). [FAQ: Das Corona-Hilfspaket der Österreichischen Bundesregierung](#). 2020. szeptember 15.
- [Bundesministerium für Arbeit und Soziales](#) (BMAS). (Német Munkaügyi és Szociális Minisztérium)
- [Bundesministerium für Bildung und Forschung](#) (BMBF). (Német Oktatási és Kutatási Minisztérium)
- [Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend](#) (BMFSFJ). (Német Család-, Idős-, Nő- és Ifjúsági Minisztérium)
- [Cseh hivatalos jogszabálygyűjtemény](#).
- [Cseh jogszabálygyűjtemény](#).
- [Cseh Társadalombiztosítási Szerv](#). (ČSSZ)
- [Deutsche Rentenversicherung Nord](#). (DRV) (Német Nyugdíjbiztosító)

- [Dziennikustaw](#). (Lengyel hivatalos jogszabálygyűjtemény)
- [Eesti Haige Kassa](#). (Észt Társadalombiztosítási Szerv)
- [Eesti Rahvakultuuri Keskus](#). (Észt Kultúra Központ)
- Egyesült Nemzetek (UN). [Publications on Coronavirus](#)
- [El Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples](#) (IPREM). (Minimum jövedelem index)
- Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound). [COVID-19 EU PolicyWatch database](#). Legutóbbi frissítés: országonként változó.
- Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound). [Living, working and COVID-19 First findings – April 2020](#)
- Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (European Centre for Disease Prevention and Control, ECDC). [COVID-19 country overviews](#). Legutóbbi frissítés: 2020. szeptember 4.
- Európai Bizottság. [Policy measures taken against the spread and impact of the coronavirus –17 July 2020](#). 2020. szeptember 15.
- Európai Parlament, Eurobarometer. [Public opinion in the EU in time of coronavirus crisis](#)
- Európai Parlament, Eurobarometer. [Public opinion in the EU in time of coronavirus crisis 2](#)
- Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA). [Coronavirus pandemic in the EU - Fundamental Rights Implications - Bulletin 1](#)
- Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA). [Coronavirus pandemic in the EU - Fundamental Rights Implications - Bulletin 2](#)
- Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA). [Coronavirus pandemic in the EU - Fundamental Rights Implications - Bulletin 3](#)
- Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA). [Coronavirus pandemic in the EU - Fundamental Rights Implications - Bulletin 4](#)
- Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA). Coronavirus pandemic in the EU – Fundamental Rights Implications. [Country Study](#)
- European Centre for Parliamentary Research and Documentation ([ECPRD](#)) Parlamenti Kutatás és Dokumentáció Európai Központ hálózatán keresztül a parlamenti kutatószolgálatoktól kapott információk (jelszóval védett felület).
- European Social Policy Network ([ESPN](#)) [Flash Country Report](#), Európai Bizottság. Legutóbbi frissítés: országonként változó.

- Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD). Tackling coronavirus (COVID-19): Contributing to a global effort. [Country Policy Tracker](#). Legutóbbi frissítés: országonként változó.
- Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD). [Employment Outlook 2020, Worker Security and the COVID-19 Crisis](#)
- Haufe Tanácsadó Iroda. [Arbeitslosengeld I: Bezugsdauer wird verlängert](#). 2020. szeptember 15.
- [Indaco lege 5](#). (Román jogszabálygyűjtemény)
- KPMG, [Poland, Government and institution measures in response to COVID-19](#). 2020. szeptember 15.
- [Kulturministeriet](#). (Dán Kulturális Minisztérium)
- [Kultuuriministerium](#). (Észt Kulturális Minisztérium)
- [Laegeforeningen](#). (Dán Egészségügyi Szövetség)
- Landesamt für Arbeitsbeschaffung (LFA). (Belga Munkaügyi Hivatal) [Corona-Elternurlaub](#). 2020. szeptember 15.
- [Maksu ja Tolliamet](#). (Észt Adóhatóság)
- [Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike](#). (Horvát Munkaügyi, Nyugdíj, Család és Szociálpolitikai Minisztérium)
- [Ministero della Salute](#). (Olasz Egészségügyi Minisztérium)
- [Ministerstvo prace, socialnych, veci a rodiny](#). (Szlovák Munkaügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium)
- [Narodne Novine](#). (Horvát Közlöny)
- [Nationale Arbeidsraad](#) (NAR). (Belga Nemzeti Munkaügyi Tanács)
- [Német Elektronikus Jogszabálygyűjtemény](#)
- Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO). [Country policy responses](#). Legutóbbi frissítés: országonként változó.
- Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO). [ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. 1st Edition](#)
- Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO). [ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. Second edition](#)
- Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO). [ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. 3rd Edition](#)

- Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO). [ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. 4th edition](#)
- Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO). [ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. Fifth edition](#)
- Nemzetközi Valutaalap (IMF). [Policy Responses to COVID-19: Policy Tracker](#). Legutóbbi frissítés: országonként változó.
- [Olasz Hivatalos Közlöny](#). (Gazetta Ufficiale della Repubblica Italiana)
- [Olasz Jogszabálygyűjtemény](#). (Normattiva)
- [Olasz Kormány honlapja](#)
- Osztrák Parlament, [Budgetdienst, COVID-19-Maßnahmenpakete und Budgetentwurf 2020](#)
- [Plesner Ügyvédi Iroda](#)
- [Pravno-informacijski sistem](#) (PIS) (Szlovén Jogi Információs Rendszer)
- [Regeringskansliet](#). (Svéd Kormány)
- [Retsinformation](#). (Dán jogszabálygyűjtemény)
- [Román jogszabálygyűjtemény](#)
- Securex belga tanácsadó vállalat: [Zeitweilige Überbrückungsmaßnahme zur Unterstützung der Wiederaufnahme](#). 2020. szeptember 15.
- Sejm Rzeczypospolitej Polskiej (Lengyel Parlament) [elektronikus jogtárgygyűjteménye](#) (ISAP)
- [Serwis Rzeczypospolitej Polskiej](#). (Lengyel Kormány)
- [Szlovén Kormány honlapja](#)
- [Slov-lex](#). (Szlovák jogszabálygyűjtemény)
- [Styrelsen for Arbeidsmarked og Rekruttering](#). (Dán Munkaerőpiaci és Foglalkoztatási Ügynökség)
- [Sveriges Riksdag](#). (Svéd Parlament)
- [Tillväxt Verkeet](#). (Svéd Gazdasági és Regionális Ügynökség)
- [TPA Csoport Románia](#). Face-to-face Business
- [Uradni List Republike Slovenije](#). (Szlovén Hivatalos Közlöny)
- [Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej](#). (Szlovák Népegészségügyi Hatóság)

- [Związek Banków Polskich](#). (Lengyel Kereskedelmi Bankszövetség)

Infografika – országjellemzések:

- Eurostat. Main GDP aggregates per capita [[nama_10_pc](#)]. Utolsó frissítés: 2020. szeptember 8. Utolsó elérés: 2020. szeptember 11.
- Eurostat. Population change - Demographic balance and crude rates at national level. [[demo_gind](#)]. Utolsó frissítés: 2020. július 10. Utolsó elérés: 2020. szeptember 11.
- Eurostat. Activity rates by sex, age and citizenship (%) [[lfsa_argan](#)]. Unit of measure: percentage of total population (PC_POP), age class: 20-64 (Y20-64), employment indicator: active population (ACT). Utolsó frissítés: 2020. szeptember 1. Utolsó elérés: 2020. szeptember 15.
- Eurostat. Employment and activity by sex and age - annual data [[lfsi_emp_a](#)]. Unit of measure: percentage of total population (PC_POP), age class: 20-64 (Y20-64), employment indicator: Total employment (resident population concept - LFS). Utolsó frissítés: 2020. július 7. Utolsó elérés: 2020. szeptember 15.
- Eurostat. Unemployment by sex and age – annual data [[une_rt_a](#)]. Unit of measure: percentage of active population (ACT), age class: 20-64 (Y20-64), Utolsó frissítés: 2020. július 7. Utolsó elérés: 2020. szeptember 15.
- Eurostat. At-risk-of-poverty rate by poverty threshold, age and sex - EU-SILC and ECHP surveys [[ilc_li02](#)]. Unit of measure: percentage of total population (PC_POP), age class: Total, Utolsó frissítés: 2020. szeptember 9. Utolsó elérés: 2020. szeptember 15.
- Eurostat. Expenditure on social protection [[tps00098](#)]. Unit of measure: Percentage of gross domestic product (GDP), Utolsó frissítés: 2020. szeptember 2. Utolsó elérés: 2020. szeptember 15.
- Eurostat. Monthly minimum wages - bi-annual data [[earn_mw_cur](#)]. Currency: Euro, Utolsó frissítés: 2020. augusztus 17. Utolsó elérés: 2020. szeptember 15.